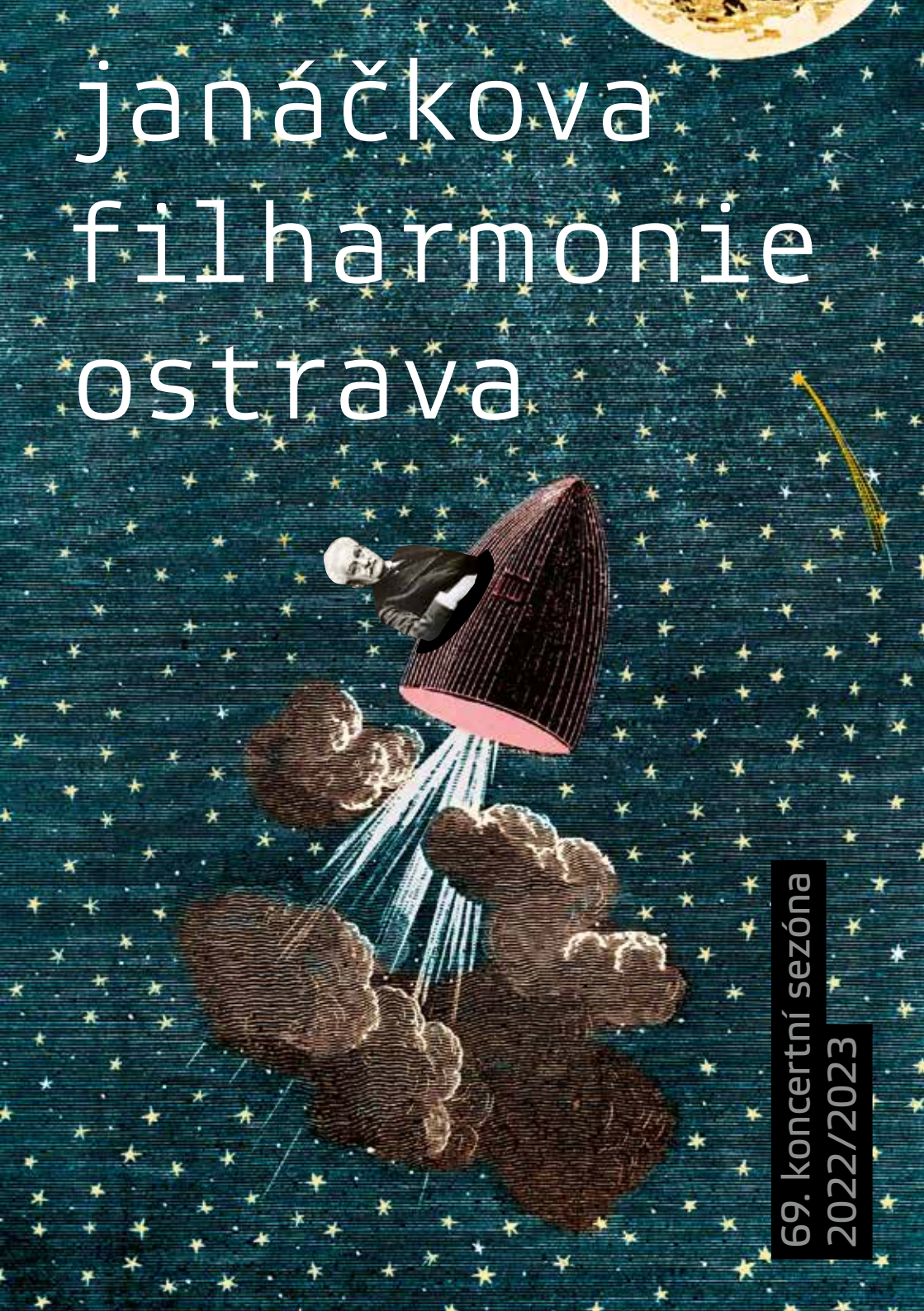

janáčkova filharmonie ostrava

69. koncertní sezóna
2022/2023

PRAKTICKÉ INFORMACE PRO NÁVŠTĚVNÍKY NAŠICH AKCÍ

Působišťem orchestru JFO se na několik let stává bývalé ostravské kino Vesmír. Od sezóny 2022/2023 zde bude orchestr zkoušet a z části také koncertovat. JFO tak opouští na pár let svou domovskou scénu – Dům kultury města Ostravy, který čeká rozsáhlá rekonstrukce, jejíž součástí je také přístavba koncertního sálu světových akustických parametrů.

Akce JFO budete moci navštěvovat především v kině Vesmír, v aule Gong nebo v prostorách bývalého Bauhausu / Městské galerie Plato. Janáček point se přemístil vedle Centra Pant a management JFO bude sídlit v budově Varenská Office Center na ul. Varenská 2723/51.

Po 150 letech od první myšlenky a téměř 70 letech od založení JFO jsme jen krůček od nového koncertního sálu a kulturního centra. Děkujeme vám za přízeň i v době působení v provizorních prostorách.

KAM ZA NÁMI NA KONCERTY

Místo konání jednotlivých koncertů je uvedeno v programovém katalogu u každého koncertního cyklu a také vždy na vašich vstupenkách či abonentkách.

KINO VESMÍR

Kino Vesmír se nachází v centru Ostravy na ul. Zahradní 1741/17 a je nejsnáze dosažitelné MHD: linky č. 1, 2, 8 – zastávky Stodolní a Elektra.

K parkování lze využít placeného parkoviště u bývalého Bauhausu / Městské galerie Plato, které je od kina Vesmír vzdálené cca 10 minut chůze. Doporučujeme však využívat MHD.

Budova kina Vesmír bude otevřena vždy 60 minut před začátkem koncertu. Kino Vesmír bohužel neumožňuje bezbariérový přístup.

GONG

Multifunkční aula Gong se nachází v Dolních Vítkovicích na ul. Ruská 2993. MHD: linky č. 1, 2 – zastávka Dolní Vítkovice. Parkovat lze bezplatně přímo v areálu Dolních Vítkovic.

KAM PRO VSTUPENKY

Janáček point (prodejní místo JFO) – nově od 24. 8. 2022 vedle Centra Pant v Ostravě na ul. Čs. legií 1222, mezi tramvajovými zastávkami Elektra a Stodolní a asi dvě minuty chůze do kina Vesmír.

KAM NA KAFE

K občerstvení před našimi koncerty můžete využít kavárnu v Centru Pant na ul. Čs. legií 1222 hned vedle Janáček pointu.

KAM NA EDUKACE

Edukační aktivity JFO budou probíhat v prostorách bývalého Bauhausu / Městské galerie Plato na ul. Janáčkova 22. MHD: linky č. 1, 2, 8 – zastávka Stodolní, linky č. 102, 103, 104, 105, 107, 108 – zastávka Konzervatoř. K parkování lze využít placeného parkoviště u bývalého Bauhausu / Městské galerie Plato.

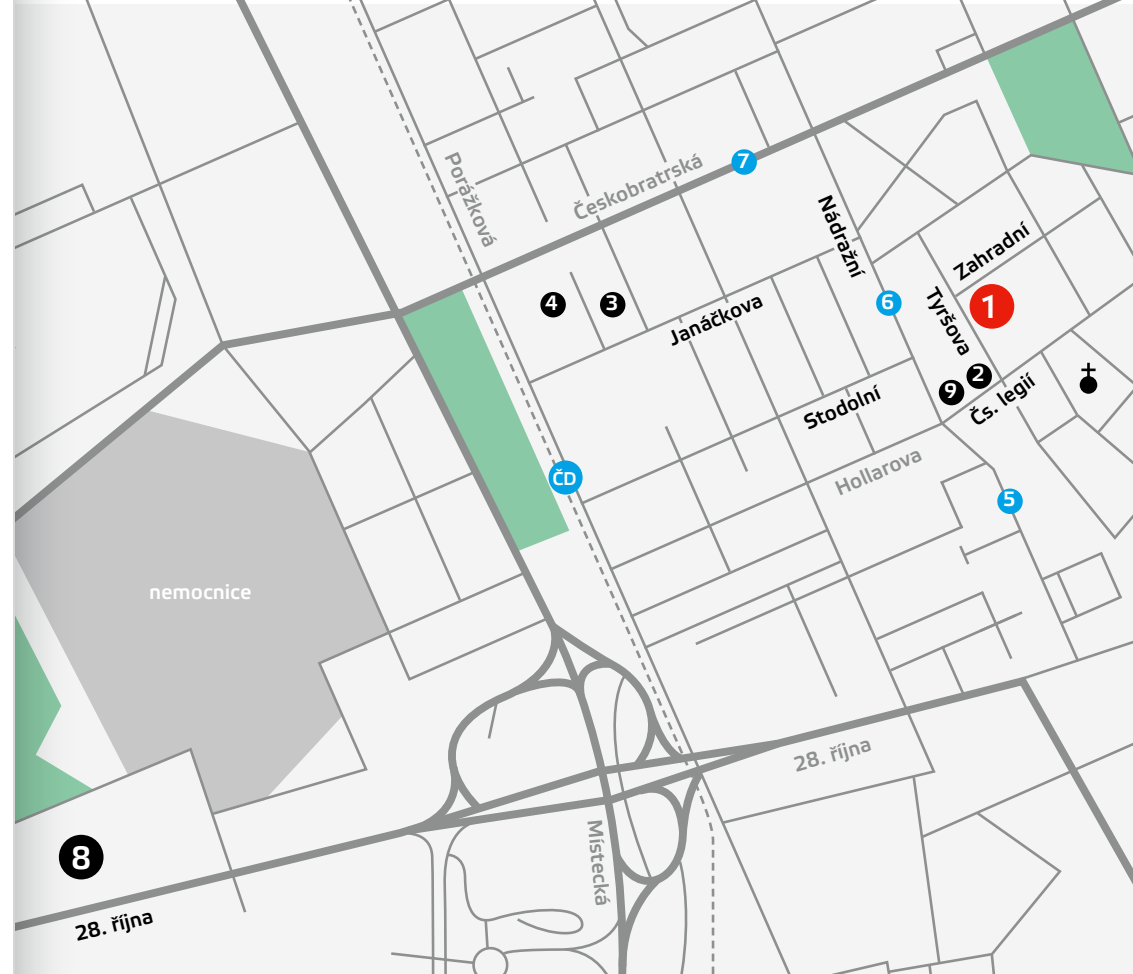
Kino Vesmír

pódium

1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													

cenové pásmo I.

cenové pásmo II.

- 1 – Kino Vesmír
- 2 – Janáček point
- 3 – Parkoviště
- 4 – Městská galerie Plato
- 5 – Tramvajová zastávka Elektra
- 6 – Tramvajová zastávka Stodolní
- 7 – Trolejbusová zastávka Konzervatoř
- 8 – Dům kultury města Ostravy
- 9 – Centrum Pant
- ✠ – Katedrála Božského Spasitele

Cesty ven, tentokrát do Pobaltí

Po náročných pandemických měsících jsme v září 2021 konečně vycestovali do Pobaltí na koncertní turné s klavíristou a naším rezidenčním sólistou Lukášem Vondráčkem. O měsíc později jsme zajeli do bavorského Erlangu, kde naši hudebníci doprovodili francouzského violoncellistu Gautiera Capuçona, aktuálně jednoho z nejlepších světových violoncellistů.

Naše CD slaví úspěch

V době pandemie jsme natočili hned dvě CD, na která máme krásné ohlasy nejen od posluchačů, ale především od kritiky a odborníků. CD Kateřiny Kněžíkové Phidylé se ocitlo na žebříčku britského časopisu Gramophone a získalo nominaci BBC Music Magazine Awards. CD s nahrávkou Šostakovičových klavírních koncertů se Simonem Trpčeským se zase dostalo do finále Mezinárodních hudebních cen klasické hudby International Classical Music Awards (ICMA) 2022.

Akustický model koncertního sálu

Během podzimu 2021, po dobu 24 týdnů, vznikl ve specializovaných dílnách v Mnichově Hradišti akustický model interiéru koncertního sálu v měřítku 1 : 10. Jeho přípravu zajistila česká společnost Aveton, v úzké spolupráci s renomovanou japonskou společností Nagata Acoustics. Ta v něm následně prováděla speciální akustická měření, která pomohou vychytat ty nejmenší detaily, abyste z hudby měli skvělý zážitek. V průběhu roku 2022 bude model převezen do Ostravy a vystaven pro veřejnost. Nahlédnout do interiéru sálu tak můžete v předstihu i vy.

Dirigentské začátky v JFO

Novým asistentem šéfdirigenta JFO se stal mladý talentovaný dirigent Maroš Potokár. Zatímco v zahraničí je takový post běžnou praxí, v České republice jde stále o exkluzivní záležitost. Máme proto radost, že můžeme dávat šanci vycházejícím hvězdám.

Orchest(h)řiště

Všichni se těšíme na nový koncertní sál. Kousíček z něho pro vás máme už nyní. V prostorách za Domem kultury města Ostravy, kde bude v přístavbě koncertního sálu umístěno orchestřiště, jsme ve spolupráci s Fajnou dílnou vybudovali prostor pro kulturní akce, ať už to jsou koncerty, divadla, autorská čtení, nebo semináře. Orchest(h)řiště bude k dispozici do konce prázdnin 2022. Těšíme se, že se tam s vámi potkáme.

Hráli jsme v kriminálce

Stíny v mlze je dvanáctidílná krimi série České televize a je neodmyslitelně spjata s Ostravou a okolím. Janáčkova filharmonie prochází celým dějem: Nejen že si v seriálu orchestr zahrál, ale současně nahrál i doprovodnou hudbu z pera skladatele Jakuba Kudláče. Jaroslav Plesl v roli manžela hlavní postavy, vyšetřovatelky Magdy Malé, kterou hraje Petra Špalková, je navíc houslista...

Mladí talenti

Interpretační soutěž JFO poskytuje mladým talentovaným hudebníkům zásadní příležitost v jejich profesionální kariéře a je mezi českými orchestry zcela ojedinělá, což dokládá i stále narůstající zájem se soutěže zúčastnit. Pro tuto sezónu 2022/2023 se před porotu rozhodlo předstoupit na 70 uchazečů. Ti nejlepší se představí v rámci našeho cyklu E – Elán mladých.

69. koncertní sezóna 2022/2023

Obsah	3	Slovo ředitele Jana Žemly
	4	Rozhovor s primátorem Tomášem Macurou
	7	Editorial
	9	Šéfdirigent a hudební ředitel Vassily Sinaisky
	11	Asistent šéfdirigenta Maroš Potokár
	16	Kalendář koncertů
Programová nabídka	22	Symfonický cyklus A
	30	Symfonický cyklus B
	38	Cyklus C – Co máme rádi
	44	Cyklus D – Dětem / Dost problémová sezóna
	50	Cyklus E – Elán mladých
	56	Cyklus G – Gong
	62	Cyklus K – Komorní
	68	Cyklus R – Recitály
	74	Cyklus M – Mimořádné koncerty v Gongu
	80	Cyklus O – Opavské koncerty
	87	Tuzemské a zahraniční koncerty a festivaly
	90	Prodej a ceny vstupného
	92	Slevy
Nabídka dalších aktivit	93	Pro školy, Pro dospělé, Pro budoucí profesionály
	97	Nahrávání CD
	98	Členové orchestru, Profil orchestru
	104	Kontakty
Příběhy a rozhovory	108	Kamil a Ewa Barciokovi
	113	Naoko Takeda
	117	Andrey Boreyko
	121	Lenka Jaborská
	125	Jan Antoš
	127	Erik Bergal
	133	Benjamin Fragner
	135	Anna Neuwirthová
	139	Lukáš Hirka
	143	DJ Pepa

Jan ŽEMLA – ředitel JFO

Milé posluchačky, milí posluchači, vítám vás na stránkách katalogu, který vám představí 69. sezónu Janáčkovy filharmonie Ostrava. Všichni za sebou máme náročné měsíce, kdy jsme čelili pandemii. Každý jinak a jinde, přesto společně. Vydřeli jsme, často s vypětím všech sil. Proto jsme jako téma, které nás bude v této sezóně provázet, vybrali odolnost. Z toho důvodu vznikla série rozhovorů na toto téma a záměrně jsme vybrali některé skladby, jimž je resilience, tedy schopnost vzdorovat a zvládat nepříjemné situace, obsahově vlastní.

Tento katalog navíc vzniká ve chvíli, kdy eskaluje válečný konflikt na Ukrajině. Čelíme naprosto bezprecedentní situaci, aktuálně bez jakékoli predikce jejího řešení či konce. V tomto kontextu tvrdím, že hudba spojuje. Je něčím, co přetrvává navzdory lidským sporům, politickým či náboženským konfliktům. Věřím, že my jako interpreti a stejně tak vy, naši posluchači, patříme ke skupině lidí, která si uvědomuje nejen funkci hudby a kultury obecně, ale uvědomuje si také důležitost rozlišovat. Rozlišovat skutečné zlo od toho, co jím ve skutečnosti není.

Mezi odolností a hudbou vidím jasnou spojitost. Už proto, že profesionální muzikanti musejí od útlého dětství tvrdě pracovat. Jsou to hodiny a roky tréninku. Ve své podstatě je to mise a po pravdě řečeno, ne vždy je zábavná. Na druhou stranu vzniká určitý návyk, pocit povinnosti, který člověka zocelí. A potom je to hudba samotná. Že dokážeme vnímat obsah skladeb, které často odrážejí odolnost svého tvůrce, určitým způsobem ji vyzařují, i to je to, co nám může hudba dát. Příkladem je Ludwig van Beethoven,

kteřý skládal na svou dobu velmi náročné a netradiční opusy, evidentně byl mimořádně silnou a sebevědomou osobností, šel si pevně za svým a nedbal názorů ostatních. A pak je to třeba Dmitrij Šostakovič, jehož symfonie jsou důležitým dokumentem doby a je z nich cítit mimo jiné jeho celoživotní vzdor vůči tehdejšímu režimu. Historie se bohužel opakuje. Jak příhodná hudba k aktuální situaci!

Musím přiznat, že i mně pomáhá v těžkých chvílích hudba. Vedle toho se rád uchýlím k jakékoli smysluplné činnosti. Důležitá je pro mě rodina, práce, sport, umění. Myslím, že v náročné době výborně fungují naučené mechanismy, návyky a jistá setrvačnost, které nás drží a nenechají nás propadnout se příliš hluboko.

Jak už mnozí víte, v následujících letech nás čekají veliké změny. V Ostravě začínáme stavět nový koncertní sál. Byli jsme od začátku u toho, když se definovaly podmínky soutěže, a nyní jsme u toho, když se definuje budoucí provoz celé budovy. Při projektování jsme vycházeli z našich koncertních zkušeností po celém světě. V uplynulých letech jsme cíleně navštívili řadu vynikajících koncertních sálů a měli jsme tak možnost prozkoumat jejich technické vybavení i fungování, což pro nás bylo naprosto klíčové.

Příprava na stavbu nového hudebního stánku v Ostravě pro nás znamená, že se filharmonie dočasně přestěhuje do bývalého kina Vesmír. Budeme si všichni muset zvyknout na provizorium. Tomu jsme přizpůsobili i repertoár, protože bývalý kinosál není úplně vhodný pro největší symfonické skladby. Navzdory tomuto faktu jsem si jist, že poslechový komfort

našich posluchačů neutrpí. Ve Vesmíru budou slyšet ten nejklaesičtější repertoár nám vlastní – od Haydna, Mozarta, Beethovena přes skalní představitele hudebního romantismu až po skladby Richarda Strausse či české autory dvacátého století. Navíc projde celý prostor poměrně výraznou úpravou akustiky, abychom jako vždy a ve všem dosáhli co možná nejlepšího výsledku. Kromě kina Vesmír budeme více koncertovat v multifunkční aule Gong a v nádherném kostele svatého Václava v Opavě.

Osobně se jako každý rok těším na zahajovací koncert, na kterém tentokrát zazní Šostakovičova „Leningradská“ symfonie. Bude to právě v Gongu. Zazní také několik skladeb soudobých autorů. Opět k nám přijedou vyhlášení interpreti, například violoncellista Johannes Moser, který se do Janáčkovy filharmonie pravidelně vrací. Mám radost z toho, že opět přijede Federico Colli a zahraje společně s „naším“ Lukášem Vondráčkem.

Závěrem mi dovoluete pozvat vás na všechny naše koncerty. Ať už patříte k našim pravidelným návštěvníkům, nebo vybíráte svůj první koncert, jste u nás srdečně vítáni. Těším se, že se potkáme ve Vesmíru, v Gongu nebo v Opavě v kostele svatého Václava.

Jan Žemla, ředitel JFO

Primátor Tomáš Macura: Hudba nás přenáší do meziprostoru

S primátorem Ostravy Tomášem Macurou jsme si povídali o odolnosti, schopnosti hudby vyvolat vzpomínky i emoce a také o tom, že někdy si rád poslechne jen obyčejné ticho.

Tématem 69. katalogu JFO je odolnost. Všichni jsme za poslední dva roky prošli náročnými zkouškami. Co se vám ve spojitosti s odolností vybaví jako první?

Jsa ovlivněn nedávno prožitým, jako první mne napadá „odolnost vůči viru“, imunita, rezistence. Snažíme se odolávat všemu, co s sebou covid nese – jednotlivě, tedy každý za sebe, i hromadně. Každé odvětví lidské činnosti, tedy i kultura, odolává jinak a po svém. A dlouhodobé odolávání může vysilovat. Nicméně daleko raději bych byl, kdybych si jako první s pojmem odolnost vybavil houževnatost, neoblomnost, vytrvalost ve všem, co děláme pro druhé i pro sebe.

Myslíte si, že hudba povzbuzuje? Že nám pomáhá být odolnými a překonávat složité životní situace? Hudba nás dokáže na pár chvil přenést jinam, odpoutá naši pozornost a díky ní se můžeme ocitnout v jakémsi meziprostoru. Hudba naše pocity také umocňuje. A ne vždy se musí jednat o pocit příjemný. Hudba ve mně umí vzbudit pocit déjà vu, umí mi vrátit zpět vzpomínku, připomenout mi vytěsněné emoce. Jak ty příjemné, tak ty méně příjemné.

A i ty se musejí odžít. Emoce, které v nás hudba vzbudí, jsou totiž skutečné. Dostáváme tak díky tomu sami od sebe zpětnou vazbu a ta nám může pomoci lépe překonat osobní životní situace.

Jak posilujete svoji odolnost? Každý můj den začíná velmi brzy ráno několika cviky jógy a procházkou se psy. Na ní mě tedy zpravidla doprovázejí i naše kočky. Máme totiž doma po třech jedincích od obou zvířecích druhů. Přítomnost zvířat je pro mě velmi důležitá. Dodávají mi klid a s pokorou přijímám jejich energii i nálady. Bezpochyby je pro mě coby introverta žádoucí i fakt, že jde o němá stvoření. Na denní bázi je pro mě důležité trávit čas s lidmi, se kterými se cítím dobře. Byť by se mělo jednat o pár minut denně.

Od dirigentů a hudebníků často zaznívá, že hudba je univerzálním jazykem. Vy ovládáte hned několik cizích jazyků. Jak vám to pomáhá ve vaší práci? A je hudba pojítkem mezi lidmi?

Komunikace je základem všeho. Neznamená to však porozumět si v určitém jazyce. Daleko důležitější je porozumět si lidsky. To, zda jsem toho schopen s cizincem, když umím mluvit jeho řečí, je nepodstatné. Počet jazyků, kterým rozumím, mi umožní slyšet a přeložit si, co mi druhý člověk říká, nikoliv však mu skutečně porozumět. Těžší než ovládnout jazyk toho druhého je schopnost porozumění. To vnímám jako univerzální jazyk. Hudba, jakou vyluzují nástroje, například orchestr, je pro všechny v sále stejná – tedy univerzální –, avšak každý koncertní uživatel jí rozumí jinak a po svém. Každý jednotlivý posluchač ji podle mě vnímá jinak.

Jakou hudbu posloucháte vy, pokud potřebujete povzbudit? Nemám žádného vyvoleného skladatele nebo konkrétní skladbu. Rád poslouchám věci, které ještě neznám – a těch je mnoho. Nejvíce mě oslovují skladby, při jejichž poslechu se mi podvědomě a spontánně vybaví nějaký příběh. Byť dost možná úplně jiný, než měl autor na mysli. Ale mám rád i ticho (autor neznámý).

Na co se v nové sezóně JFO těšíte? Na jaký koncert si zajdete? Jsem nepravidelný návštěvník koncertů JFO a, upřímně řečeno, rád se vždy ve výběru nechám nasměrovat. Na co se však těším opravdu nejvíce, je první koncert v novém koncertním sále. Na to si ještě pár sezón musíme počkat. Poprvé po téměř 150 letech snažení je však koncertní sál v Ostravě skutečně na dosah. Za poslední roky bylo vyvinuto takové množství energie a uskutečněno tolik práce, že jsme realizaci projektu blíže než kdykoliv jindy.

Co byste rád filharmonii a hudebníkům, případně kultuře jako takové, popřál? Co byste popřál posluchačům? Janáčkově filharmonii i jejím posluchačům přeji, aby byli trpěliví a odolní vůči diskomfortu, kterým budou muset projít po dobu rekonstrukce Domu kultury města Ostravy a přístavby nového koncertního sálu. Kultuře jako takové přeji, aby se po době covidové opět zhluboka nadechla a aby byla silnější než kdykoliv předtím – její význam pro naše duševní zdraví, rozvoj všeobecné vzdělanosti a sociální soudržnost je přece zásadní. V našem městě to pak platí, soudím, dvojnásob.

Zleva na fotografii:
Petr HRUBEŠ,
Dita PEPE,
Jana PONCAROVÁ,
Ondřej PETERKA,
Petra JAVŮRKOVÁ,
Štěpán MALOVEC.

Milí čtenáři,

umění nám umožňuje vstoupit do jiných světů. V současné době možná víc než kdy jindy cítíme potřebu na chvíli si odpočinout od toho, co se kolem nás děje. Je to přirozený a zároveň obranný mechanismus. Právě prostřednictvím umění můžeme podpořit svoji schopnost vše ustát a načerpat nové síly.

Tématem katalogu 69. koncertní sezóny JFO je odolnost. Schopnost odolávat krizím a situacím různé povahy a zvládat těžkosti, které nás v poslední době trápily, se nám pro nastupující sezonu jeví mimořádně aktuální. Inspirovala nás i skutečnost, že Akademie věd České republiky spustila program, který toto téma hlouběji vědecky zkoumá. Téma odolnosti se tak letos promítá nejen do vizuální a tematické části katalogu, ale také výrazně v dramaturgickém pojetí celé sezóny.

Když jsme v říjnu roku 2021 diskutovali o pojetí katalogu a dramaturgii celé sezóny, nikdo z nás netušil, že Šostakovičova Symfonie č. 7, nazývaná též „Leningradská“, bude dnes ve svých obrazech novou realitou. Šostakovič tuto skladbu komponoval v Němci obléhaném Leningradě v roce 1941, přestože jako významný skladatel dostal možnost být evakuován. Valentin Silvestrov, soudobý ukrajinský skladatel, zůstal na konci února 2022 během prvních dnů vpádu ruských vojsk na Ukrajinu v obléhaném Kyjevě. Zatímco v Ostravě zněla jeho skladba Hymn 2001 v podání JFO, on společně se svou rodinou poslouchal zvuky sirén.

V počátcích práce na přípravě katalogu jsme reagovali především na situaci spojenou s covidem. Chtěli jsme prostřednictvím tohoto tématu najít možné cesty k naší odolnosti ve spojitosti se vztahem k hudbě a konkrétně k JFO. Proces práce nás zavedl například do domácnosti mladých

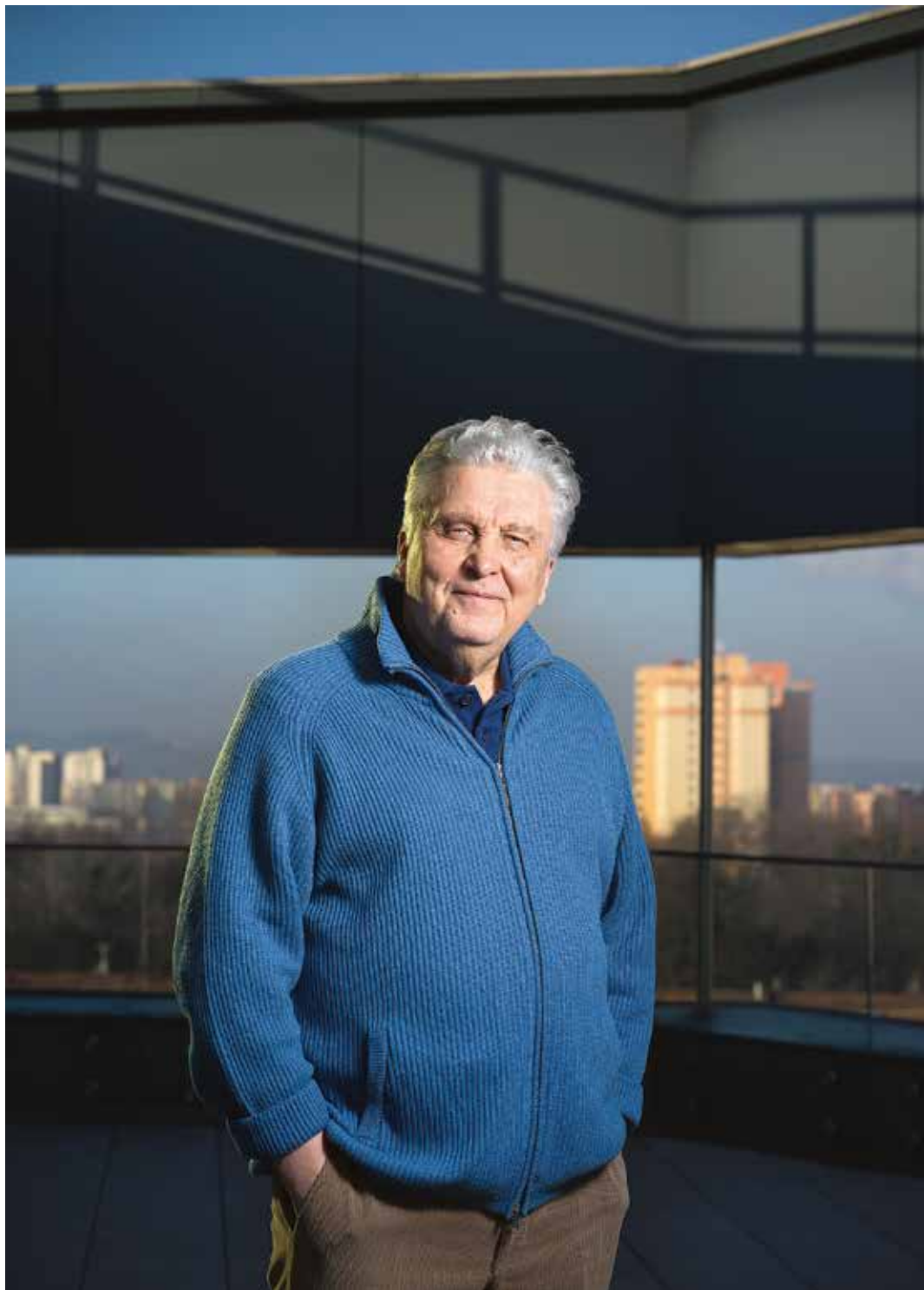
manželů Barciokových, kteří v době pandemie jako hudebníci JFO stále zkoušeli a doufali v živý kontakt s publikem. Dále jsme mohli na vlastní oči vidět radost lidí v Mnichově Hradišti, kteří společně vytvořili finální podobu modelu interiéru ostravského koncertního sálu v měřítku 1 : 10. O vlivu hudby na naše nejen duševní zdraví jsme si dlouze povídali s muzikoterapeutkou Annou Neuwirtovou. Poslední rozhovor plný skutečné odolnosti, rodinné láskyplnosti, víry a hudby jsme pak udělali na začátku února roku 2022 s mladým válečným veteránem z Afghánistánu Lukášem Hirkou. Čtrnáct dnů před začátkem ruské invaze. Velmi si vážíme možnosti otevírat společně s vámi nové pohledy na témata, která rozvíjejí vztah k hudbě a ukazují na pozadí příběhů její sílu.

I letos v katalogu najdete kompletní program koncertů, který je rozdělen do abonentních řad. Najdete zde také výčet dalších aktivit, kterým se JFO věnuje. Příběhy a rozhovory s lidmi na téma odolnosti vám letos přinášíme v samostatné části zařazené za programovou nabídku. Na začátku katalogu najdete mapu s praktickými informacemi o tom, kde všude se s JFO v nadcházející sezóně budete potkávat.

A protože v následující sezóně JFO najde provizorní zázemí a bude pro vás hrát v prostorách bývalého kina Vesmír, vznikla nejen naše fotografie v tomto duchu. Za tvůrčí tým tohoto katalogu vám přeji vesmírnou sílu, energii a potřebnou odolnost pro život, kterou může podpořit umění a poslech JFO.

Dita Pepe, spoluautorka konceptu a fotografa

Vassily SINAISKY

Vassily Sinaisky Janáčkovu filharmonii poprvé dirigoval v prosinci 2018. Po necelém roce se do Ostravy vrátil, aby pro zahajovací koncert sezóny 2019/2020 s JFO nastudoval Brahmovy a Sukovy skladby. Od následující sezóny 2020/2021 mu byla nabídnuta pozice šéfdirigenta, kterou s radostí přijal.

„Šéfdirigent je zcela zásadní osobnost v existenci každého orchestru. Měli jsme jasnou představu, jak má vypadat jeho profil. Musí to být zkušený umělec, který bude s orchestrem pracovat, využije veškeré jeho možnosti a posune jeho schopnosti ještě dále. Vassily Sinaisky je jednou z nejzajímavějších osobností, s jakou jsme spolupracovali. Je přesvědčen o tom, že JFO potenciál má a že i po mnoha omezeních v minulých letech můžeme společně ještě udělat kus zajímavé práce,” dodává ředitel JFO Jan Žemla.

Vassily Sinaisky se narodil v roce 1947 ve městě Inta v republice Komi v Rusku. Od mládí se profiloval jako pianista a dirigent, dnes je uznáván jako jeden z nejvýznamnějších ruských dirigentů. Dlouhodobě žije v Amsterdamu. Proslul interpretacemi zejména ruského, německého a anglického repertoáru. Mezi lety 2010 a 2013 byl šéfdirigentem a hudebním ředitelem Velkého divadla v Moskvě. V letech 1996 až 2012 zastával pozici hlavního hostujícího dirigenta u BBC Philharmonic Orchestra. Dnes je zde emeritním dirigentem – stejně jako v Symfonickém orchestru Malmö. Řídil symfonické orchestry v Londýně, Vídni, Berlíně, Houstonu, São Paulu, Soulu či v Petrohradu. Vystupoval po celém světě.

Maroš POTOKÁR

V Janáčkově filharmonii Ostrava věříme, že má smysl dávat šance mladým talentům. Proto jsme vytvořili pozici asistenta šéfdirigenta, která je docela běžná v zahraničí, ale v České republice je pořád ojedinělá. Nejde jen o péči o mladou hudební scénu, ale i o praktický dopad. Asistent nebo asistentka šéfdirigenta jsou pojícím článkem mezi orchestrem a dirigentem. Přípravují orchestr na dirigentův příchod, ulehčují komunikaci členů orchestru s dirigentem. Příprava na hudební vystoupení se zkvalitňuje, což se pozitivně promítá do výsledku samotného koncertu. Vůbec prvním asistentem šéfdirigenta JFO se stal po tříkolovém výběrovém řízení talentovaný Maroš Potokár, který nás přesvědčil svým klidem, nadhledem a soustředěním se na nastudované dílo.

Maroš Potokár se narodil v roce 1982 na Slovensku a vystudoval hru na housle a dirigování na Košické konzervatoři. Studoval také na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě a na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. Absolvoval masterclass u renomovaného dirigenta Zsolta Nagyho, profesora Pařížské konzervatoře.

Jako dirigent vystupoval s různými filharmonii, například v Brně, ve Zlíně nebo v Olomouci a také v domovských Košicích. V roce 2017 debutoval v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě v inscenaci Tři mušketýři a taktéž ve Slovenském národním divadle v Mozartově Únosu ze serailu. Jako houslista se už během studia stal v roce 2007 koncertním mistrem Státní filharmonie Košice, s níž dodnes pravidelně vystupuje i jako sólista.

Šostakovič byl odvážný

Maroš Potokár vystudoval hru na housle, a protože ho zaujalo dirigování, během roku se naučil na klavír. Dnes patří mezi nejvýraznější osobnosti mladé generace slovenských dirigentů. Jedním z nejoblíbenějších skladatelů Maroše Potokára je Dmitrij Šostakovič, který ho inspiruje vnitřní silou a odvahou.

Jako dirigent jste s hudbou v neustálém kontaktu. Myslíte si, že nám může pomoci stát se odolnějšími?

Za každou skladbou stojí konkrétní člověk, a tak bych odolnost spojoval spíš se samotnými tvůrci. Vybavuje se mi například Dmitrij Šostakovič, jehož Symfonii č. 5 jsem dirigoval jako svůj diplomový koncert a jehož dílem jsem se hodně zabýval. Velmi mě inspiroval. Stalinovi se ze dne na den, po premiéře opery Lady Macbeth Mcenského újezdu, Šostakovičovo dílo znelíbilo a stal se z něj nepřítel režimu. Tehdy platilo, že co řekne Stalin, to je pravda, on rozhodoval o tom, jaké umění bude mít takřka otevřené dveře. Šostakovič si pak musel dávat veliký pozor na to, jaké budou jeho další skladby. Takže musel důsledně dodržovat všechny normy, které režim vyžadoval. Zrovna Symfonie č. 5 byla prvním dílem po tomto zvratu. Symfonie například končí podle očekávání triumfálním pochodem, ale cesta k němu je krkolomná, hrbolatá a bolestivá, i samotný triumfální závěr symfonie působí nuceně a bolestně. Ačkoli věděl, jak je to nebezpečné, stejně se nebál a zakomponoval do hudby skutečné pocity, které prožíval – utrpení, strach, beznaděj, ale i satiru a ironii, jimiž režim

„Fotografie vznikly v mých pěti letech. Housle, které mám na fotce, dostal otec od svého dobrého kamaráda k narozeninám v podstatě jen tak z recese, protože otec ani nikdo z rodiny do té doby na housle nehrál. Myslel si, že v hudební rodině je přeci jen spíše někdo užitek. Mě ty housle údajně od první chvíle uchvátily a pořád jsem se na ně pokoušel hrát, ačkoliv jsem ještě nechodil ani do hudební školy. Prý jsem do nich byl tak zblázněný, že jsem si je brával i do postele při usínání.“

karikoval. Komponoval tímto způsobem po zbytek svého života. Tohle je pro mě ukázková odolnost a vnitřní síla.

Co se tehdy Stalinovi na opeře Lady Macbeth Mcenského újezdu nelíbilo? Šostakovič byl do osudného představení Stalinovým oblíbencem, byl velmi úspěšný a měl před sebou hvězdnou kariéru. Jenže pak představení Lady Macbeth v Moskvě navštívil Stalin, od kterého se očekávalo schválení, možná dokonce pochvala. Hudba i děj byly strhující a svérázné. Traduje se, že Stalin, který seděl v lóži přímo nad trombóny a perkusemi, našel proto v hudbě jen hrubost, pískot a ošklivost. Speciálně jej iritovaly glissanda v trombónech. Představení nahněvané opustil o přestávce. Možná jen neměl náladu... Druhý den vyšla kritika a jeden z nejuznávanějších ruských kritiků té doby se o opeře vyjádřil velmi negativně a hanlivě. Od té doby byl skladatel pod drobnohledem. Je třeba si uvědomit, jak velký musel prožívat strach: Bylo to ve třicátých letech, kdy režim upevňoval svoji pozici, nebylo výjimkou, že lidé mizeli z ulic, že si pro ně přišli domů, a už je nikdy nikdo neviděl.

Jak se Šostakovičův příběh vyvíjel dál?

Nijak vesele. Emigrovat nemohl, věděl, že by ohrozil své blízké. Až po jeho smrti vyšla kniha Svědectví od Solomona Volkova, která obsahuje rozhovory se Šostakovičem. Ze zřejmých důvodů se nesměly dostat na veřejnost před skladatelovým skolem. Z rozhovorů vyplývá, že žil v neustálém stresu a strachu. Na jedné straně se podrobil režimu, dokonce ho donutili i vstoupit do komunistické strany, na straně druhé hudba, kterou celý život tvořil, ukazuje, co ve skutečnosti prožíval.

Pomáhá hudba i vám, když je vám těžko nebo když jste smutný?

Jsem z muzikantské rodiny, takže hudba je pro mě něco přirozeného. Moje maminka byla první flétnistkou filharmonie. Sotva jsem chodil a už mě brávala na zkoušky orchestru, na koncerty. Klasická hudba u mě zvítězila na celé čáře. Hudba mne provází celý život, a to nejen v těžkých, ale i v příjemných a radostných životních situacích. Pomáhá mi vše lépe prožívat, vnímat. Když je vám smutno a pustíte si hudbu, tak smutek asi nezažene, ale vnitřně vás pohladí, dá vám naději, že bude lépe.

Dá se podle vás vnímání hudby naučit, když někdo neměl to štěstí a nevyrůstal v muzikantské rodině?

Určitě. Můžete zkusit hudbu vnímat třeba prostřednictvím příběhu. Už jsme zmínili Šostakoviče, tak si o něm můžete něco přečíst, než si pustíte jeho skladby. Mám zkušenost, že hudba pak zapůsobí silněji, ucítíte tíži jeho výpovědi. Naše generace už nezažila komunismus, tedy jen velmi krátce, ale právě díky hudbě dokážu procítit, jaké to asi bylo, ten strach, to napětí, ta nejistota. Ale jsou i jiné způsoby. Třeba vím, že Bach inspiruje mnoho vědců, lékařů a právníků. Jeho matematická genialita, s níž komponoval kontrapunky a fugy, každý tón tam pasuje, zároveň tam je množství samostatných hlasů, které dohromady geniálně fungují. Ta komplikovanost je matematická věda, a to je pro ně přitažlivé. Je to prostě něco jako šachová partie nebo Rubikova kostka.

Co si doma pouštíte vy?

Záleží na tom, na čem zrovna pracuju, co musím nastudovat. Zároveň ale hudbu poslouchám i pro radost. Už jsem si vytvořil docela veliký archiv hudby, kterou mám rád. Jsou tam

intimnější skladby jako Rachmaninova nebo Chopinova Preludia, ale také obrovské symfonie Gustava Mahlera, Dmitrije Šostakoviče, Petra Iljiče Čajkovského a dalších. A mezi tím je baroko, například Händlovy Italské kantáty, ale i mnoho dalších skladeb z různých období pro sólové nástroje, komorní sestavy, díla sborová či vokálně instrumentální a samozřejmě operní.

Vzpomínáte si na tu osudovou chvíli, kdy jste si řekl, že chcete být dirigentem?

Od malička jsem vyrůstal s hudbou, začal jsem se učit na housle. Paní učitelka mi předehrála, já to zopakoval, ani jsem se moc neučil noty, trochu jsem to flákal. Nebyl jsem nijak výjimečný houslista. Zlom nastal, když jsme vybírali střední školu. Chtěl jsem na gymnázium, ale nevyšlo to, tehdy brali málo studentů, protože se zaváděl devátý ročník základní školy. Trochu jsem se urazil a řekl jsem si, že jdu přece jen dělat hudbu. Opřel jsem se do houslí a děl jsem. Měl jsem na přípravu na přijímací zkoušky jeden rok. Cvičil jsem šest, někdy i více hodin denně. Vyšlo to a nastoupil jsem na konzervatoř. Prostředí mě velmi inspirovalo. Poznával jsem hudbu, repertoár, začal jsem se zajímat o kompozici a dirigování. Řekli mi, že jestli chci dirigovat, musím umět hrát na klavír. Tak jsem se do toho zase opřel. Z bodu nula jsem se za rok dostal na úroveň konzervatoristů. Tehdy jsem cvičil čtyři hodiny na housle a čtyři hodiny na klavír. Zvládl jsem to úspěšně a mohl jsem tedy začít při houslích studovat i dirigování – a od té doby se naplno věnuji oběma těmto oborům.

Takže vedle dirigování i hrajete?

Dodnes působím jako koncertní mistr ve Státní filharmonii Košice. Koncertuji i jako sólista, mívám recitály.

Co když se zrovna necítíte dobře, ale máte koncert? Jak si dodáte sílu? Máte nějaký trik?

Vlastně nevím. Pravda je, že někdy jsem unavený, spal bych, nechce se mi... Vzpomínám si, že když jsem například šel právě na konkurz do JFO, přespával jsem v hotelu ve Stodolní. Nevěděl jsem, že ta ulice je tak neslavně známá. Venku byl takový randál, že jsem se vůbec nevyspal, navíc jsem se dlouho do noci učil. Takže jsem na konkurz přišel hodně unavený, ale když jsem si stoupl před orchestr, únava byla pryč. Jakmile stojím před orchestrem, najednou se maximálně soustředím na práci, protože v tu chvíli je to ta nejdůležitější věc na světě.

Kalendář koncertů

O1

1. abonentní koncert

24. 5. 2022 / 19 h

kostel sv. Václava, Opava

→ Ch. Ives: Nezodpovězená otázka

→ G. Mahler: Symfonie č. 4

Doubavka Součková – soprán

Joseph Bastian – dirigent

O2

2. abonentní koncert

10. 7. 2022 / 19 h

kostel sv. Václava, Opava

→ J. K. Vaňhal: Symfonie A dur

→ J. Haydn: Koncert pro

trubku a orchestr Es dur

W. A. Mozart: Symfonie č. 41

Lucienne Renaudin Vary – trubka

Vojtěch Spurný – dirigent

O3

3. abonentní koncert

8. 9. 2022 / 19 h

kostel sv. Václava, Opava

→ J. Haydn: Symfonie č. 90

→ W. A. Mozart: Koncert pro

klavír a orchestr č. 26

→ L. van Beethoven: Symfonie č. 2

Jean-Efflam Bavouzet – klavír

Gábor Takács-Nagy – dirigent

M1

Zahajovací koncert

14. 9. 2022 / 19 h

Gong

→ D. Šostakovič: Symfonie

č. 7 „Leningradská“

Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

A1

Do hvězdných výšin

13. 10. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ L. van Beethoven: Koncert pro

klavír a orchestr č. 5 „Císařský“

→ F. Mendelssohn: Symfonie

č. 5 „Reformační“

Zoltán Fejérvári – klavír

Valentin Uryupin – dirigent

K1

Večer pro housle a klavír

17. 10. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ M. Ravel: Sonáta pro

housle a klavír

→ M. Ravel: Habanera

→ M. Ravel: Kadiš

→ M. Ravel: Cikán

→ C. Saint-Saëns: Introdukce

a rondo capriccioso

→ C. Debussy: Krásný večer

→ C. Debussy: Sonáta

pro housle a klavír

→ F. Waxman: Carmen

Milan Al-Ashhab – housle

Adam Skoumal – klavír

O4

4. abonentní koncert

20. 10. 2022 / 19 h

kostel sv. Václava, Opava

→ F. Mendelssohn: Hebridy

→ E. H. Grieg: Koncert pro

klavír a orchestr a moll

→ P. Hindemith: Malíř Mathis

Lukáš Vondráček – klavír

Pierre Bleuse – dirigent

G1

Up End Down Symphony

25. a 26. 10. 2022 / 18 h

Gong

Cirk La Putyka

Joel Hána – dirigent

B1

Pocta klasikům

3. 11. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ S. Prokofjev: Sinfonia

Concertante

→ A. Dvořák: Symfonie č. 7

Johannes Moser – violoncello

Daniel Raikin – dirigent

R1

Inon Barnatan

7. 11. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ J. S. Bach: Toccata

→ G. F. Händel: Suita,

II. Allemande

→ J.-P. Rameau: Suita „Courante“

→ F. Couperin: L'Atalante

→ M. Ravel: Náhrobek

Couperinův, IV. Rigaudon

→ T. Adès: Blanca Variations

→ G. Ligeti: Musica

Ricercata č. 10 a 11

→ S. Barber: Fuga z Klavírní

sonáty es moll

→ J. Brahms: Variace a fuga

na Händelovo téma

Inon Barnatan – klavír

D1

Nepochopitelný problém

13. 11. 2022 / 16 h

Kino Vesmír

Představení pro rodiče s dětmi

Michal Sedláček,

Jakub Burýšek – moderátoři

Lenka Jaborská – scénář, režie

Stanislav Vavřínek – dirigent

A2

Brahmsova

Symfonie č. 1

24. 11. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ B. Martinů: Předehra

pro orchestr

→ R. Glière: Koncert pro

koloraturní soprán a orchestr

→ J. Brahms: Symfonie č. 1

Nicola Proksch – soprán

Risto Joost – dirigent

K2

Camerata Janáček

28. 11. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ I. Zelenka: Musica Slovaca

→ O. Respighi: Aria per archi

→ P. Zemek Novák: Symfonie č. 3

→ D. Šostakovič (instrumentace

Josef Staněk): Preludium

a fuga č. 5

→ B. Martinů: Partita pro

smyčkový orchestr

→ S. Prokofjev: Předehra

na hebrejská témata

Nikol Bóková – klavír

Camerata Janáček

Pavel Doležal – umělecký vedoucí

Maroš Potokár – dirigent

C1

Zdolám?

1. 12. 2022 / 18 h

Kino Vesmír

→ W. A. Mozart: Malá noční hudba

→ L. van Beethoven: Sonata

op. 110 „Pro Elišku“ a další

Markéta Matulová – průvodní slovo

Lenka Jaborská – režie a koncepce

Maroš Potokár – dirigent

G2

Tata Bojs & JFO

8. a 9. 12. 2022 / 18 h

Gong

Tata Bojs

Klára Nemravová (host) – zpěv

Tomáš Neuwerth (host) – bicí

Tomáš Brauner – dirigent

B2

Velikán Beethoven

15. 12. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ L. van Beethoven: Leonora č. 3

→ D. Šostakovič: Koncert pro

housle a orchestr č. 2

→ L. van Beethoven:

Symfonie č. 8

Elina Vähälä – housle

Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

D2

Neslyšící problém

18. 12. 2022 / 16 h

Kino Vesmír

Představení pro rodiče s dětmi

Michal Sedláček,

Jakub Burýšek – moderátoři

Lenka Jaborská – scénář, režie

Stanislav Vavřínek – dirigent

R2

Andrew von Oeyen

19. 12. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ C. Debussy: Dvanáct preludií,

I. kniha

→ D. Newman: Preludium

→ F. Chopin: 24 preludií

Andrew von Oeyen – klavír

A3

Vánoční koncert

22. 12. 2022 / 19 h

Kino Vesmír

→ P. I. Čajkovskij: Květinový

valčík z baletu Louskáček;

Variace na rokokové téma

→ N. Rimskij-Korsakov: Příběh

noci vánoční, suita z opery

Raphael Wallfisch – violoncello

Łukasz Borowicz – dirigent

M2

Novoroční koncert

5. 1. 2023 / 19 h

Gong

→ C. Orff: Carmina burana

Veronika Holbová – soprán

Daniel Matoušek – tenor

Roman Hoza – baryton

Český filharmonický sbor

Brno – mužský sbor

Petr Fiala – sbormistr

Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

G3

K počtě Davida Stycky

10. 1. 2023 / 18 h

Gong

Bandjeez

Ewa Farna – zpěv

Kateřina Marie Tichá – zpěv

Mirai

Stanislav Vavřínek – dirigent

C2

Odolám!19. 1. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ M. Ravel: Bolero
→ E. Elgar: Pomp and Circumstance
→ L. van Beethoven: Symfonie č. 9
a dalšíMarkéta Matulová – průvodní slovo
Lenka Jaborská – režie a koncepce
Stanislav Vavřínek – dirigent

E1

Mladí sólisté I.26. 1. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ J. K. Krumpholtz: Koncert pro harfu a orchestr č. 5
→ F. V. Kramář: Koncert pro dva klarinety a orchestr č. 2
→ P. I. Čajkovskij: Melancholická serenáda
→ P. I. Čajkovskij: Valse-Scherzo
→ J. Haydn: Koncert pro violoncello a orchestr č. 2Martin Sadílek – harfa
Anna Sysová – klarinet
Marek Švejkar – klarinet
Arnau Petřivalský – housle
David Pěruška – violoncello
Adam Sedlický – dirigent

D3

Pocitový problém29. 1. 2023 / 16 h
Kino VesmírPředstavení pro rodiče s dětmi
Michal Sedláček,
Jakub Burýšek – moderátoři
Lenka Jaborská – scénář, režie
Stanislav Vavřínek – dirigent

B3

Čajkovského Patetická9. 2. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ R. Strauss: Burleska
→ P. I. Čajkovskij: Symfonie č. 6 „Patetická“
Tamara Stefanovich – klavír
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

K3

Vondráček**a Doležalovo kvarteto**13. 2. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ J. Mysliveček: Smyčcový kvartet
→ V. Novák: Klavírní kvintet
→ A. Dvořák: Klavírní kvintet č. 2
Lukáš Vondráček – klavír
Doležalovo kvarteto

E2

Mladí sólisté II.16. 2. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ E. Chausson: Poème
→ J. Françaix: Koncert pro klarinet a orchestr
→ J. Conus: Koncert pro housle a orchestr e moll
→ F. Borne: Fantazie „Carmen“ pro flétnu a orchestr
Matej Pčolinský – housle
Ondřej Janča – klarinet
Roman Červinka – housle
Alexandra Piskořová – flétna
Maroš Potokár – dirigent

C3

Neodolám!!!23. 2. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ A. Dvořák: Slovanské tance
→ E. Morricone: Gabrielův roh (Mise)
→ G. Rossini: Vilém Tell, předehra a dalšíMarkéta Matulová – průvodní slovo
Lenka Jaborská – režie a koncepce
Alena Jelínková – dirigent

A4

Wagner a jeho jediná symfonie2. 3. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ R. Strauss: Potpourri, předehra k opeře Mlčenlivá žena
→ R. Strauss: Duet-Concertino
→ R. Wagner: Symfonie C dur
Johannes Schittler – klarinet
Jan Hudeček – fagot
Robert Jindra – dirigent

K4

OK Percussion Duo13. 3. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ M. Ištván: Capriccio pro vibrafon, marimbu a bicí
→ K. Husa: Elegie pro marimbu a vibrafon
→ M. Kagel: Rrrrrrr...
→ A. Pape: Marrrimba Rrrrock
→ E. Schiffrauer: Vteřiny
→ L. Fišer: Crux
→ E.-S. Tüür: Conversio
Milan Pařa – housle
OK Percussion Duo:
Martin Kleibl – perkuse
Martin Opršál – perkuse

G4

Hudba ve filmu14. a 15. 3. 2023 / 18 h
Gong

Chuhei Iwasaki – dirigent

D4

Laskavý problém19. 3. 2023 / 16 h
Kino VesmírPředstavení pro rodiče s dětmi
Michal Sedláček,
Jakub Burýšek – moderátoři
Lenka Jaborská – scénář, režie
Stanislav Vavřínek – dirigent

E3

Mladí dirigenti23. 3. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ L. van Beethoven: Leonora č. 3
→ C. Saint-Saëns: Koncert pro klavír a orchestr č. 2
→ C. Franck: Symfonie d moll
Jan Schulmeister – klavír
dirigují posluchači Curyšské hudební akademie pod vedením J. Schlaefliho

B4

Jarní koncert30. 3. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ J. Brahms: Dvojkonzert pro housle a violoncello
→ R. Schumann: Symfonie č. 1
Alexandra Cununova – housle
István Vardai – violoncello
Lawrence Foster – dirigent

Janáčkova filharmonie si ve výjimečných případech vymezuje právo na změnu účinkujících, programu i termínu koncertu.

C4

Oddávám se...6. 4. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ A. Vivaldi: Čtvero ročních období
→ R. Rodgers: Za zvuků hudby
→ C. Saint-Saëns: Tanec kostlivců a dalšíMarkéta Matulová – průvodní slovo
Lenka Jaborská – režie a koncepce
Sébastien Thomas Bagnoud – dirigent

A5

Dvořákova Osmá13. 4. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ S. Prokofjev: Koncert pro klavír a orchestr č. 2
→ A. Dvořák: Symfonie č. 8
Sergei Babayan – klavír
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

R3

Zee Zee17. 4. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ R. Wagner: Tristan a Isolda, předehra
→ A. Schönberg: Tři klavírní kusy
→ M. Ravel: Kašpar noci
→ F. Liszt: Léta putování, č. 6 Obermanovo údolí, č. 4 Vodotrysky ve Villa d'Este a č. 3 Tarantela
Zee Zee – klavír

E4

Mladí sólisté III.4. 5. 2023 / 18 h
Kino Vesmír→ E. Rautavaara: „Inkantace“
→ G. Donizetti: árie Noriny z opery Don Pasquale
→ A. Lara: Granada
→ G. Puccini: Cavaradossiho árie z opery Tosca
→ N. Paganini: Houslový koncert č. 1
David Pařa – bicí nástroje
Karolína Levková – soprán
Michal Dziedzic – tenor
Boha Moon – housle
Alena Jelínková – dirigentka

M3

Závěrečný koncert18. 5. 2023 / 19 h
Gong→ G. Kancheli: Nu.Mu.Zu
→ F. Schubert: Symfonie č. 8
→ J. Novák: Dido
V. Krejčí Housková – mezzosoprán
umělecký přednes v jednání
Český filharmonický sbor Brno – mužský sbor
Petr Fiala – sbormistr
dirigent v jednání

R4

Duo Vondráček–Colli22. 5. 2023 / 19 h
Kino Vesmír→ W. A. Mozart: Andante a pět variací pro klavír na čtyři ruce
→ W. A. Mozart: Sonáta pro dva klavíry
→ S. Rachmaninov: Suita č. 1 pro dva klavíry
→ D. Šostakovič: Concertino pro dva klavíry
Lukáš Vondráček – klavír
Federico Colli – klavír

Programová nabídka

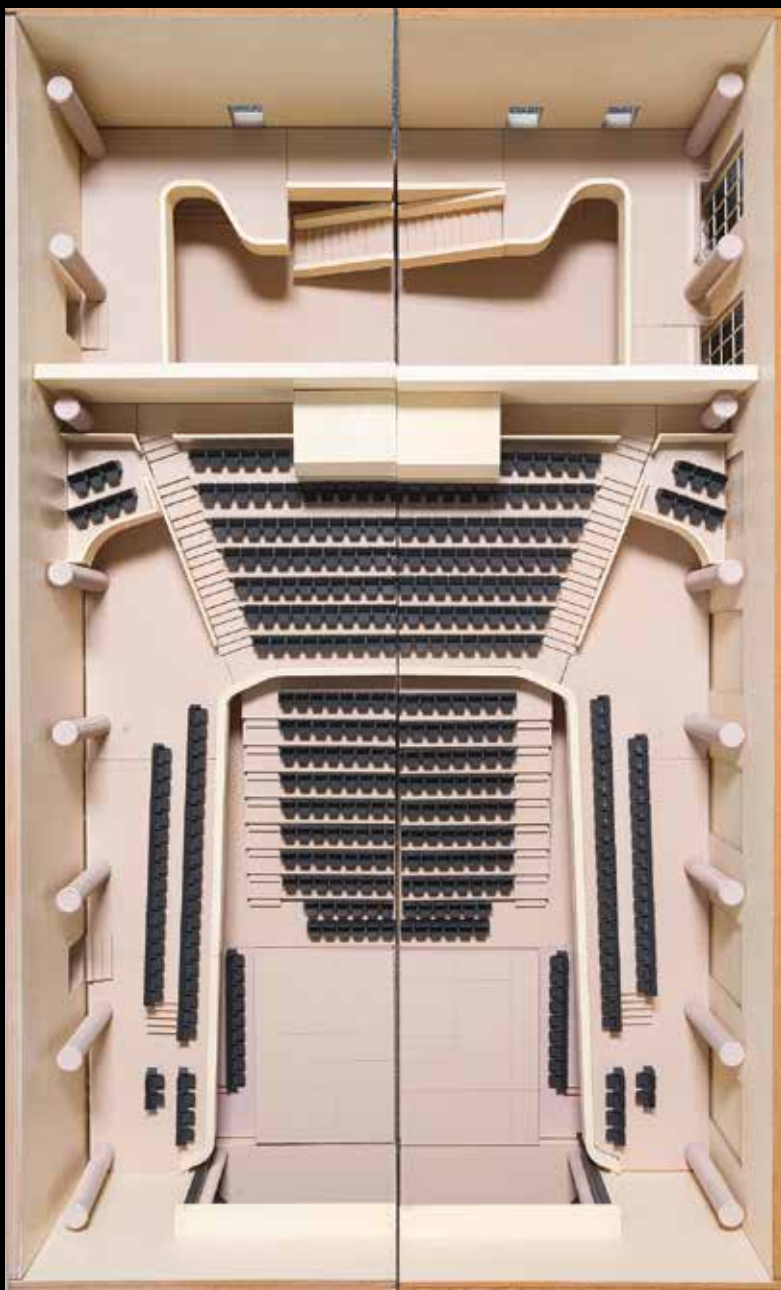
A B C D
E G K R
M O

Ledová socha Lajka na beskydských Pustevnách

Autorem sochy je vsetínský rodák Roman MIKUŠ. Od svých deseti let navštěvoval řezbářský kroužek a během svého studia na nábytkářské škole v Bystřici pod Hostýnem hledal náměty pro své řezby ve valašské krajině a přírodních motivech. Mezi jeho díla patří například i socha Josefa Sousedíka, umístěná v budově městského úřadu ve Vsetíně, nebo velký dřevěný model zubra ve městě Zubří. Vyráběl také sochy z písku, sněhu a ledu na beskydských Pustevnách. Na podzim roku 2021 zvítězil v soutěži řezbářů v Třinci a stal se mistrem ČR v rychlořezbě.

A

Symfonický cyklus A

Pohodlně se usad'te. Orchester už ladí nástroje a zanedlouho začne hrát. Koncertní sál se pak rozezvučí skvělými skladbami z 19. a 20. století. V této sezóně koncertujeme v bývalém kině Vesmír, kam se filharmonie dočasně uchýlila kvůli výstavbě nového koncertního sálu a rekonstrukci Domu kultury města Ostravy. S ohledem na komornější prostředí jsme pro vás vybrali tradičnější repertoár. Poslechněte si to nejlepší od Dvořáka, Martinů, Beethovena, Strausse, Čajkovského nebo Prokofjeva.

Pracovní model interiéru nové podoby komorního sálu, které vznikne přebudováním současného společenského sálu Domu kultury města Ostravy. Díky variabilitě možného uspořádání bude sloužit k mnoha typům akcí – kromě komorních koncertů zde budou moci být pořádány plesy, přednášky atd. Model vznikl v roce 2021 ve studiu Architecture Acts v Praze.

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus A od 1100 Kč
jednotlivé koncerty od 300 Kč

od 19 hodin

A1

Do hvězdných výšin

13. října 2022

Ludwig van Beethoven:
Koncert pro klavír a orchestr č. 5 Es dur
op. 73 „Císařský“
Felix Mendelssohn-Bartholdy:
Symfonie č. 5 op. 107 „Reformační“

Zoltán Fejérvári – klavír
Valentin Uryupin – dirigent

A4

Wagner a jeho jediná symfonie

2. března 2023

Richard Strauss: Potpourri, předehra
k opeře Mlčenlivá žena op. 80 (TrV 265)
Richard Strauss: Duet-Concertino
F dur pro klarinet a fagot TrV 293
Richard Wagner: Symfonie C dur
WWV 29

Johannes Schittler – klarinet
Jan Hudeček – fagot
Robert Jindra – dirigent

A2

Brahmsova Symfonie č. 1

24. listopadu 2022

Bohuslav Martinů: Předehra
pro orchestr H 345
Reinhold Glière: Koncert pro koloraturní
soprán a orchestr f moll op. 82
Johannes Brahms: Symfonie č. 1
c moll op. 68

Nicola Proksch – soprán
Risto Joost – dirigent

A5

Dvořákova Osmá

13. dubna 2023

Sergej Prokofjev: Koncert pro klavír
a orchestr č. 2 g moll op. 16
Antonín Dvořák: Symfonie č. 8 G dur
op. 88

Sergej Babayan – klavír
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

A3

Vánoční koncert

22. prosince 2022

Petr Iljič Čajkovskij: Květinový valčík
z baletu Louskáček
Petr Iljič Čajkovskij: Variace
na rokokové téma pro violoncello
a orchestr op. 33
Nikolaj Rimskij-Korsakov: Příběh noci
vánoční, suite ze stejnojmenné opery

Raphael Wallfisch – violoncello
Łukasz Borowicz – dirigent

A1

DO HVĚZDNÝCH VÝŠIN

13. října 2022
19:00

Zoltán FEJÉRVÁRI
klavírista

foto © Balázs Borocz

První koncert cyklu A zazní v kině Vesmír, kam se filharmonie dočasně přestěhovala kvůli výstavbě nového koncertního sálu. Protože se na výsledek všichni těšíme, zvolili jsme slavnostní skladby. Povzneseme se s Beethovenovým Koncertem pro klavír a orchestr číslo 5, který si vysloužil přízvisko „Císařský“. Údajně proto, že při premiéře jeden francouzský důstojník zvolal „c'est l'Empereur!“ neboli „to je císař!“. Skladatel koncert zkomponoval v roce 1809 a věnoval ho svému mecenáši, příteli a žákovi arcivévodovi Rudolfovi Janu, kardinálu Habsbursko-Lotrinskému. Premiéra se odehrála o dva roky později v Lipsku, kde se už ale Beethoven nepředstavil jako sólista kvůli svému odcházejícímu sluchu. Zastoupil ho Friedrich Schneider.

Klavírní koncert začíná netypicky sólovým vstupem bez orchestrálního úvodu. Ačkoli někteří kritikové po premiéře díla nesouzněli s délkou skladby (která zastínila její krásu), publikum ho přijalo s velkým potleskem.

V optimistickém duchu budeme pokračovat i v druhé půlce večera. Symfonie číslo 5 Felixe Mendelssohn-Bartholdyho je příjemná skladba, kterou skladatelova sestra Fanny označila jako „Reformační“. Hudebník ji totiž zkomponoval na počest 300. výročí předložení Augsburského vyznání Karlu V., což byl jeden ze základních spisů reformátorské lutherské církve. Skladba měla premiéru v roce 1832 a skladatel ji za svého života ještě několikrát zrevidoval.

A2

BRAHMSOVA SYMFONIE Č. 1

24. listopadu 2022
19:00

Bohuslav Martinů se hraje všude po světě a vedle Smetany, Dvořáka nebo Janáčka se řadí k nejvýznamnějším českým autorům. Předehru pro orchestr H 345 zkomponoval během pobytu ve své oblíbené Nice na francouzské Riviéře. Skladba z něho doslova vytryskla, hotovou ji měl za pět dnů. Předehra je jedním z bezmála čtyř stovek děl, která skladatel za svůj život vytvořil. Martinů žil od roku 1923 převážně v zahraničí, nejdříve v Paříži, později v USA, kam odjel na začátku druhé světové války. Po tragické smrti Jana Masaryka zavrhl myšlenku vrátit se do Československa a zůstal v emigraci. V roce 1952, tedy rok před zkomponováním Předehry, získal americké občanství.

Pro hudbu Reinholda Glièra jsou typické romantické i modernistické prvky. Koncert pro koloraturní soprán a orchestr se zrodil roku 1943. Dvouvětá skladba nese prvky melodiky ruského folkloru a vyznačuje se až filmovostí. Jen v málokom nevyvolá emoce.

Večer uzavře Johannes Brahms se svou Symfonií číslo 1, kterou dokončil v roce 1876 – po neuvěřitelných jedenadvaceti letech. Rukopis partitury první věty se nedochoval, originály ostatních vět jsou archivované v newyorském Morgan Library & Museum.

foto © Dita Pepe

Risto JOOST
dirigent

A3

VÁNOČNÍ KONCERT

22. prosince 2022
19:00

Raphael WALLFISCH
violoncellista

foto © Benjamin Ealovega

Čajkovského Louskáček je s vánoční atmosférou neodmyslitelně spjatý, ačkoli to jeho autor neplánoval. Kouzelná hudba s prvky romantismu vybízí ke snění. Květinový valčík z druhého dějství je jedno z nejznámějších čísel baletu inspirovaného pohádkovým příběhem.

I druhá skladba, kterou jsme pro vánoční koncert vybrali, pochází od Petra Iljiče Čajkovského. Variace na rokokové téma jsou jednou z nejznámějších skladeb pro violoncello a orchestr. Čajkovský se zde stylem vlastně přibližuje Mozartovi, jehož tvorbu celý život obdivoval.

Večer uzavře Příběh noci vánoční z pera Nikolaje Rimského-Korsakova. Ruský skladatel, který vystudoval školu pro námořní kadety v Petrohradě a později náruživě cestoval, výrazně přispěl k rozvoji ruské národní hudby v 19. století. Příběh se odehrává na Ukrajině, kde se kovář dvoří koketní ženě, která jako důkaz lásky vyžaduje carevniny střevíčky. Kovářova matka se snaží synovi pomoci a chce střevice získat s pomocí čarodějnice, která je spřízněna s ďáblem. Kovář nakonec střevíčky své vyvolené donese a ona svolí ke svatbě...

A4

WAGNER A JEHO JEDINÁ SYMFONIE

2. března 2023
19:00

Johannes SCHITTLER
klarinetista

foto © archiv/interpreta

Richard Strauss si ve dvacátém století vytrpěl své, a to kvůli nacistickému režimu v Německu. Komickou operu *Mičenlivá žena*, ze které uslyšíte předehtu *Potpourri*, složil v roce 1935. Libreto napsal spisovatel židovského původu Stefan Zweig. Dostat operu na pódium nebylo jednoduché, protože ve 30. letech už v Německu vládli nacisté a o tom, co se bude hrát, rozhodovali Hitler s Goebbelsem. Drážďanská premiéra sklídila velký úspěch a byla třikrát reprízovaná, než ji zakázali. Richard Strauss se od režimu distancoval a pokoušel se pomáhat svým příbuzným, kteří byli i tak deportováni do koncentračních táborů.

Duet-Concertino, další kus, který orchestr zahraje, zkomponoval

Strauss už po válce ve Švýcarsku, kde našel krátkodobé útočiště. Premiéru přenášelo rádio. Autor na koncert nepřišel, ale ve svém deníku si poznamenal, že poslouchal alespoň rozhlasové vysílání. Strauss koncert věnoval svému příteli Hugovi Burghauserovi a napsal mu: „Tančící princeznu vyděsí groteskní medvědo laškování, který ji napodobuje. Nakonec si ji zvíře získá a tančí s ním, načež se promění v prince. Nakonec se tedy i vy proměníte v prince a budete žít šťastně až do smrti...“ Závěr večera bude patřit Wagnerově Symfonii C dur. Tvůrce velkých epických tříhodinových oper se zde ukáže v poněkud jiném světle – jediná jeho dokončená symfonie patří k jeho raným dílům.

A5

DVOŘÁKOVA OSMÁ

13. dubna 2023
19:00

Sergei BABAYAN
klavírista

foto © Marco Borggreve

Prokofjevův Koncert pro klavír a orchestr č. 2 je mimořádná skladba, na kterou si nemůže troufnout každý klavírista. Skladatel koncert komponoval mezi lety 1912 až 1913. Původní verze se ale při bolševické revoluci v roce 1917 ztratila, a tak Prokofjev dílo v roce 1923 zrekonstruoval. Sám pak prohlásil, že je „tak moc přepsané, že ho lze považovat za Klavírní koncert číslo 4“. Mezitím totiž složil ještě jeden koncert. Skladbu věnoval svému příteli z petrohradské konzervatoře, který v době, kdy tento koncert vznikal, spáchal sebevraždu a Prokofjevovi zanechal dopis na rozloučenou. Premiéru první verze koncertu – v roce 1913 – provázelo rozčarování, protože skladba publiku připadala až moc modernistická. Přepsaná verze měla

premiéru v Paříži a byla přijata s nadšením. Kvůli bolševikům se skladatel uchýlil do emigrace – přece jen modernismus jakožto styl nebyl v SSSR vítaný. Jeho dílo se ale v Rusku hrálo i nadále. Když se ve 30. letech vrátil, už musel zůstat a komponovat nejen podle své chuti, ale i podle politické poptávky...

Tragika osudu se propjala i do Dvořákova díla. Symfonie číslo 8 je jedna z nejoceňovanějších skladeb tohoto velikána. Vznikla mezi srpnem a listopadem 1889 s premiérovým uvedením v únoru 1890 v Rudolfinu. Po premiéře Osmé v Londýně ho anglický tisk označil za „jediného z žijících skladatelů, který může být oprávněně nazýván Beethovenovým nástupcem“.

B

Symfonický cyklus B

Klasici v tom nejlepším provedení tuto sezónu zaznějí v bývalém kině Vesmír, zatímco se bude stavět nový koncertní sál. Přijďte si poslechnout skladby, které s respektem hrají orchestry po celém světě. Například Prokofjevovu Sinfonii pro violoncello a orchestr, předehru k jediné Beethovenově opeře, kterou kdy zkomponoval, Straussovu melodickou Burlesku nebo Schumannovu první symfonii, jež se při premiéře v roce 1841 setkala s nadšeným přijetím.

Makety simulující reálné postavy posluchačů z akustického modelu interiéru koncertního sálu v poměru 1:10, který vznikl v roce 2021 v Mnichově Hradišti.

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus B od 900 Kč
jednotlivé koncerty od 300 Kč

od 19 hodin

B1

Pocta klasikům

3. listopadu 2022

Sergej Prokofjev: Sinfonia Concertante
pro violoncello a orchestr e moll
op. 125

Antonín Dvořák: Symfonie č. 7 d moll
op. 70

Johannes Moser – violoncello
Daniel Raiskin – dirigent

B3

Čajkovského
Patetická

9. února 2023

Richard Strauss: Burleska d moll
TrV 145

Petr Iljič Čajkovskij: Symfonie č. 6
h moll op. 74 „Patetická“

Tamara Stefanovich – klavír
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

B2

Velikán
Beethoven

15. prosince 2022

Ludwig van Beethoven: Leonora č. 3
op. 72b

Dmitrij Šostakovič: Koncert pro housle
a orchestr č. 2 cis moll op. 129

Ludwig van Beethoven: Symfonie č. 8
F dur op. 93

Elina Vähälä – housle
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

B4

Jarní koncert

30. března 2023

Johannes Brahms: Dvojkonzert pro
housle a violoncello a moll op. 102

Robert Schumann: Symfonie č. 1 B dur
op. 38 „Jarní“

Alexandra Conunova – housle
István Várdai – violoncello
Lawrence Foster – dirigent

B1

POCTA KLASIKŮM

3. listopadu 2022

19:00

Daniel RAISKIN
dirigent

Foto © Dariusz Kuliezza

Sinfonia Concertante je jedno z největších děl Sergeje Prokofjeva a také jedna z největších skladeb pro violoncello a orchestr vůbec. Dílo je výrazně melodické a příjemné na poslech. Skladatel Sinfonii dokončil v roce 1951 a vyšel přitom z hudebního materiálu svého violoncellového koncertu. Skladba měla premiéru v roce 1952, tedy rok před Prokofjevovou smrtí. Ironií osudu zemřel ve stejný den jako Stalin, před jehož režimem emigroval, aby se později vrátil a musel komponovat i skladby jdoucí na ruku bolševikům.

Antonína Dvořáka fascinovalo vše, co souviselo s moderní dobou. Miloval lokomotivy a rád cestoval. Symfonii číslo 7 napsal při svém pobytu v Londýně a její premiéru v St. James Hall sám dirigoval. Temný charakter díla pravděpodobně souvisí se smrtí skladatelovy matky. Britský muzikolog Donald F. Tovey v roce 1936 napsal, že Dvořákova Sedmá spolu se čtyřmi Brahmsovými symfoniemi a Schubertovou Devátou patří k největším a nejčistším příkladům umělecké formy vycházející z Beethovena. Nebylo to poprvé ani naposled, co někdo Dvořáka přirovnal k Beethovenovi.

B2

VELIKÁN BEETHOVEN

15. prosince 2022
19:00

Velikán Ludwig van Beethoven napsal jen jednu operu, kterou pojmenoval Fidelio. Skladba Leonora je třetí verzí předehry k této opeře. Přepisování se vyplatilo. Ihned po svém uvedení si publikum skladbu zamilovalo, a tak se dodnes hraje na koncertech po celém světě. Beethoven tehdy opět překonal své současníky a v mnoha ohledech i sám sebe. Skladba má docela jiné prvky, než je pro operní předehry běžné, a díky své jinakosti oslovuje publikum dodnes. Richard Wagner svého času předehru označil za „nejdokonalejší drama samo o sobě“. Posluchači si tak příběh vyprávěný hudbou užijí, i kdyby operu nikdy neviděli.

Temné prvky se zpravidla objevují ve skladbách, které autoři komponují na sklonku života. Výjimkou není ani Dmitrij Šostakovič a jeho druhý Koncert pro housle a orchestr. Jedno z jeho posledních děl přivádí posluchače k zamyšlení. Šostakovič prožil většinu života ve strachu, protože

Elína VÁHALÁ
houslistka

foto © Elína Simonen

u Stalina upadl v nemilost a neustále si musel dávat pozor, co říká a co komponuje. V roce 1967, kdy měla skladba premiéru jak v Moskvě, tak v londýnské Royal Festival Hall, byl Šostakovič již nemocný a interpretaci poslouchal z nemocničního lůžka. Večer uzavře opět Beethoven a jeho Symfonie číslo 8, která je radostná, navzdory tomu, že ji skladatel psal v době, kdy už měl zdravotní problémy, a navíc se hádal se svým bratrem Johannem, pravděpodobně kvůli lásce.

B3

ČAJKOVSKÉHO PATETICKÁ

9. února 2023
19:00

Tamara STEFANOVICH
klavíristka

foto © Marco Borggreve

Straussova Burleska v koncertních sálech nezaznívá často. Německý skladatel a dirigent ji zkomponoval v letech 1885 až 1886, tedy ve svých začátcích. Skladbu věnoval dirigentovi Hansi von Bülowovi z vděčnosti za to, že mu zajistil místo asistenta dirigenta v Meininger Hofkapelle, jednoho z nejstarších orchestrů v Evropě. Bülow se ale nechal slyšet, že dílo je „komplikované a plné nesmyslů“ a odmítl se ho naučit. Až když se Strauss seznámil s klavíristou Eugenem d'Albertem, kterému se dílo líbilo, a společně ho lehce upravili, dočkala se Burleska premiéry. Dokonce i Bülow vzal upravenou verzi na milost, ačkoli jinému skladateli – Brahmovi – v dopisech neustále opakoval, jak je skladba nevyspělá. Z dnešního pohledu už můžeme říct, že Burleska znamenala ve Straussově stylu zlom, a o to je cennější.

Ani Petr Iljič Čajkovskij se za svého života nevyhnul kritice ze strany současníků a svým dílem si nebyl vždy jistý. Týká se to třeba i Symfonie číslo 6. Skladatele znejistili při zkouškách hudebníci orchestru, kteří se ke skladbě stavěli chladně. Přijetí publika ale bylo velmi hřejivé. Čajkovskij skladbu sám dirigoval při premiéře v Petrohradě, a to jen devět dní před svou smrtí. Po premiéře ještě stihl provést korektury a v této úpravě se symfonie hraje dodnes.

B4

JARNÍ KONCERT

30. března 2023
19:00

Brahmsův Dvojkonzert pro housle a violoncello je atypické dílo, protože je psané právě pro tyto dva hudební nástroje. Svoji poslední orchestrální skladbu Brahms napsal v létě roku 1887 a ještě téhož roku měla premiéru. Protože housle a violoncello nebyly „skladatelovými nástroji“ a sám na ně nehrál, během komponování vše konzultoval se sólisty premiéry, s violoncellistou Robertem Hausmannem a houslistou Josephem Joachimem. S ním se dříve přátelil, avšak po jeho rozvodu s ženou Amalií, na jejíž stranu se Brahms přidal, se přestali stýkat. Koncert byl zamýšlen jako gesto smíření. Rukopis partitury dostal Joachim se vzkazem: „tomu, komu byla skladba určena“.

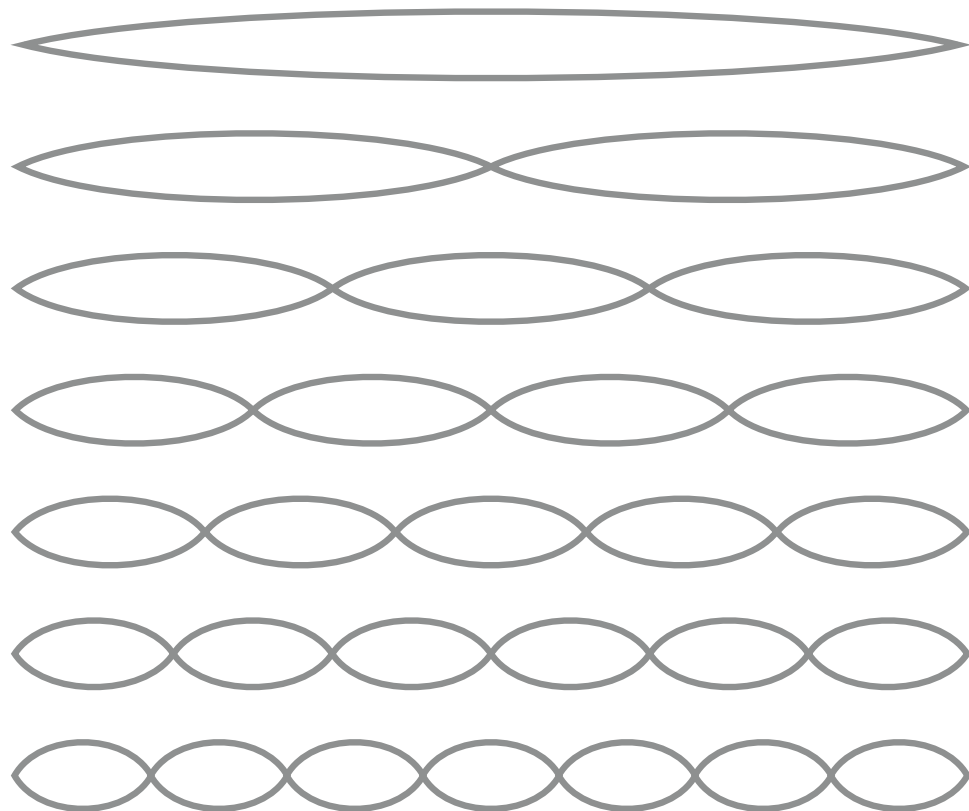
Robert Schumann byl podle svých životopisců romantik. Původně se chtěl stát klavíristou, ale když mu ochrnuly prsty, vzdal se kariéry. Za ženu si vzal klavíristku Claru Schumannovou – ona hrála, on komponoval. Svoji první symfonii složil během jediného měsíce v roce 1841. Sepsal ji za čtyři dny a zbytek práce mu zabrala orchestrace. Premiéra se odehrála v Lipsku ještě téhož roku a skladba slavila velký úspěch. Skladatel si do svého deníku poznamenal, že dílo „bylo přijato s takovým nadšením, jakého se, myslím, od dob Beethovena nedostalo žádné symfonii“.

Alexandra CONUNOVA
houslistka

foto archiv interpretky

Podle teorie strun
jsou kvantované vlastnosti
částic, které pozorujeme,
výsledkem různých vibračních
stavů struny, podobně jako
harmonické tóny houslí.

C

Jiří SLANINA
posluchač JFO

Na první symfonický koncert jej vzal kamarád z Univerzity Friedricha Schillera do Výmaru, kde zrovna hráli Dvořáka. Tam se mu zalíbilo, že může hudbu nejen slyšet, ale i vidět. Koncerty klasické hudby jsou pro něj zpestřením všedního života.

Cyklus C Co máme rádi

Koncertní řada C je určena posluchači hravému, který má chuť svět klasické hudby objevovat a prožívat kreativním a možná lehce netradičním způsobem. Hrát bude totiž nejen orchestr, ale akce bude vyžadována i po samotném posluchači. Mimochodem ani dirigent nebude jen dirigovat. A konečně i od samotné moderátorky můžeme očekávat víc než průvodní slovo. Tou bude herečka Markéta Matulová. Budeme zkrátka hrát ale také si hrát. V této sezóně se budeme věnovat tématu odolnosti. Neb právě zdolat možné předsudky a obavy, odolat možným nástrahám hudby v podání symfonického orchestru, ba naopak neodolat jejím lákadlům, a konečně nechat se klasickou hudbou zcela unést, to je právě to, co bychom rádi s vámi posluchači prožili.

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus C od 900 Kč
jednotlivé koncerty od 300 Kč

od 18 hodin

C1

Zdolám?

1. prosince 2022

Skladby našeho raného dětství v podání dětských kolotočů, hracích skříněk, hudebních hraček, třeba Mozartova Malá noční hudba a Beethovenova „Pro Elišku“. Prozkoumáme i skladby, ve kterých slyšíme hudební nástroje, které hudebními nástroji ve skutečnosti nejsou.

Maroš Potokár – dirigent

C3

Neodolám!!!

23. února 2023

Zaposloucháme se do skladeb naplněných city a emocemi. Co se nechat roztančit některým ze Slovanských tanců Antonína Dvořáka, dojmout se při poslechu děl maestra Morriconeho či se rozohnit poslechem Rossiniho? Mnoho hudby totiž znamená mnoho emocí.

Alena Jelínková – dirigent

C2

Odolám!

19. ledna 2023

Dá se vůbec odolat hudbě, která na velkých plochách přidává, tepe, graduje a různě nás pokouší? Notum est, že při poslechu Ravelova Bolera, skladeb Edwarda Elgara, nebo dokonce Beethovenovy nejslavnější Deváté symfonie to jde skutečně obtížně.

Stanislav Vavřínek – dirigent

C4

Oddávám se...

6. dubna 2023

Zaposloucháme se do příběhů schovaných mezi linky notové osnovy. Hudba je totiž nejprocítěnějším vypravěčem. Necháme se unést hudbou Antonia Vivaldiho, Rogersovým „Za zvuků hudby“, vtělíme se do postav Saint-Saënsových hudebních vyprávění, ale hlavně budeme poslouchat nejniternější příběhy... ty své.

Sébastien Thomas Bagnoud – dirigent

C1

ZDOLÁM?

1. prosince 2022
18:00

Koncert plný výzev. Jak zdolat posluchačovu utkvělou představu, že klasická hudba nerozumí? Vyzná se v tak mohutném tělese, jako je symfonický orchestr? Není tam těch nástrojů až příliš mnoho? A co hudebníci? Nejsou příliš akademicky vážní, až převážní? A dirigent? Je vůbec schopen přirozeného dialogu? Usměje se někdy? Nebude to celé moc vážné? Pojďme a zdolejme tyto obavy a pochybnosti!

C2

ODOLÁM!

19. ledna 2023
18:00

Je třeba zůstat neoblomný a odolat. Během koncertu bude nutné ustát mnoho nástrah, které v sobě poslech klasické hudby skrývá, obzvlášť v podání Janáčkovy filharmonie, obzvlášť pod vedením neodolatelného dirigenta... Nesmíme dopustit, aby posluchač podlehl! Je třeba zachovat chladnou hlavu a opustit koncertní sál přesně v tom stavu, v jakém do něj vstupoval. Povoleno je jen drobné okouzlení dirigentem, sólistou či konkrétním hráčem z orchestru. Také tiché prozpěvování hudebního motivu některé ze skladeb z programu koncertu lze prominout. Ovšem nic víc! Držíme vám palce! Odolat!

C3

NEODOLÁM!!!

23. února 2023
18:00

A co by ne! Dnes je dovoleno vše. Cílem koncertu je naprosto neodolat. Neodolatelná hudba, neodolatelný orchestr, neodolatelná dirigentka. Je libo tančit? Tancujte. Je libo zpívat? Zpívejte z plna hrdla! Smějte se či plačte. Vždyť hudba dokáže být tak neodolatelná! A co teprve hudebníci Janáčkovy filharmonie! Předsudky jsou překonány. Vždyť ta dirigentka je tak sympatický člověk. Toužíte ji obejmout? Udělejte to! Neodolejte a rozehrajte své emoce. Takový bude neodolatelný koncert!

C4

ODDÁVÁM SE...

6. dubna 2023
18:00

Konečně. Koncert, kdy se posluchač zcela oddá svým představám a prožívá příběhy skryté v hudbě a vyprávěné symfonickým orchestrem. Slyší konkrétní situace plné emocí, promluv a jednání. Hudebníci se svými hudebními nástroji jsou jejími vypravěči, dirigent citlivým průvodcem. Oddejte se své fantazii. Jen vy můžete ovlivnit, jak moc fantastický koncert to bude.

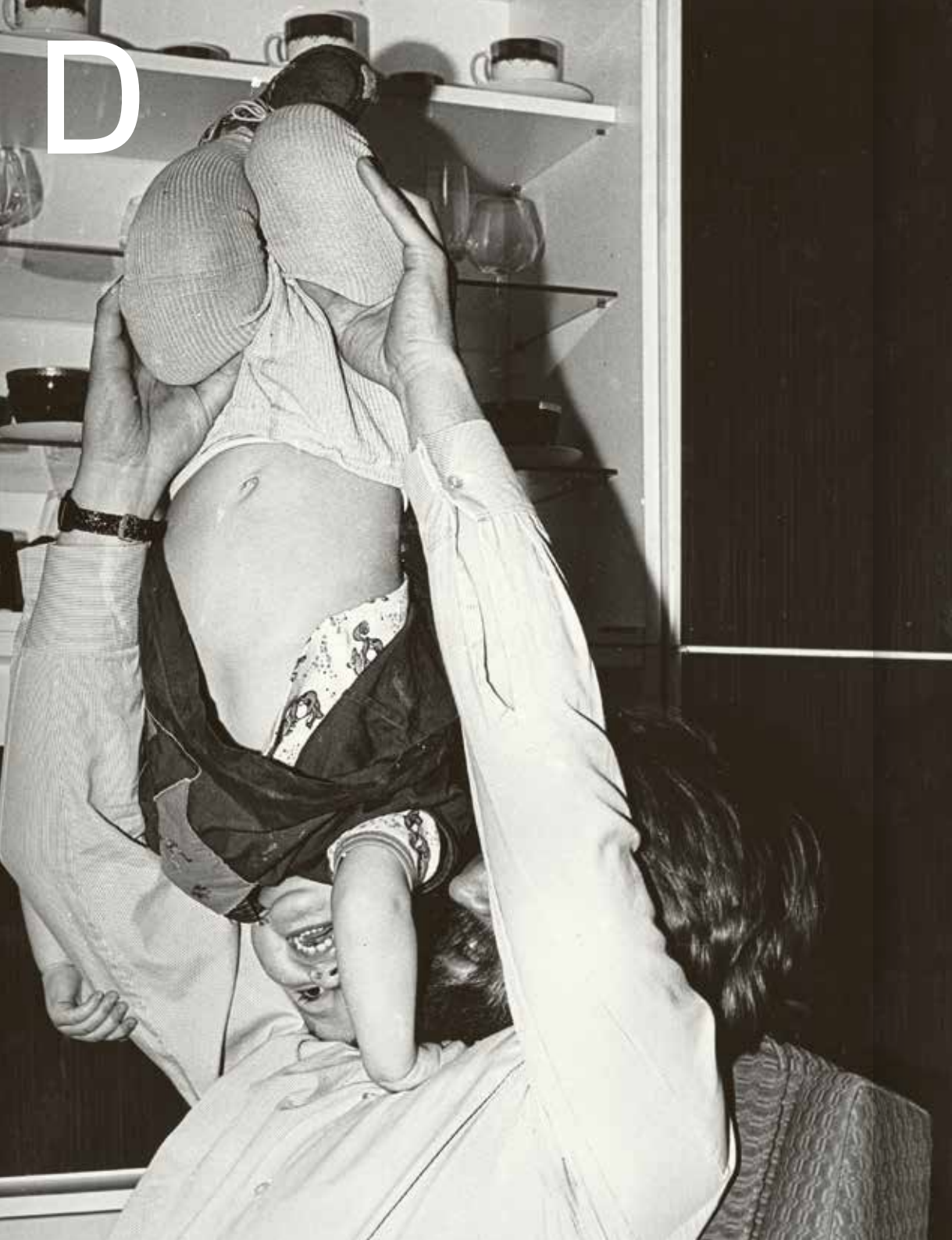

Odolá Markéta MATULOVÁ
nástrahám příprav a nezačne se oddávat
magii, zobat pilule a popíjet neprověřené
elixíry ve velkém jen proto, aby byla
odolnější moderátorkou a zdolala vysoké
nároky diváků JFO? Vystoupí na pódium
neodolatelná Markéta Matulová nebo nakonec
neodolatelná Elina Makropulos?!

V letech 1923–1925 napsal Leoš Janáček
na motivy divadelní hry Karla Čapka operu
Věc Makropulos. Premiéru měla 21. listopadu 1922.
O sto let (a deset dní) později začíná Cyklus C.
Je to opravdu jen náhoda?!

D

Cyklus D Dětem / Dost problémová sezóna

Koncerty cyklu D jsou určeny celé rodině – dětem, rodičům i prarodičům. Jsou připraveny tak, aby si dospělí s dětmi užili neobyčejné nedělní odpoledne. Hlavní hrdiny Vlášu a Otu čeká nelehký rok. Taková problémová sezóna. A to dost. Všude, kam se podívají, všude nějaký problém. Navíc problémy má i pan dirigent s orchestrem. A proto je třeba přijít, posadit se a podpořit je v hledání řešení. Děkujeme, že je v tom nenecháte!

Lenka JABORSKÁ
dramaturgyně

„Fotografie vznikla někdy mezi mým druhým a třetím rokem. Maminka nás s tatínkem vyfotila při mé nejoblíbenější hře na letadlo. Prý jsem se při ní mohla uchechtat a po tatínkovi jsem ji vyžadovala opakovaně a pořád.“

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus D od 600 Kč
jednotlivé koncerty od 200 Kč

od 16 hodin
workshop od 14 hodin

D1

Nepochopitelný problém

13. listopadu 2022

NEPOCHOPITELNÝ PROBLÉM

13. listopadu 2022
16:00 (14:00 workshop)

Nikdo mě nechápe! Chápeš to?
Nechápu to! Tak to pochop!
Koncert plný nedorozumění. Vláda naráží na Otovo nepochopení, Otu zas nechápe Vláda. Zcela nepochopen se cítí i dirigent. A co teprve orchestr! Tolik hudebníků aby se pochopilo? A ta hudba, co zní, tu chápete? To nepochopíte!

D1

D2

Neslyšící problém

18. prosince 2022

D3

Pocitový problém

29. ledna 2023

D4

Laskavý problém

19. března 2023

Michal Sedláček – Vláda
Jakub Burýšek – Ota
Lenka Jaborská – scénář, režie
Stanislav Vavřínek – dirigent

i

Před každým představením je možné navštívit workshop od 14 hodin. Více informací získáte na edukace@jfo.cz.

D2

NESLYŠÍCÍ PROBLÉM

18. prosince 2022
16:00 (14:00 workshop)

Posloucháš mě? Slyšíš, co ti říkám? Poslouchej mě! Tady mě nikdo neposlouchá!
Koncert, kde nikdo nikoho neposlouchá. Vláda neslyší Otu, Ota neslyší Vládu. Dirigent odmítá naslouchat orchestru. A co teprve takový nahluchlý orchestr? Z tolika hudby by jeden ohluchl! To musíte slyšet!

D3

POCITOVÝ PROBLÉM

29. ledna 2023
16:00 (14:00 workshop)

Mám takový nepříjemný pocit. Cítíš to? Ty to necítíš? Jsi jako bez citu. Nebuď takový cíťa!
Koncert nabitý pocity. Vláda má pocit, Ota má také pocit. Něco cítí i dirigent. Není ten orchestr nějak přecitlivělý? Cítíte to stejně? Nemůže za to ta city překypující hudba? Kdo se má v těch pocitech vyznat?

D4

LASKAVÝ PROBLÉM

19. března 2023

16:00 (14:00 workshop)

Nikdo mě nemá rád! Vladimíre!
Oto! Pane dirigente! Orchestře! Má
tady někdo někoho alespoň trošku
rád? Jak moc? Není to málo? Kdybyste
se měli skutečně rádi, tak...

Koncert bez lásky je jako orchestr
bez dirigenta. Vláda s Otou jsou pře-
svědčení, že je nikdo nemá rád. Velice
podobně to vnímá i dirigent. Orchester
by také přivítal víc lásky. Snad pomů-
že hudba. A co laskavý posluchač?

Adam a Stela se v lesní školce Mraveniště
ve Staré Vsi nad Ondřejnicí chystají na vzlet
do vesmíru. Že by se chystali na kráter
Janáček na planetě Merkur? Kráter se
nachází v oblasti nazvané Suisei Planitia.
Jeho souřadnice činí 56,0° severní šířky
a 153,8° západní délky.

E

Cyklus E Elán mladých

Cyklus E jiskří elánem a energií. Janáčkova filharmonie Ostrava ráda dává šanci vycházejícím hvězdám, které se v rámci tohoto cyklu většinou poprvé představí s velkým symfonickým tělesem. Letos nás čekají čtyři mimořádné koncerty. Zaposloucháme se do umění mladých interpretů, kteří úspěšně prošli interpretační soutěží JFO. Po absolvování týdenního dirigentského kurzu se na společném koncertě představí také mladí dirigenti z Umělecké akademie v Curychu.

Naoko TAKEDA
studentka Mezinárodní orchestrální
akademie JFO

„Vyrůstala jsem v prefektuře Hyōgo ve městě Takarazuka na západní straně Japonska. Moje rodina tam stále žije. Abych byla upřímná, o hudbu jsem se nezajímala, dokud jsem nezačala hrát na flétnu. Doma jsme většinou poslouchali hudbu z dětských televizních programů. Choditko na fotografii jsem podle maminky měla moc ráda a líbilo se mi s ním chodit po obývacím pokoji.“

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus E od 540 Kč
jednotlivé koncerty od 180 Kč

od 18 hodin

E1

Mladí sólisté I.

26. ledna 2023

Jan Křtitel Krumpholz: Koncert pro harfu a orchestr č. 5 B dur op. 7
František Vincenc Kramář: Koncert pro dva klarinety a orchestr č. 2 Es dur op. 91

Petr Iljič Čajkovskij: Melancholická serenáda op. 26

Petr Iljič Čajkovskij: Valse-Scherzo op. 34

Josef Haydn: Koncert pro violoncello a orchestr č. 2 D dur

Martin Sadílek – harfa
Anna Sysová – klarinet
Marek Švejkar – klarinet
Arnau Petřivalský – housle
David Pěruška – violoncello
Adam Sedlický – dirigent

E2

Mladí sólisté II.

16. února 2023

Ernest Chausson: Poème op. 25
Jean Françaix: Koncert pro klarinet a orchestr

Julius Conus: Koncert pro housle a orchestr e moll

François Borne: Fantazie „Carmen“ pro flétnu a orchestr

Matej Pčolinský – housle
Ondřej Janča – klarinet
Roman Červinka – housle
Alexandra Piskořová – flétna
Maroš Potokár – dirigent

E3

Mladí dirigenti

23. března 2023

Ludwig van Beethoven: Leonora č. 3 op. 72b
Camille Saint-Saëns: Koncert pro klavír a orchestr č. 2 g moll op. 22
César Franck: Symfonie d moll

Jan Schulmeister – klavír
dirigují posluchači Curyšské hudební akademie pod vedením Johannese Schlaefliho

E4

Mladí sólisté III.

4. května 2023

Einojuhani Rautavaara: „Inkantace“ koncert pro bicí nástroje a orchestr
Gaetano Donizetti: Árie Noriny z opery Don Pasquale

Augustín Lara: Granada
Giacomo Puccini: árie Maria Cavaradossiho z opery Tosca
Niccolò Paganini: Koncert pro housle a orchestr č. 1 D dur op. 6

David Paša – bicí nástroje
Karolína Levková – soprán
Michal Dziedzic – tenor
Boha Moon – housle
Alena Jelínková – dirigentka

E1

MLADÍ
SÓLISTÉ
I.

26. ledna 2023

18:00

Marek ŠVEJKAR
klarinetista

foto © Alice Hrubá

Harfy, klarinety, housle a violoncella budou mít hlavní slovo při úvodním koncertu Cyklu E, ve kterém zaznějí skladby od skutečných mistrů. Jan Křtitel Krumpholz byl významný český harfista a hudební skladatel, který studoval v Paříži a působil ve Vídni. Koncert pro harfu a orchestr složil v roce 1778 a sám ho premiéroval.

Další z českých hudebních velikánů, František Vincenc Kramář, se inspiroval Mozartem a Beethovenem. Kramář měl na hudebníky vždy vysoké nároky, což dokazuje i ve svém Koncertu pro dva klarinety a orchestr. Melancholická serenáda patří ke kratším skladbám Petra Iljiče Čajkovského a není jednoduchá na interpretaci. Také další krátká skladba tohoto ruského velikána, Valse-Scherzo pro housle a orchestr, kterou složil v roce 1877, má na sólistu vysoké technické nároky a prověří jeho talent i technickou přípravu.

Závěrečné slovo bude patřit Josefu Haydnovi a jeho Koncertu pro violoncello a orchestr, který zkomponoval v roce 1783 pro Antonína Krafta, violoncellistu kapely knížete Esterházyho. O pravosti skladby se nějakou dobu pochybovalo, říkalo se dokonce, že ji napsal přímo Kraft. Až když se v roce 1951 objevil Haydnův autograf, bylo jeho autorství s konečnou platností potvrzeno.

E2

MLADÍ SÓLISTÉ II.

16. února 2023
18:00

Koncert, na kterém orchestr zahraje pod vedením asistenta šéfdirigenta JFO Maroše Potokára, bude patřit francouzským a ruským mistrům. Na úvod zazní skladba Poème od Ernsta Chaussona, který komponoval v době pozdního romantismu. Poème pro housle a orchestr složil během svého pobytu ve Florencii a jde o jedno z posledních autorových děl.

Skladatel a klavírista Jean Françaix studoval hudbu v Paříži a působil v Evropě i v USA. Patří k nejhranějším francouzským skladatelům druhé poloviny 20. století.

Ruský houslista a skladatel Julius Conus se narodil v roce 1869 do hudební rodiny a hudbu studoval na Moskevské konzervatoři. Po bolševické revoluci emigroval do Francie. Do vlasti se vrátil v roce 1939, kde o tři roky později zemřel. Houslový koncert vznikl v roce 1898 a jedná se o nejznámější a patrně i nejzdařilejší skladatelovo dílo.

Jako poslední zazní skladba Fantazie „Carmen“ pro flétnu a orchestr od francouzského skladatele a flétnisty Françoise Borna. Dílo, které napsal v roce 1900, patří k jeho nejslavnějším a dodnes se drží na špici repertoáru flétnistů po celém západním světě.

E3

MLADÍ DIRIGENTI

23. března 2023
18:00

Skladba Leonora je třetí verzí předehry k Beethovenově jediné opeře Fidelio. Skladba má docela jiné prvky, než je pro operní předehry běžné, a díky své jinakosti oslovuje publikum dodnes. Richard Wagner svého času předehru označil za „nejdokonalejší drama samo o sobě“. Posлуhači si tak příběh vyprávěný hudbou užijí, i kdyby operu nikdy neviděli.

Hudba přitahovala francouzského skladatele Camilla Saint-Saënsa od dětství. Klavírní lekce dostával od své tety, která rozpoznala jeho talent, už ve dvou a půl letech. Ve třech letech složil svoji první skladbičku, jejíž rukopis se dochoval dodnes. Svého času platil za nejlepšího varhaníka v Evropě. Klavírní koncert č. 2 vznikl v roce 1868 a je pravděpodobně skladatelovým nejhranějším klavírním koncertem. Saint-Saëns koncert napsal během tří týdnů a na přípravu premiéry měl velmi málo času; skladba proto podle dobových kritik nebyla zpočátku úspěšná. Skladatel při premiéře vystoupil jako sólista. Orchestr řídil Anton Rubinstein, ruský pianista a dirigent.

Pozdní Franckova Symfonie d moll byla původně akademickým nápadem stárnoucího profesora, podařilo se ji ale naplnit jásavým odlehčeným francouzským espretem a díky skvělé volbě tematického materiálu dokáže posluchače doopravdy upoutat. Dopsána byla v srpnu 1888 a v únoru 1889 měla na konzervatoři premiéru, necelé dva roky před skladatelovou smrtí.

E4

MLADÍ SÓLISTÉ III.

4. května 2023
18:00

Poslední koncert Cyklu E přinese díla světových a evropských skladatelů. Jako první zazní Inkantace, koncert pro bicí nástroje a orchestr, od významného finského hudebního skladatele Einojuhaniho Rautavaaryho (†2016). Inkantaci zkomponoval v roce 2008 a dílo si brzy získalo místo v repertoáru mnoha perkusionistů.

Italský skladatel Gaetano Donizetti komponoval hlavně opery. Quel guardo, il cavaliere... So anch'io la virtù magica je krátká árie Noriny z opery Don Pasquale, která je považována za jednu z nejslavnějších. Tříminutovou píseň Granada složil mexický komponista Agustín Lara v roce 1932 na počest stejnojmenného španělského města a dodnes se těší velké oblibě. Tříminutová je i árie Maria Cavaradossiho z opery Tosca od italského skladatele Giacomo Pucciniho.

Niccolò Paganini byl nejslavnější houslový virtuos své doby, který žil mezi roky 1782 a 1840. Jako skutečný mistr inovoval a modernizoval houslovou techniku. Svůj první houslový koncert zkomponoval pravděpodobně v letech 1817 až 1818 a jeho premiéra se konala v Neapoli. Sólového partu se ujme teprve šestnáctiletá korejská houslistka Boha Moon, která momentálně studuje pod vedením Josefa Špačka.

foto © Marco Blessano

Boha MOON
houslistka

G

Cyklus G Gong

V tomto jedinečném cyklu spojujeme symfonickou hudbu s jinými žánry a dáváme prostor původním autorským projektům. V Gongu, který vznikl v bývalém plynojemu Dolní oblasti Vítkovic, jste tak už měli možnost slyšet písně a skladby nejrozličnějších interpretů společně s orchestrem JFO. Hudbu se vždy snažíme uchopit novým způsobem a připravit vám jedinečný zážitek. Letos se společně s vámi těšíme na Cirk La Putyka a naše společné představení, na Tata Bojs, na hudební poctu Davidu Stypkovi a filmovou hudbu.

Jan a Klára ŠTEFÁNKOVÍ
nepravidelní návštěvníci koncertů cyklu G

Nejraději a nejčastěji poslouchají filmovou hudbu.

Dolní oblast Vítkovice
Multifunkční aula Gong

abonmá od 1800 Kč
jednotlivé koncerty od 400 Kč

od 18 hodin

G1

Up End Down Symphony

25. a 26. října 2022

Cirk La Putyka
Joel Hána – dirigent

G2

Tata Bojs & JFO

8. a 9. prosince 2022

Tata Bojs
Klára Nemravová (host) – zpěv
Tomáš Neuwerth (host) – bicí
Tomáš Brauner – dirigent

G3

K počtě Davida Stypky

10. ledna 2023

Bandjeez
Ewa Farna – zpěv
Kateřina Marie Tichá – zpěv
Mirai
Stanislav Vavřínek – dirigent

G4

Hudba ve filmu

14. a 15. března 2023

Chuhei Iwasaki – dirigent

G1

UP END DOWN SYMPHONY

25. a 26. října 2022
18:00

Soubor Cirk La Putyka neboli spojení činohry a nového cirkusu se v Gongu představí s projektem Up End Down Symphony. Ten přináší pohled na cestu člověka od narození do smrti. Pracuje přitom s fantazií, objevují se motivy nebe a země. Představení obohatí zvuk symfonického orchestru, který bude dirigovat Joel Hána. Křížovátka žánrů přinese propojení různých prvků a motivů: ulic, nebe a země, narození a smrti, vzpomínky a přítomnosti, úsměvu a slz, vzletů a pádů. Představení Up End Down vzniklo v roce 2010 jako druhá inscenace tohoto ojedinělého souboru. Herci, akrobaté a tanečníci si v něm již tehdy osvojili nové disciplíny, jako je třeba závěsná akrobacie, teeterboard a podobně. S orchestrálním doprovodem byla show poprvé uvedena v roce 2018.

G2

TATA BOJS & JFO

8. a 9. prosince 2022
18:00

TATA BOJS

foto © Salim Issa

Hudební skupina Tata Bojs vznikla na známé pražské Hanspaulce a první koncert odehrála již v roce 1988. Do širšího povědomí vstoupila se svým albem Futuretro z roku 2000, které se v anketě hudebních kritiků a odborníků stalo na konci nulté dekády albem desetiletí. A není divu. Tata Bojs totiž nemají žádné prvoplánové písničky, ale jejich hudbu tvoří výborné melodie a skvělé texty. Možná i proto jsou také držiteli už deseti Andělů – výročních cen, které každoročně uděluje Akademie populární hudby. Z jejich produkce zazní třeba Filmařská, Usínací, Radioamatér, Zvony, Toreadorská otázka nebo Pěšáci v originálních aranžích. Koncert bude průřezem tvorby „Tatáčů“ a nabídne unikátní spojení této energií nabitě kapely se symfonickým orchestrem JFO, jenž bude dirigovat Tomáš Brauner.

Ewa FARNA
zpěvačka

foto © archiv zpěvačky

G3

K POCTĚ DAVIDA STYPKY

10. ledna 2023
18:00

David Stypka, rodák z Dobré u Frýdku-Místku, byl český zpěvák, kytarista a textař známý svým vystupováním s kapelou Bandjeez. Ta vznikla v roce 2011 s původním záměrem uvést do života Stypkovy písně z projektu Wakeup songs, což byly skladby vymyšlené, nahrané a publikované hned po probuzení. Debutové album kapela vydala v roce 2014. Stypka následně získal řadu hudebních ocenění, mimo jiné Anděla jako objev roku 2016, další rok získal Anděla jako interpret roku a za skladbu roku – duet s Ewou Farnou Dobré ráno, milá. Nominován byl i v kategorii album roku. Spolupracoval také například s Kateřinou Marií Tichou či s kapelou Mirai.

Ve smutných písničkách viděl naději, o svém albu Neboj. z roku 2017 prohlásil: „Nejvíce mě těší fakt, že se nám podařilo nějakým vedením osudu udělat veselo-smutnou desku a že takový ten smutek a zmar, který je v písničkách zakotvený, neovlivňuje vyznění desky, na které je nakonec spousta naděje.“

Stypka v lednu 2021 předčasně zemřel. Přesně dva roky od jeho úmrtí a na jeho počest se ostravským Gongem rozezní Stypkovy písně v podání jeho blízkých přátel a kolegů – kapel Bandjeez a Mirai nebo zpěvaček Ewy Farné a Kateřiny Marie Tiché.

G4

HUDBA VE FILMU

14. a 15. března 2023
18:00

Podle historika Mervyna Cooka je filmová hudba pro výsledné vyznění díla stejně zásadní jako jeho obrazová část. Přesto je stále neprávem opomíjena. Nikoliv však v dramaturgii koncertů Janáčkovy filharmonie! Chuhei Iwasaki, dirigent původem z Japonska, představí spolu s orchestrem JFO hudbu z proslulých hollywoodských trháků i málo známých filmových skvostů. Společným jmenovatelem skladeb je inspirace cizími kraji, ať už v námětu filmu, ke kterému byly komponovány, nebo v původu jejich skladatele. Zatímco americký skladatel James Horner, autor hudby ke slavnému Gibsonovu filmu Statečné srdce (1995), se při své tvorbě často inspiroval keltskou tradiční hudbou, Maďar Miklós Rózsa se zase snažil docílit maximální autentičnosti s ohledem na místo a čas, v němž se film odehrával. V partituře k velkofilmu Ben Hur (1959) se tak například objevují motivy starověké Římské říše a vojenských pochodů. Posluchači na koncertě uslyší také například hudbu ze slavného Schindlerova seznamu nebo katastrofického sci-fi Den nezávislosti. Nebude chybět ani hudba z dirigentova rodného Japonska.

K

Cyklus K Komorní

Komorní hudba má něco do sebe – je to klasická hudba v té nejčistší a nejkřišťalovější podobě. Žádná chyba se neschová, je nutná dokonalá interpretační propracovanost a důraz na detail. Mezi publikem a souborem, v němž sedí jen několik málo hudebníků, se může rozvinout hlubší vztah, snad i intimita. Letošní Cyklus K v Janáčkově filharmonii Ostrava představí především hudbu z minulého století, ale prostor bude dán i starším skladbám. Zaznějí například sonáty Ravelovy nebo Debussyho, stejně jako díla českých mistrů Dvořáka, Myslivečka nebo Nováka.

Co vidíte na fotografii?
A jak souvisí její motiv s odolností?

Jedná se o školní svačinu,
která uspokojí pocit hladu? Ne.

Pod křehkým papírem se skrývá letní čepice,
která chránila hlavu Leoše Janáčka před
úpalem. A takto ji mají dnes uschovanou
v Archivu Leoše Janáčka v Moravském
zemském muzeu v Brně.

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus K od 600 Kč
jednotlivé koncerty od 200 Kč

od 19 hodin

K1

Večer pro housle a klavír

17. října 2022

Maurice Ravel: Sonáta pro housle a klavír G dur M 12
 Maurice Ravel: Habanera M8
 Maurice Ravel: Kadiš M A 22
 Maurice Ravel: Cikán M 76a
 Camille Saint-Saëns: Introdukce a rondo capriccioso op. 28
 Claude Debussy: Krásný večer L6
 Claude Debussy: Sonáta pro housle a klavír L 140
 Franz Waxman: Carmen
 Milan Al-Ashhab – housle
 Adam Skoumal – klavír

K2

Camerata Janáček

28. listopadu 2022

Ilja Zelenka: Musica Slovaca
 Ottorino Respighi: Aria per archi
 Pavel Zemek Novák: Symfonie č. 3 „Medjugorie“ pro klavír a 10 smyčcových nástrojů
 Dmitrij Šostakovič: Preludium a fuga op. 87 č. 5, úprava pro smyčcový orchestr (instrumentace Josef Staněk)
 Bohuslav Martinů: Partita pro smyčcový orchestr op. 20
 Sergej Prokofjev: Předehra na hebrejská témata pro klarinet, klavír a smyčce op. 34
 Nikol Bóková – klavír
 Camerata Janáček
 Pavel Doležal – umělecký vedoucí
 Maroš Potokár – dirigent

K3

Vondráček a Doležalovo kvarteto

13. února 2023

Josef Mysliveček: Smyčcový kvartet A dur op. 3
 Vítězslav Novák: Klavírní kvintet a moll op. 12
 Antonín Dvořák: Klavírní kvintet č. 2 A dur op. 81
 Lukáš Vondráček – klavír
 Doležalovo kvarteto

K4

OK Percussion Duo

13. března 2023

Miloslav Ištvan: Capriccio pro vibrafon, marimbu a bicí nástroje
 Karel Husa: Elegie pro marimbu a vibrafon
 Mauricio Kagel: Rrrrrrr..., šest duet pro bicí nástroje
 Andy Pape: Marrrimba Rrrrock
 Edvard Schiffrauer: Vteřiny, příběh pro dva hráče na bicí nástroje
 Luboš Fišer: Crux pro sólové housle, tympány a zvony
 Erkki-Sven Tüür: Conversio pro housle a bicí nástroje
 Milan Paľa – housle
 OK Percussion Duo:
 Martin Kleibl – perkuse
 Martin Opršál – perkuse

K1

VEČER PRO HOUSLE A KLAVÍR

17. října 2022
 19:00

Adam SKOUMAL
klavírista

Maurice Ravel zkomponoval Sonátu pro housle a klavír mezi lety 1923 až 1927, kdy měla premiéru a u publika vzbudila veliký ohlas. Rok nato odjel Ravel do USA, kde cestoval a koncertoval. Posluchačům a kritikům hrál zejména druhou část své Sonáty nazvané Blues. Jeho vzkaz byl tehdy jasný: Jazz je dobrá hudba a není nutné ji považovat za neuctivou. Vedle Sonáty pro housle a klavír zazní i několik Ravelových kratších skladeb: Habanera, Kadiš a Cikán.

Jeden z nejvýznamnějších představitelů hudebního impresionismu Claude Debussy po sobě zanechal mnoho skladeb, které dodnes zaznívají v koncertních sálech po celém světě.

Sonáta pro housle a klavír je dvanáctiminutová skladba, která pochází z cyklu šesti sonát, v originálu Six sonates pour divers instruments, composées par Claude Debussy. Premiéra třívěté sonáty pro housle a klavír se konala v květnu 1917, houslový part hrál Gaston Poulet a klavírní part sám Debussy. Bylo to jeho poslední veřejné vystoupení, na jaře příštího roku zemřel.

Houslí se ujme Milan Al-Ashhab a za klavír usedne Adam Skoumal. Vedle Ravelových a Debussyho děl zazní i skladba francouzského skladatele Camille Saint-Saënsa a německého skladatele a dirigenta Franze Waxmana.

K2

CAMERATA
JANÁČEK28. listopadu 2022
19:00

Velmi důležitou část programu tohoto koncertu představuje hudba soudobá. Symfonie Pavla Zemka Nováka se už svým názvem hlásí k mariánskému zjevení v hercegovinském Medžugorje. Jedná se o 25minutovou skladbu, která má specifickou formu o 33 částech. Střídají se v ní úseky rytmické i napjaté, s částmi magickými i líbivými. Skladba je skvělým příkladem současné hudby autora s velmi osobitým přístupem. Je napsaná srozumitelně, až klasicky.

Jak už název Šostakovičova díla Preludium a fuga napovídá, autor se nechal inspirovat J. S. Bachem a jeho Dobře temperovaným klavírem. Stejně jako Bach napsal cyklus 24 preludií a fug. Tentokrát z něj uslyšíme pouze jednu část v aranžmá pro komorní orchestr. Bohuslav Martinů zkomponoval Partituru pro smyčcový orchestr v roce 1931 při svém několikaletém pobytu v Paříži. Příjemné a pozitivní dílo nezapře inspiraci tvorbou velikánů tehdejšího pařížského hudebního světa – Stravinského a Honnegera –, ale také jazzem.

Komorní ansámbl bude dirigovat mladý talentovaný dirigent Maroš Potokár. Za klavír se posadí Nikol Bóková.

K3

VONDRÁČEK
A DOLEŽALOV
KVARTETO13. února 2023
19:00

Původně se Josef Mysliveček vyučil mlynářem, ale byla to nakonec hudba, které doslova propadl. Zanechal po sobě bohaté dílo čítající řadu oper, oratorií, symfonií a nástrojových komorních skladeb. Znal se s Mozartem a vzájemně se respektovali. Smyčcový kvartet napsal v roce 1768. Doležalovo kvarteto, které se skladby pro tento večer ujme, nahrálo v roce 2020 tři Myslivečkovy smyčcové kvartety a tři hobojoyé kvintety společně s hobojistkou Michaelou Hrabánkovou.

Klavírní kvintet Vítězslava Nováka vznikl v roce 1897 v období umělcova bujícího hudebního folklorismu. Ve skladbě jsou patrné lidové motivy. Jeho učitel Antonín Dvořák skladbu zkritizoval, což Nováka svého času velmi mrzelo. Čas ale umí zázraky, a tak po Novákově skladbě zazní hudební dílo jeho učitele Antonína Dvořáka. Klavírní kvintet číslo 2 Dvořák napsal na svém letním sídle ve Vysoké. Do hudby se promítla idylická atmosféra prostředí, ač v něm zaznívají i melancholické prvky.

Skladby zahraje Doležalovo kvarteto a za klavír se posadí Lukáš Vondráček.

K4

OK PERCUSSION
DUO13. března 2023
19:00

OK Percussion Duo tvoří dva brněnští hudebníci. Prezентují se originálním repertoárem a vytvářejí vlastní skladby. K produkci přizvali slovenského houslistu Milana Paľu.

A s jakými skladateli se setkáme? Miloslav Ištvan často komponoval pro bicí v orchestrálním obsazení, při komorních skladbách i sólově. Karel Husa proslul svou Hudbou pro Prahu z roku 1968, kterou zkomponoval na protest proti okupaci. Jeho Elegie pro vibrafon a marimbu s některými dalšími perkusemi je pětiminutovou adaptací původně stejnojmenné skladby pro klavír.

Argentinský skladatel Mauricio Kagel využíval bicí nástroje často. Cyklus skladeb Rrrrrrr... vznikl v průběhu několika let. Má 41 autonomních částí a název každé z nich začíná písmenem R.

Skladba Marrrimba Rrrrock Andyho Papea vznikla v 90. letech minulého století a zdůrazňuje marimbu spíše jako bicí než melodický nástroj.

Ve Vteřinách ostravského skladaatele Edvarda Schifauera uslyšíme celou řadu bicích – malý buben bez struníku i se struníkem, vířivý buben, tři činely, tři triangly, dva tamtamy, dvě bonga, hih-hat, bič a dřívka. Luboš Fišer je autorem hudby k mnoha filmům i pohádkám. Skladba Crux pro sólové housle, tympany a zvony je zpřítomněním děsu, pokoření a prázdnoty. Je to přímý protest proti normalizaci.

Erkki-Sven Tüür patří k nejvýraznějším skladatelům současnosti a Conversio je jeho nejznámější skladba.

R

Všesměrový reproduktor, který používají v Nagata Acoustics jako zdroj zvuku na pódiu ve zmenšeném modelu v měřítku 1:10. Skládá se z dvanácti malých reproduktorů uspořádaných do dvanáctistěny a z tří nízkofrekvenčních reproduktorů.

Cyklus R Recitály

V hlavní roli Cyklu R je klavír a špičkoví interpreti. Pro letošní sezónu jsme v JFO připravili opravdové skvosty. Zaznějí skladby barokních i současných mistrů, například J. S. Bacha, G. F. Händela, M. Ravela nebo soudobého britského skladatele Thomase Adèse. Chybět nebude ani skladba autora, který vůbec jako první se sólovým klavírním recitálem vystoupil, Franze Liszta. Za klavír usednou světové i domácí hvězdy, například mladá čínská klavíristka Zee Zee nebo Inon Barnatan. Vůbec poprvé pak v duu společně zahrají klavíristé Lukáš Vondráček a Federico Colli.

Kino Vesmír
Zahradní 1741/17, Ostrava

abonmá cyklus R od 690 Kč
jednotlivé koncerty od 230 Kč

od 19 hodin

R1

Inon Barnatan

7. listopadu 2022

Johann Sebastian Bach: Toccata e moll BWV 914
 Georg Friedrich Händel: Suita E dur, II. Allemande HWV 430
 Jean-Philippe Rameau: Suita A dur „Courante“
 François Couperin: L'Atalante
 Maurice Ravel: Náhrobek Couperinův, IV. Rigaudon M 68
 Thomas Adès: Blanca Variations
 Györgi Ligeti: Musica Ricercata č. 10 a 11
 Samuel Barber: Klavírní sonáta es moll op. 26; Fuga: Allegro con spirito
 Johannes Brahms: Variace a fuga na Händelovo téma op. 24

Inon Barnatan – klavír

R2

Andrew von Oeyen

19. prosince 2022

Claude Debussy: Dvanáct preludií, I. kniha L 117
 David Newman: Preludium
 Fryderik Chopin: 24 preludií op. 28

Andrew von Oeyen – klavír

R3

Zee Zee

17. dubna 2023

Richard Wagner: Tristan a Isolda, předehra WWV 90
 Arnold Schönberg: Tři klavírní kusy op. 11
 Maurice Ravel: Kašpar noci M55
 Franz Liszt: Léta putování, č. 6
 Obermanovo údolí S 160, č. 4
 Vodotrysky ve Villa d'Este S162 a č. 3
 Tarantela S162

Zee Zee – klavír

R4

Duo Vondráček–Colli

22. května 2023

Wolfgang Amadeus Mozart: Andante a pět variací pro klavír na čtyři ruce G dur KV 501
 Wolfgang Amadeus Mozart: Sonáta D dur pro dva klavíry KV 448
 Sergej Rachmaninov: Suita č. 1 pro dva klavíry op. 5
 Dmitrij Šostakovič: Concertino pro dva klavíry

Lukáš Vondráček – klavír
 Federico Colli – klavír

R1

INON BARNATAN

7. listopadu 2022
 19:00

Na klavírním recitálu zaznějí skladby dávno zemřelých i žijících mistrů. Johann Sebastian Bach zkomponoval cyklus tokát kolem roku 1710 a jeho Toccata e moll je z těchto skladeb nejkratší. Händelova Suita č. 5 se skládá ze čtyř částí, pianista Inon Barnatan zahraje z tohoto cyklu větu druhou s názvem Allemande.

Jean-Philippe Rameau je ve francouzské opeře považovaný za nástupce Jeana-Baptisty Lullyho, jednoho z nejvýznamnějších skladatelů období baroka. Na koncert jsme zařadili jeho tanec „Courante“ ze Suity A dur. Skladba L'Atalante Françoise Couperina nás zanesse do doby řeckých mýtů a bájí. Vypráví příběh Atalanty, slavné a neohrožené lovkyně.

Maurice Ravel složil Náhrobek Couperinův v době první světové války. Jedná se o osobitou reflexi starých francouzských tanců. Každý z tanců je věnovaný konkrétnímu Ravelovu spolubojovníkovi z doby války a je tak vzpomínkou na padlé. Thomas Adès je současný britský skladatel, který několikrát vystoupil i v České republice. Jeho Blanca Variations je krátký soubor pěti variací na lidovou píseň Lavaba la blanca niña v ladinském jazyce, což je jazyk sefardských Židů.

Inon BARNATAN
klavírista

Připravena je i skladba Musica Ricercata z pera maďarsko-rakouského skladatele Györgiho Ligetiho, dále pak Fuga z Klavírní sonáty es moll op. 26 od amerického skladatele Samuela Barbera. Ve druhé polovině večera zazní Variace a fuga na Händelovo téma Johannese Brahmsa. Dílo pro sólový klavír vzniklo v roce 1861 a je považováno za jedno z nejlepších svého druhu. Brahms napsal skladbu u příležitosti narozenin Clary Schumannové, jedné z největších klavíristek své doby. Poprvé zazněla při premiéře v Hamburku.

R2

ANDREW VON OEYEN

19. prosince 2022
19:00

Tento večer je věnovaný preludiím. Slovo preludium pochází z latiny a ve svém původním významu znamená „hrát před něčím“, původně označovalo předeheru k vokální skladbě. Až v době romantismu se preludium osamostatnilo jako svébytná instrumentální skladba improvizčního charakteru.

Claude Debussy je výrazným představitelem hudebního impresionismu. Ve svých klavírních skladbách se snaží evokovat dojem, který člověk zažívá při pohledu na obrazy stejnojmenného výtvarného stylu. Jeho Preludia jsou rozdělena do dvou knih, každá ze skladeb má pak charakteristický název. Na koncertě zazní I. kniha.

Preludium Davida Newmana, současného amerického skladatele a dirigenta, je kratinká skladba věnovaná interpretovi večera, který ji v roce 2011 natočil na CD spolu s hudbou C. Debussyho a I. Stravinského.

Fryderik Chopin byl ve své době váženým klavírním virtuosem. Bedřich Smetana o něm prohlásil: „Jeho skladbám měl jsem ve všech koncertech co děkovat za úspěch a od té doby, co jsem skladby jeho byl poznal a pochopil, věděl jsem též, co mojí úlohou jest.“ Chopin psal svá díla vlastně výhradně pro sólový klavír. Čtyřicet preludií vznikalo v letech 1835–1839.

R3

ZEE ZEE

17. dubna 2023
19:00

Wagnerova předehera k Tristanovi a Isoldě je hudební legendou a dodnes často zaznívá v koncertních síních po celém světě. Dala také jméno Wagnerovu charakteristickému harmonickému spojení, kterému se říká „tristanovský akord“.

Arnold Schönberg zkomponoval Tři klavírní kusy ve svých pětatřiceti letech v roce 1909. Do díla se promítl autorův osobní život, kdy ho opustila žena kvůli vztahu s malířem Richardem Gerstlem. Ten později spáchal sebevraždu a ona se k Schönbergovi vrátila.

Kašpara noci, v originále Gaspard de la Nuit, složil Maurice Ravel na základě stejnojmenné básnické sbírky básníka Aloysiuse Bertranda. Jméno Gaspard pochází z perštiny a označuje „muže, který má na starosti královské poklady“. „Pokladník noci“ tak vytváří narážku na někoho, kdo má na starosti vše, co je drahocenné, avšak temné až tajemné.

Třídílný klavírní cyklus Léta putování napsal Franz Liszt pod dojmy a zážitky ze svých cest za přírodními krásami Švýcarska a Itálie mezi lety 1855 až 1877. Obermanovo údolí je jedna z nejznámějších skladeb tohoto rakousko-uherského hudebního skladatele, který ve své době patřil k nejslavnějším klavíristům.

Skladby na klavír zahraje vycházející čínská hvězda Zee Zee.

R4

DUO VONDRÁČEK – COLLI

22. května 2023
19:00

Závěrečný klavírní recitál představí skladby pro dva klavíry či čtyřruční kompozice v exkluzivním podání klavíristů Lukáše Vondráčka a Federica Colliho. Špičkoví hudebníci se seznámili v Ostravě a při jednom večeru ve Stodolní se domluvili, že si zahrají společně a vůbec poprvé vystoupí v klavírním duu.

Ze skladeb zazní Mozartovo dílo Andante a pět variací pro klavír na čtyři ruce, které geniální skladatel údajně zkomponoval za jediný den. Od stejného autora je připravena Sonáta D dur pro dva klavíry.

Sergej Rachmaninov věnoval svoji Suitu č. 1 pro dva klavíry Čajkovskému, který patřil k jeho velkým příznivcům. Premiéra skladby zazněla v roce 1893 v Moskvě a provedl ji sám Rachmaninov s Pavlem Pabstem. Čajkovskij se představení nezúčastnil, protože měsíc předtím zemřel.

Dmitrij Šostakovič zkomponoval Concertino pro dva klavíry v prosinci 1953 pro svého šestnáctiletého syna Maxima. Ten skladbu premiéroval o téměř rok později na Moskevské státní konzervatoři P. I. Čajkovského spolu s Allou Maloletkovou.

Federico COLLI
klavírista

Lukáš VONDRÁČEK
klavírista

foto © Dita Pepe

M

Symfonický cyklus M Mimořádné koncerty v Gongu

Pšt! Chystá se něco mimořádného, monumentálního a majestátního. V Gongu zaznějí v rámci Cyklu M skladby se silným příběhem a filozofickým podtextem a vyžadující velký orchestr. Třeba Carmina burana s celou svou veselostí i hloubkou středověkých písní, jež Carla Orffa inspirovaly. Nebo Šostakovičova „Leningradská“, kterou protestoval nejen proti německému obléhání, ale také proti Stalinovým čistkám ve čtyřicátých letech. Při závěrečném koncertu se ke slovu dostane mimo jiné Gruzíнец Gija Kančeli se svou skladbou Nu.Mu.Zu, kterou zkomponoval v roce 2015. Je na co se těšit.

Leoš Janáček 7. 4. 1928 na Bertramce
ve společnosti manželů Stösslových
a PhDr. Vlastimila Blažka.

Vztah Leoše Janáčka
s Kamilou Stösslovou by se dal označit
jako mimořádné přátelství.

Dolní oblast Vítkovice
Multifunkční aula Gong

abonmá cyklus M
jednotlivé koncerty

od 690 Kč
od 320 Kč

od 19 hodin

M1

Zahajovací koncert

14. září 2022

Dmitrij Šostakovič: Symfonie č. 7 C dur
„Leningradská“ op. 60

Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

M2

Novoroční koncert

5. ledna 2023

Carl Orff: Carmina burana

Veronika Holbová – soprán
Daniel Matoušek – tenor
Roman Hoza – baryton
Český filharmonický sbor Brno – mužský sbor
Petr Fiala – sbormistr
Vassily Sinaisky – šéfdirigent JFO

M3

Závěrečný koncert

18. května 2023

Gija Kančeli: Nu.Mu.Zu
Franz Schubert: Symfonie č. 8 h moll
„Nedokončená“ D 759
Jan Novák: Dido

Václava Krejčí Housková – mezzosoprán
umělecký přednes v jednání
Český filharmonický sbor Brno – mužský sbor
Petr Fiala – sbormistr
dirigent v jednání

M1

ZAHAJOVACÍ KONCERT

14. září 2022
19:00

Když německá armáda obléhala za druhé světové války Leningrad, Šostakovič chtěl bojovat, ale ze zdravotních důvodů nemohl. Protestoval hudbou, zejména svou Sedmou symfonií, které se říká „Leningradská“, protože její druhou a třetí větu zkomponoval v obléhaném Leningradu, dříve Sankt-Petěrburgu. „Chtěl bych ji věnovat našemu boji proti fašismu, našemu nevyhnutelnému vítězství,“ nechal se slyšet skladatel. Premiéru měla v roce 1943 v mrazivém městě, v sále s vymáčenými okny, s neustávající střelbou. Poskládat orchestr byl tehdy úkol sám pro sebe. Než hudebníci skladbu poprvé zahráli, museli najít náhradníka za jednoho hráče, který mezitím zemřel hlady... Motivace vzdorovat a nevzdat se ale byla veliká. Skladba začíná nevinně a vesele. Pak demonstruje invazi, graduje. Banalita kontrastuje s vážným obsahem.

Dílo nevypráví jen o válce. Šostakovič symfonii složil v roce 1941, kdy probíhaly stalinské čistky a „zmizelo“ i několik jeho přátel. „Hitler byl zločinec, o tom není pochyb. Ale Stalin byl taky zločinec. Nenamítám nic proti tomu, že se Sedmá symfonie nazývá Leningradská. Ale nejde v ní o blokádu. Jde o Leningrad, který zničil Stalin. A Hitler mu zasadil poslední ránu,“ uvedl Šostakovič.

M2

NOVOROČNÍ KONCERT

5. ledna 2023
19:00

Dodnes nepřekonanou Carminu buranu složil Carl Orff v polovině třicátých let minulého století. Stala se jednou z jeho nejznámějších skladeb a nejhranější kantátou vůbec. Napsal ji na motivy stejnojmenného souboru středověkých náboženských, satirických, milostných a pijáckých písní z 11. až 13. století, které se našly v roce 1803 v klášteře Buranum. Hudba ze skladby Carmina burana je natolik líbivá, že ji znají i zapřísáhlí odpůrci klasiky, protože některé části zaznívají ve filmech nebo v komerčních reklamách. Nejčastěji se hraje počáteční a závěrečná část O Fortuna, kterou v pop kultuře proslavila například upoutávka na film Excalibur z roku 1981.

Carl Orff se narodil v Mnichově v roce 1895 a zde i v roce 1982 zemřel. Od dětství hrál na klavír, později k němu přidal i varhany a violoncello. Podporoval hudební výchovu dětí a jsou po něm pojmenovány Orffovy nástroje, mezi něž patří rytmické bicí nástroje, melodické bicí nástroje a zobcové flétny.

M3

ZÁVĚREČNÝ KONCERT

18. května 2023
19:00

foto © archiv interpretky

Václava KREJČÍ HOUSKOVÁ
mezzosopranistka

Skladbu Nu.Mu.Zu napsal gruzínský hudební skladatel Gija Kančeli v roce 2015. Zemřel o čtyři roky později. Původně studoval geologii, později přešel na konzervatoř v Tbilisi a plně se oddal hudbě. Živil se jako skladatel filmové a scénické hudby. Když se po rozpadu SSSR rozhořel konflikt mezi Ruskem a Gruzii, utekl do Německa a později žil v Belgii. V jeho skladbách jsou patrné prvky gruzínské lidové hudby, jazzu i ruských skladatelů minulého století, například Šostakoviče. Nu.Mu.Zu vytvořil na objednávku Seattleského symfonického orchestru a Belgického národního orchestru. Premiéru měla v Americe.

Druhou skladbou, která na závěrečném koncertu v Gongu zazní, je Osmá symfonie Franze Schuberta, talentovaného skladatele, jenž zemřel v pouhých jedenatřiceti letech. I tak po sobě zanechal rozsáhlé dílo čítající kolem stovky kusů. Svoji Osmou nikdy nedokončil a byla objevena až deset let po skladatelově smrti. Večer uzavře skladba Dido od českého skladatele Jana Nováka, jenž žil mezi lety 1921 a 1984 a patří k významným představitelům meziválečné generace. Kantátu Dido napsal v roce 1967 u příležitosti stého výročí založení prvního českého klasického gymnázia v Brně. Celý život miloval latinu a kulturu obecně. Proto Dido. A proto v latině.

Z růží koňak

Asi 30 růží se dá do 5litrové láhve, naleje se 2,5 litru vody do polovičky láhve a pak 2 dkg vinné kyseliny. Nechá se na slunci 5–6 dní stát, pak se to přes hadříčku přecedí, dá do menších láhví a dobře zazátkuje. Pak se dá na 1 litr šťávy 1 kg cukru, trochu salicie, nechá se vařit. Až je to docela studené, dá se do láhví, přidá trochu jemného lihu (1/8 litru), dobře zazátkuje a uschová se do čaje.

recept Marie STEJSKALOVÉ,
hospodyně Leoše JANÁČKA
(na posílení!)

O

Cyklus O Opavské koncerty

V Opavě se pod taktovkou JFO konaly koncerty už v 70. a 80. letech minulého století. Před čtyřmi lety byla tato tradice obnovena. Hudební zážitek opavského symfonického cyklu je umocněn jedinečným prostorem kostela svatého Václava. Tentokrát tu zazní skladby nejznámějších klasiků, jako je Haydn, Mozart nebo Beethoven. Významné kusy z 18. století vyžadují preciznost a sebranost orchestru. Nástrojů se proto chopí zavedení interpreti i mladé vycházející hvězdy.

Preciznost a spolupráci vyžaduje i práce hudebního badatele. Objekt na fotografii nepatří společnosti NASA, ale slouží v Moravském zemském muzeu ke čtení mikrofilmů s archivovanými dokumenty.

Kostel sv. Václava, Dům umění
Pekařská 12, Opava

abonmá
jednotlivé koncerty

990 Kč
330 Kč

od 19 hodin

01

1. abonentní koncert

24. května 2022

Charles Ives: Nezodpovězená otázka
Gustav Mahler: Symfonie č. 4 G dur

Doubravka Součková – soprán
Joseph Bastian – dirigent

02

2. abonentní koncert

10. července 2022

Jan Křtitel Vaňhal: Symfonie A dur
Josef Haydn: Koncert pro trubku
a orchestr Es dur Hob. VIIe/1
Wolfgang Amadeus Mozart:
Symfonie č. 41 C dur „Jupiter“ KV 551

Lucienne Renaudin Vary – trubka
Vojtěch Spurný – dirigent

03

3. abonentní koncert

8. září 2022

Joseph Haydn: Symfonie č. 90 C dur
Hob. I/90

Wolfgang Amadeus Mozart:
Koncert pro klavír a orchestr č. 26
D dur „Korunovační“ KV 537
Ludwig van Beethoven: Symfonie č. 2
D dur op. 36

Jean-Efflam Bavouzet – klavír
Gábor Takács-Nagy – dirigent

04

4. abonentní koncert

20. října 2022

Felix Mendelssohn-Bartholdy:
Hebridy op. 26
Edvard Hagerup Grieg: Koncert
pro klavír a orchestr a moll op. 16
Paul Hindemith: Malíř Mathis

Lukáš Vondráček – klavír
Pierre Bleuse – dirigent

01

1. ABONENTNÍ KONCERT

24. května 2022
19:00

Bytostně americká klasická hudba vznikala poměrně pozdě. Charles Ives je jedním z jejích průkopníků. Jeho Nezodpovězená otázka, v rukopise uvedena podtitulem Vesmírná krajina, je krátká, cca pětiminutová skladba, která v posluchačích obvykle dlouho rezonuje. Jsou to hlavně podmanivé, pomalé a tiché smyčce představující Mlčení druidů, sólová trubka kladoucí Věčnou otázku existence, na kterou se snaží odpovědět disonantní dechové kvarteto. Nezodpovězená otázka byla uvedena až v roce 1946, tedy téměř čtyřicet let po zkomponování první verze a dodnes se řadí k méně známým skladbám tohoto autora.

Zatímco Ivese znají hlavně hudební zasvěcenci, Gustav Mahler, hudební skladatel a dirigent židovského původu, platí za jednoho z největších skladatelů symfonické hudby. S odstupem času v nás zvukná umělecká jména budí pocity úcty a obdivu, ale ke slávě a úspěchu si umělci musí dojít mnohdy trnitou cestou. Čtyřiapadesátiminutová Symfonie číslo 4 G dur nebyla vůbec přijata s nadšením! Premiéra skladby, která se konala v roce 1901 v Mnichově, skončila nezdarem

Doubavka SOUČKOVÁ
sopranistka

a nepochopením publika. Možná i proto, že ji Mahler oproti svým předchozím skladbám napsal pro skromnější obsazení orchestru a podobně jako jeho Symfonie číslo jedna se řadí k těm kratším. Ačkoli v době svého uvedení nebyla skladba přijata, dnes je tomu jinak a je považována za skvělé a kvalitní dílo.

02

2. ABONENTNÍ KONCERT

10. července 2022
19:00

Když se Jan Křtitel Vaňhal octl díky Marii Anně Schaffgotschové hraběnce z Althannu, která rozpoznala jeho talent, ve Vídni, byl to přelomový okamžik. Studoval u nejlepších učitelů a hrál ve smyčcovém kvartetu spolu s Dittersdorffem, Haydnem a Mozartem. Komponoval především symfonie, mezi kterými vyniká Symfonie A dur sestávající ze tří vět s typickým klasicistním půdorysem rychle – pomalu – rychle. Oproti ostatním Vaňhalovým skladbám je melodicky nápadná a nezadá si s Haydnovými díly, což bude posluchač moci hned porovnat. Jako druhý v pořadí totiž zazní Haydnův Koncert pro trubku a orchestr Es dur.

Také Haydn využíval pohostinství mecenášů, jak to tehdy bylo zvykem, a tak nějaký čas působil třeba na zámečku v Dolní Lukavici nedaleko Plzně, kam ho pozval Karel Josef František hrabě z Morzinu. Zkomponoval tu své první symfonie. Kdo by tehdy tušil, že z mladíka vyroste jeden z nejznámějších a nejhranějších skladatelů klasické hudby. Jak se rozvíjel, vesnický zámek mu byl samozřejmě malý, z provinčního kapelníka se stal evropskou celebritou až během svého působení ve Vídni a v Londýně. Zanechal po sobě přes dva tisíce děl. Koncert Es dur z roku 1796, který se dočkal premiéry o čtyři

Lucienne RENAUDIN VARY
trumpetistka

foto © Simon Fowler, Erato

roky později, je jedním ze základních pilířů trumpetové literatury.

Večer uzavře geniální Mozart, o kterém jeho současník Haydn prohlásil, že se takový talent objeví znovu až za sto let. K tomu není třeba dodávat nic dalšího. Snad jen, že vzájemný respekt mezi umělci je moc pěkná věc.

03

3. ABONENTNÍ KONCERT

8. září 2022
19:00

Přelom osmnáctého a devatenáctého století byl v hudbě mimořádný. První vídeňská škola světa darovala geniální skladatele – Haydna, Mozarta, Beethovena. Všichni působili ve Vídni, symbolické kolébce klasické hudby.

Nejstarší ze zvukné trojice, Haydn, je otcem symfonie, protože ustálil její respektovanou podobu. Symfonii číslo 90 si u něj objednal hrabě d'Ogny a skladatel v ní vzal v úvahu možnosti francouzských instrumentalistů. Skladba se vyznačuje typickou haydnovskou hravostí a melodickou invencí, a tak slibuje výtečný zážitek. Geniální hudebník Mozart, který se těšil velkému respektu svých současníků, komponoval už v pěti letech. Cestoval a koncertoval po celé Evropě. Jako jedenáctiletý hrál například v Brně v dnešní Redutě. Miloval svobodný život, a tak se stal umělcem na volné noze, což bylo vykoupeno zdravím a finančními problémy. Klavírní koncert č. 26 D dur „Korunovační“ dodnes hrají přední světoví klavíristé. Zajímavé je, že autor nedopsal část partu levé ruky, proto některé detaily doplnili jeho žáci a vydavatelé.

Večer uzavře neméně geniální Beethoven. Jeho Symfonie č. 2 D dur patří k jeho rané tvorbě a logicky se tak přibližuje svým starším vzorům. I tak se v ní projevuje mistrovství a neopakovatelný talent.

04

4. ABONENTNÍ KONCERT

20. října 2022
19:00

Felix Mendelssohn-Bartholdy, jeden z nejvýznamnějších německých romantických skladatelů, byl podobně jako Mozart označován za zázračné dítě. Své první dílo složil ve třinácti letech. Často cestoval, zamiloval si hlavně Británii. Setkal se i s královnou Viktorií. Právě návštěvy Británie ho inspirovaly k sepsání předehry Hebridy, jimž se říká také Fingal's Cave (Fingalova sluj).

Grieg je největší norský skladatel, logicky tak v jeho hudbě často zaznívají lidové motivy. Inspiroval se přírodou, ovlivnil ho Mozart a Chopin. Svůj jedinečný Klavírní koncert zkomponoval v roce 1868. V roce 1909 byl tento koncert nahráván jako vůbec první skladba svého druhu. Nevyspělá technologie ale dovolila natočit jen šest minut zvukového záznamu.

K jedné z nejslavnějších symfonií inspiroval Hindemitha malíř Mathis, významná osobnost německého renesančního malířství a představitel pozdně gotického expresivního spiritualismu, o němž v roce 1934 zkomponoval skladbu. Původně zamýšlel čtyři věty, nakonec napsal tři, které mají podtituly: Andělský koncert; Ukládání do hrobu; Pokušení svatého Antonína. Přijetí bylo hřejivé. Když ale symfonii později dirigoval Wilhelm Furtwängler, čelil ostré kritice nacistické vlády, protože Hindemithovy skladby byly zavrženy jako „degenerované“ a „židovské“.

Tuzemské a zahraniční koncerty a festivaly

V uplynulé koncertní sezóně se podařilo úspěšně realizovat několik zahraničních koncertů. Na podzim 2021 orchestr vystupoval v polském Krakově společně s Kateřinou Kněžíkovou a dirigentem Robertem Jindrou, s klavíristou Lukášem Vondráčkem a dirigentem Ristoem Joostem absolvoval turné do Pobaltí. V říjnu 2021 JFO v bavorském Erlangenu doprovodila jednoho z aktuálně nejlepších světových violoncellistů francouzského původu – Gautiera Capuçon. Ve zbrusu novém koncertním sále Cavatina Hall v polské Bílsko-Bělé v pátek 11. 2. 2022 orchestr odehrál vůbec první veřejný koncert.

Již tradičně JFO účinkovala také na několika festivalech: na Mezinárodním hudebním festivalu Leoše Janáčka, Svatováclavském hudebním festivalu, Bratislavských hudebních slavnostech a na Hudebním fóru Hradec Králové. Mimoto se představila publiku v Brně a Kroměříži.

S ohledem na nejistou situaci spojenou s plánováním zahraničních turné je novou strategií JFO navázat co nejužší spolupráci s blízkými partnery, kterými jsou především Polsko a Slovensko. JFO se tak v 69. sezóně představí v sálech, jako jsou NOSPR v Katovicích, Krakovská filharmonie, Cavatina Hall v Bílsko-Bělé, Evropské centrum hudby Krzysztofa Pendereckého v Luslavicích, Centrum kultury v Ratiboři či na festivalu Allegreto v Žilině. Mimoto orchestr v říjnu 2022 vystoupí v Německu po boku světového violoncellisty Mischy Maiského a jedné z nejznámějších mezzosopranistek světa Elíny Garanči.

- 3. 6. 2022
Koncert k 70. výročí založení pěveckého sboru Ondráš, Nový Jičín
- 9. 6. 2022
Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, Ostrava
- 12., 13. a 19. 6. 2022
Smetanova Litomyšl
- 27. 8. 2022
Oslavy 800 let města Boskovice
- 2. 9. 2022
Festival Szymanowski Polska Świat Krakov, Polsko
- 1. a 2. 10. 2022
Festival der Nationen, Bad Wörishofen, Německo
- 8. 10. 2022
Lednicko-Valtický hudební festival, Valtice
- 14. 10. 2022
Cavatina Hall, Bílsko-Bělá, Polsko
- 22. 10. 2022
Podzimní festival duchovní hudby Olomouc
- 16. 11. 2022
Tomáš Klus – Klusymfonie, Pardubice
- 29. 12. 2022
Cavatina Hall, Bílsko-Bělá, Polsko
- 9. 3. 2023
NOSPR Katowice, Polsko
- 14. 4. 2023
Cavatina Hall, Bílsko-Bělá, Polsko
- 19. a 20. 4. 2023
Operní gala, divadlo Spirála, Praha
- 27. 4. 2023
Allegretto Žilina, Slovensko
- 1. 6. 2023
Mezinárodní hudební festival Leoše Janáčka, Ostrava

Vyjíždky do krajiny Křivoklátska uskutečnil ve svém malířském voze v roce 1917 malíř Alois Kalvoda a jeho žák Martin Benka. Rok před tím Leoš Janáček vytipoval lokace na Horňácku, kde pak Kalvoda pořídil množství barevných skic sloužících jako podklad k návrhu výpravy Její pastorkyně.

Prodej a ceny vstupného

Nabídka dalších aktivit

Orchestr

Další artefakty v prostorách
Moravského zemského muzea čekají
na vytřídění a zapsání do sbírek.
Obraz zachycující Leoše Janáčka byl
vypracován divadelními dílnami podle
grafiky Eduarda Miléna.

Jan Žemla vzpomíná: „Tento Janáčkův portrét
visel nad pódiem na konzervatoři v Brně v době,
kdy jsem tam studoval. Během studia bylo
samozřejmě běžné a povinné právě na pódiu
pravidelně vystupovat, skládat zkoušky a povinné
přehrávky. Takže tento Janáček byl vlastně
pro mě tak trochu postrach...”

Prodej a ceny vstupného

ONLINE PRODEJ

Abonmá a vstupenky na koncerty si můžete koupit či rezervovat online na našich stránkách www.jfo.cz. Rezervace je platná 3 dny. Při koupi můžete uplatnit slevu na kartu ISIC nebo ITIC, nově vstupenky můžete zaplatit také prostřednictvím karty Benefit Plus nebo Sodexo.

JANÁČEK POINT

Vzhledem k rekonstrukci Domu kultury města Ostravy a výstavbě nového koncertního sálu se prodejní místo Janáček point bude přesouvat na novou adresu. **Do 10. 8. 2022 nás ještě najdete v pravé části vstupního prostoru Domu kultury města Ostravy. Od 24. 8. 2022 se na vás těšíme v nových prostorech, a to vedle Centra Pant na adrese Čs. legií 1222, Moravská Ostrava a Přívoz, 702 00.**

Kromě vstupenek na koncerty si zde můžete zakoupit také publikace, časopisy, CD s našimi nahrávkami, propagační předměty (třeba oblíbená trička), dřevěné módní doplňky od návrháře BeWooden, speciální kolekci ponožek se vzory inspirovanými hudbou a naším logem, filharmonické zápisníky od studia Papidu a řadu dalších zajímavostí. Rádi vám poradíme s výběrem koncertů a společně se pokusíme najít to nejlepší právě pro vás. A také se těšíme, až vás zase uvidíme osobně.

ZAHÁJENÍ PRODEJE

Prodej vstupenek 69. koncertní sezóny bude zahájen 23. 5. 2022. Pro stávající abonenty (nevztahuje se na abonmá Kombi) budou místa rezervována do 30. 6. 2022 (po tomto datu budou nabídnuta k dalšímu prodeji). Abonmá lze koupit osobně v Janáček pointu.

OTEVÍRACÍ DOBA

pondělí	12–17 h
úterý	10–17 h
středa	10–17 h
čtvrtek	9–17 h
pátek	12–17 h

červenec a srpen:

pondělí	zavřeno
úterý–čtvrtek	9–12 13–17 h
pátek	zavřeno

letní prázdniny (zavřeno):

10. – 23. 8. 2022

vánoční svátky (zavřeno):

23. 12. 2022 – 1. 1. 2023

KOMBI ABONMÁ

Ze všech nabízených koncertů (s výjimkou koncertů v Opavě) si můžete sestavit tzv. Kombi abonmá – vlastní abonmentní řadu šesti koncertů. S ohledem na své preference můžete vybírat podle dramaturgie, interpretů, sólových nástrojů, oblíbeného skladatele, vlastních časových možností nebo mnoha dalších kritérií.

DÁRKOVÝ POUKAZ

Darujte svým blízkým zážitek v podobě dárkového poukazu na koncerty Janáčkovy filharmonie Ostrava. Poukaz si můžete vybrat v hodnotě 500 Kč, 1000 Kč nebo 2000 Kč. Využít jej lze i k nákupu vstupenek online. Více informací naleznete na našich webových stránkách v sekci koncerty.

Abonentní cykly		Cenová pásma		
		I.	II.	III.
Symfonický cyklus	A	abonmá	1200 Kč	1100 Kč
		jednotlivě	330 Kč	300 Kč
Symfonický cyklus	B	abonmá	990 Kč	900 Kč
		jednotlivě	330 Kč	300 Kč
Co máme rádi	C	abonmá	990 Kč	900 Kč
		jednotlivě	330 Kč	300 Kč
Dětem	D	abonmá	660 Kč	600 Kč
		jednotlivě	220 Kč	200 Kč
Elán mladých	E	abonmá	600 Kč	540 Kč
		jednotlivě	200 Kč	180 Kč
Komorní	K	abonmá	660 Kč	600 Kč
		jednotlivě	220 Kč	200 Kč
Recitály	R	abonmá	750 Kč	690 Kč
		jednotlivě	250 Kč	230 Kč
Gong	G	abonmá	2400 Kč	2100 Kč
		G1	600 Kč	500 Kč
		G2	600 Kč	500 Kč
		G3	1000 Kč	900 Kč
		G4	1000 Kč	900 Kč
Symfonický cyklus	M	abonmá	750 Kč	690 Kč
		jednotlivě	360 Kč	320 Kč
Opavské koncerty	O	abonmá	990 Kč	–
		jednotlivě	330 Kč	–

Veřejné generální zkoušky jsou zpoplatněny. Zájemci o jejich návštěvu si vstupenky v ceně 100 Kč mohou zakoupit v Janáček pointu nebo online. Informaci o tom, které generálky jsou přístupné, uvádíme aktuálně na našem webu.

Veškeré informace o předplatném a prodeji vstupenek získáte zde:
t: 720 077 743, e: janacekpoint@jfo.cz

Janáčkovy filharmonie si ve výjimečných případech vymezuje právo na změnu účinkujících, programu i termínu koncertu.

Slevy

30%

NA KOMBI ABONMÁ

→ Na kombinaci šesti koncertů z programové nabídky (s výjimkou koncertů v Opavě) dle vlastního výběru (vždy však pouze jedna vstupenka na jeden koncert), kterou lze zakoupit v celém průběhu sezóny.

30%

NA JEDNOTLIVÉ VSTUPENKY

→ Na další koncerty (s výjimkou koncertů cyklu G a koncertů v Opavě) pro abonenty kteréhokoliv cyklu Janáčkovy filharmonie.

50%

NA ABONMÁ

A NA JEDNOTLIVÉ VSTUPENKY (s výjimkou koncertů cyklu G)

→ Pro držitele průkazu ZTP, ZTP/P (včetně průvodce);
→ Pro osoby starší 70 let;
→ Pro děti do 15 let;
→ Pro studenty a pedagogy po předložení studentského průkazu nebo průkazu ISIC či ITIC.

CENA 100 Kč

(s výjimkou koncertů cyklu G a koncertů v Opavě)

→ Pro studenty a pedagogy po předložení studentského průkazu nebo průkazu ISIC či ITIC.

50%

NA ABONMÁ CYKLU M

→ Jako bonus pro ty, kteří si zakoupí předplatné cyklů A + B.

80%

NA ABONMÁ CYKLU K, R

→ Jako bonus pro ty, kteří si zakoupí předplatné cyklů A + B.

Spolupráce s Národním divadlem moravskoslezským

20%

NA JEDNOTLIVÉ VSTUPENKY

→ Na všechny tituly z repertoáru NDM (opera, činohra, balet, muzikál) s výjimkou představení hostujících souborů, a to po předložení vstupenky z koncertu JFO (s datem konání koncertu od 1. 1. 2022) nebo abonentky JFO na aktuální koncertní sezónu. Slevu lze uplatnit v prodeji vstupenek NDM a ve večerních pokladnách.

Spolupráce s Galeríí výtvarného umění v Ostravě

50%

NA VŠECHNY VÝSTAVY

→ Po předložení vstupenky z koncertu JFO (s datem konání koncertu od 1. 1. 2022) nebo abonentky JFO na aktuální koncertní sezónu. Slevu lze uplatnit v pokladně GVUO.

Na koncerty cyklu G je možné získat slevu jen při koupi abonentky nebo v rámci Kombi abonmá.

Podmínky pro udělení slevy:
– nárok na slevu je nutné prokázat platným dokladem opravňujícím ke slevě
– jednotlivé slevy nelze sčítat

Platba: kartou, hotově, převodem

Nabídka dalších aktivit

Pro školy

Pro školní mládež připravujeme hudební příběhy, které interaktivní a poutavou formou přiblíží mladé generaci oblast klasické hudby. Zjednodušeně by se dalo říci, že mladému a nejmladšímu publiku pomáháme udělat první krůčky do světa „vážné“ hudby, a to i trochu nevážně. Věříme, že je to cesta, jak u nezkušených posluchačů probudit prvotní zájem. Vždyť hudba je jednou z podstatných dimenzí života. Dokáže v nás vzbuzovat hluboké emoce, dopřává nám nezapomenutelné a neopakovatelné zážitky, je s námi v těžkých i v těch radostných chvílích. Chtěli bychom bourat předsudky, kterými je svět klasické hudby stále ještě zatížen, a ukázat cestu k celé její kráse.

SYMFONICKÉ KONCERTY PRO ŠKOLY (I. a II. stupeň ZŠ, SŠ)

Již samotný zážitek z produkce živé hudby v podání mnohačlenného orchestru je úchvatný a omračující, navíc je doplněn komentářem, který leccos objasní, pomůže pochopit, a hlavně dokáže vzbudit u mladého publika zájem. Moderované koncerty rozhodně nejsou pouhopouhými vzdělávacími programy, ale snaží se návštěvníkům trochu pootevřít dveře, za kterými je čeká ono velké dobrodružství zvané hudba.

→ 14. 11. 2022 – Nepochopitelný problém
→ 1. 12. 2022 – Zdolám?
→ 19. 1. 2023 – Odolám!
→ 30. 1. 2023 – Pocitový problém
→ 23. 2. 2023 – Neodolám!!!
→ 6. 4. 2023 – Oddávám se...

WORKSHOPY PRO ŠKOLY (I. a II. stupeň ZŠ, SŠ)

Jen poslouchat někdy nestačí. Protože jde taky o to, jak poslouchat, nač se zaměřit, co slyšet. Je třeba stimulovat nejen dětskou představivost, ale také koncentraci. Pro cestu k hudbě jsme zvolili formu workshopů. Zkušený lektor pracuje s dětmi interaktivním způsobem a věnuje se nejen prohlubování jejich vědomostí, ale také dovedností. Zapojeno je celé tělo včetně hlasu. K dispozici máme také širokou škálu nástrojů Orffova instrumentáře. V lekcích ale pracujeme i s předměty každodenního života, které se na první pohled pro práci s hudbou nehodí. Cílem workshopů je rozvoj kreativního myšlení a vnímání světa kolem nás, hravosti, chápání klasické hudby jako přirozené součásti života. Workshopy se mohou stát praktickým doplněním výuky hudební výchovy ve škole. Program workshopu je sestaven adekvátně věku přihlášených žáků a studentů. Termín lze domluvit individuálně. Lektoři: Lenka Jaborská, Martin Ptáček

KOMORNÍ KONCERTY PRO ŠKOLY (MŠ, I. stupeň ZŠ)

→ LADÍ NELADÍ?!

Setkání se smyčcovým kvartetem doslova tváří v tvář. Hudebně-dramatický interaktivní program, který hledá a nachází odpovědi na otázky: Kdo v takovém smyčcovém kvartetu hraje? Na jaké nástroje a jak je ladí? A co se stane, když mají hudebníci rozladěné nejen nástroje, ale také třeba náladu? Účinkuje Benda Quartet ve složení: Jakub Černožský Ondřej Pustějovský Petr Benda Tomáš Svozil

→ BUŠÍ NEBUŠÍ?!

Hudební setkání s bicími nástroji! Těch ale je! A těch zvuků, které dokážou vyloudit a těch rytmů! A to se na ně bubnuje? Buší? Cinká? Klepe? To musí být ovšem docela nebezpečné povolání. Takový palec přibouchnutý tympánovou paličkou, oko vypíchnuté ocelovou paličkou od trianglu, břicho skřípnuté mezi činely... Doporučujeme jen těm nejodvážnějším! Účinkují: Lenka a František Škrlovi

→ FOUKÁ NEFOUKÁ?!

Hudební setkání s dechovými nástroji. Nádech, výdech. Nafoukni, vyfoukni. Foukat? Fučet? Nebo prskat? Nezdají se vám ti dechaři nějak moc nafouklí? Nafučení? Oprsklí? A občas něco dokonce přepísknou! To by chtělo přijít se přesvědčit na vlastní uši a pusy a taky se pořádně podívat dechovým nástrojům a jejich hráčům na plíce! Účinkují: Jana Chomoucká Petra Olajcová Daniel Svoboda Kamil Barciok

→ ZPÍVÁŠ NEBO NEZPÍVÁŠ?!

Hudební setkání plné zpěvu, halekání, popěvků, trylků a písniček... Tohle se zdá být moc vysoko! Jéé, tohle je zase moc nízko! Nešlo by to někde uprostřed? A když bude jeden vysoko a další hluboko, to by mohli zpívat spolu? Až jak vysoko? A jak nejméně hluboko? Hlasový rozsah od sklepa až po komín prozkoumáme nejen uchem, ale i hlasem.

Délka trvání programů je 50 minut. Po skončení si děti mohou vyzkoušet hru na jednotlivé nástroje za vedení účinkujících hudebníků.

Průvodci programu: Michal Sedláček, Lenka Jaborská
Námět, scénář a režie: Lenka Jaborská

Termíny lze domluvit individuálně.

Informace: edukace@jfo.cz

Pro dospělé

WORKSHOPY PRO PEDAGOGY

Do nabídky zařazujeme také hudební workshopy pro učitele hudební výchovy. Ty jsou zaměřeny především na tvořivé hudební činnosti, propojení hudební pohybové a dramatické výchovy, na práci s nástroji Orffova instrumentáře a s materiály a předměty na první pohled zcela nehudebními. Workshop se soustřeďuje na soubor metod a postupů rozvíjejících dovedností a znalostí žáků v hudební výchově. Učitel, který se vydá touto cestou, bývá často odměněn za svoji odvahu popustit uzdu fantazii a kreativě originálními dětskými a studentskými nápady. Termíny během podzimu 2022 a jara 2023 upřesníme na dotaz. Workshopy vede lektor Martin Ptáček.

FILHARMONIE PLUS

Nad rámec běžné koncertní činnosti se systematicky věnujeme nejen mládeži, ale jako jeden z mála orchestrů v Česku také seniorům. Jako formu jsme zvolili pravidelná setkávání u hudby, doplněná o přednášky hudebních publicistů a muzikologů s video či audio ukázkami nebo o besedy s hudebníky (členy orchestru nebo hosty sezóny). Součástí jednotlivých lekcí jsou i prakticky zaměřené hudební workshopy (zpěv, tanec, orientace v partituře, hra na nejrůznější snadno ovladatelné nástroje a mnoho dalšího), které připravuje a vede lektor Martin Ptáček. To vše interaktivním a zábavným způsobem. Frekventanti se dozvědí mj. i vše podstatné o dění ve filharmonii a nahlédnou také do jejího zákulisí.

V rámci projektu Filharmonie plus se mohou příslušníci širší veřejnosti pravidelně setkávat s jinými hudbymilovnými lidmi a nadále se – a to nejen po hudební stránce – rozvíjet a prohlubovat svůj vztah ke klasické hudbě.

Letos opět otevíráme 1. ročník!

Přihlášky do 1. a 2. ročníku zasílejte elektronicky na adresu edukace@jfo.cz nebo poštou na adresu Janáčkova filharmonie Ostrava, Filharmonie plus, 28. října 124, 702 00 Ostrava.

Za osm setkání (každé v délce 90 minut) zaplatíte pouze 240 Kč a bude vám vystaven průkaz Posluchače Filharmonie plus.

První ročník se bude scházet každé první úterý v měsíci:

4. 10. 2022
1. 11. 2022
6. 12. 2022
3. 1. 2023
7. 2. 2023
7. 3. 2023
4. 4. 2023
2. 5. 2023

Druhý ročník se bude scházet každé třetí úterý v měsíci:

18. 10. 2022
15. 11. 2022
20. 12. 2022
17. 1. 2023
21. 2. 2023
21. 3. 2023
18. 4. 2023
16. 5. 2023

Informace: edukace@jfo.cz

Pro budoucí profesionály

V rámci své dlouhodobé strategie Janáčkova filharmonie Ostrava podporuje mladé talenty z řad dirigentů, studentů a absolventů hudebních akademií či konzervatoří i žáky základních uměleckých škol. Těm všem dává JFO možnost vyzkoušet si na vlastní kůži práci ve velkém renomovaném orchestru a jeho běžném provozu. Díky tomu si začínající umělci osvojí řadu nových schopností a dovedností pod vedením zkušených profesionálů, zakusí atmosféru a specifika tohoto povolání.

INTERPRETAČNÍ SOUTĚŽ

Janáčkova filharmonie Ostrava každoročně pořádá interpretační soutěž, která dává příležitost mladým nadaným umělcům přednést skladbu dle vlastního výběru s velkým symfonickým orchestrem v následující sezóně. Soutěže se mohou zúčastnit všichni umělci (instrumentalisté i zpěváci) ve věku od 15 do 28 let, kteří neúčinkovali v předešlých dvou koncertních sezónách JFO.

Pro sezónu 2023/2024 je soutěž vyhlášena v termínu 9. – 11. 1. 2023 s uzávěrkou přihlášek do 30. 11. 2022. Podmínky soutěže a přihlášku naleznete na webových stránkách JFO.

MEZINÁRODNÍ ORCHESTRÁLNÍ AKADEMIE JFO

Posláním Mezinárodní orchestrální akademie JFO je zprostředkovat talentovaným studentům a absolventům hudebních akademií z celého světa hráčskou praxi a dovednosti orchestrální hry. Aktivitu finančně podpořilo statutární město Ostrava.

V sezóně 2021/2022 v Akademii působilo 17 hudebníků z Japonska,

Číny, Polska, Velké Británie, Irska, Itálie a USA. Jejich účinkování v JFO vyvrcholilo mimořádným koncertem, na kterém se představil komorní orchestr Mezinárodní orchestrální akademie a komorní uskupení akademiků. Úspěšnost a význam Mezinárodní orchestrální akademie potvrzuje i fakt, že mnozí absolventi získali stále místo v symfonickém či divadelním orchestru.

ASISTENT ŠÉFDIRIGENTA JANÁČKOVY FILHARMONIE OSTRAVA

Vedle sólistů dává JFO příležitost také mladým dirigentům. Zatímco v zahraničí je pozice asistenta šéfdirigenta běžnou praxí, v České republice jde stále o exkluzivní záležitost. Na tento post, o který se ucházelo 19 kandidátů, byl vybrán slovenský dirigent Maroš Potokár. „Maroš Potokár nás přesvědčil především svým klidem, nadhledem a soustředěním se na nastudované dílo. Bylo zde cítit upozaděné ego a práce směřovala právě výhradně k samotnému dílu. Ocenili jsme také jeho zkušenosti a přirozené dirigentské gesto,“ dodává koncertní mistr JFO Pavel Doležal. Orchester bude v 69. sezóně spolupracovat i s mladou dirigentkou Alenou Jelínkou, a to zejména na projektech věnovaných mladým.

PŘÍLEŽITOST PRO ŽÁKY ZUŠ

Součástí sezóny je v posledních letech koncert, na kterém vedle sebe usednou k pultům členové orchestru JFO spolu se žáky ZUŠ. Mladí nadaní umělci si tak vyzkoušejí práci ve velkém orchestru pod vedením dirigenta, profesionálních hudebníků a za účasti špičkových sólistů nebo se sami sólisty koncertu stanou. Tato zkušenost jim mimo jiné dává možnost ověřit si, zda je práce filharmonika cestou, kterou by chtěli profesně směřovat.

Nahrávání CD

Jednou ze zásadních činností orchestru zůstává i nadále studiové nahrávání komerčních CD, DVD a rovněž hudebních podkladů k televizní či filmové tvorbě.

„CD, která jsme nahráli v období lockdownu v roce 2020 byla nominována na prestižní ocenění ICMA Awards a BBC Music Magazine Awards a byla vybrána mezi nejlepší klasická alba roku 2021 prestižním časopisem Gramophone. V uplynulém roce jsme se věnovali nejen komerčním nahrávkám, ale rovněž skladbám autorů, jako jsou Vítězslav Novák, Josef Bohuslav Foerster, Bohuslav Martinů, Viktor Ullmann nebo Petr Eben. Dvě CD jsme například nahráli s naším hlavním hostujícím dirigentem (do konce sezóny 2021/2022) Petrem Popelkou, z čehož mám osobně obrovskou radost,“ dodává manažer orchestru JFO Ondřej Daněk.

Termíny studiového nahrávání lze domluvit individuálně.

AKTUÁLNĚ VYDANÁ CD**Phidylé**

Kateřina Kněžíková, Robert Jindra
© Supraphon 2021

Shostakovich, Piano Concertos & Piano Trio No. 2

Simon Trpčeski, Cristian Măcelaru
© Linn Records 2021

Beethoven, Voříšek

Lobkowicz trio, Petr Popelka
© Rubicon Classics 2022

Mendelssohn: Concertos & Duets

Krzysztof Maciej Kaczka, Jarosław Nadrzycki, Jakub Černohorský
Janáčkův komorní orchestr
© Hänssler Classic 2021

Daniel-François-Esprit Auber, Overtures, Vol. 5

Dario Salvi
© Naxos 2021

Tristan und Isolde

Roy Cornelius Smith, Jueon Song, Robert Reimer
© Navona 2020

Členové orchestru 2022/2023

První housle

Pavel Doležal – koncertní mistr
Jakub Černohorský – koncertní mistr
Petr Benda – zástupce k. mistra
Olga Faiková
Zdeněk Dajč
Radomíra Haluzová
Eva Marečková
Jindřich Kupka
Roman Herodes
Pavel Urban
Alžběta Falcíková
Dora Strouhalová
Petr Grabovský
Vojtěch Zajíc
Marta Hujerová
Marie Korpasová
Jakub Kowalski
Barbora Kachlová

Druhé housle

Lenka Hejnešová
Pavla Slavíková
Ondřej Pustějovský
Monika Mutinová
Radka Tihelková
Vladimír Peška
Martina Fírková
Daniela Buchalová
Pavla Branichová
Julie-Ester Černá
Marta Faiková
Markéta Szczybrocha
Daniel Nagy
Štěpánka Kosmáková
Marta Plewka
Justyna Chrzanowska
Anna Pacholczak

Violy

Alena Herodesová
Pavel Vitek
Pavel Kuzník
Marek Šumník
Vítězslav Mojžíšek
Jiří Menzel
Zdeněk Jastřembský
Helena Jančíková
Helena Friedlová
Terezie Kolínská
Agnieszka Polak

Violoncella

Jiří Hanousek – koncertní mistr
Ivo Fišer – koncertní mistr
Judita Šprochová – zástupce k. mistra
Tomáš Svozil
Vlasta Hanousková
Zdeněk Mikeška
Martina Pražáková
Lukáš Novotný
Vendula Zajícová
Paulina Glacová
Diana Kadysheva
Ewa Barciok

Kontrabasy

Martin Raška
Martin Janeček
Lumír Kavík
Eugen Erlebach
Jiří Dokoupil
Jan Dvořák
Jan Vondráček
Rafal Adam Kierpiec

Harfa

Kateřina Bendová

Flétny

Šárka Adamíková
Josef Pukovec
Petra Olajcová
Tomáš Styblo

Hoboje

Dušan Foltýn
Dominik Bunc
Paulina Konczal
Jiří Židek
Weronika Flisek

Klarinety

Roman Šimíček
Daniel Svoboda
Jakub Moník
Jiří Masný

Fagoty

Jiří Dřevjaný
Jan Šmíd
Zdeněk Fintes
Jaroslav Ježík

Lesní rohy

Věra Bartošová
Jindřich Molinger
Tomáš Pražák
Milan Krajňák
Jana Chomoucká
Pavel Chomoucký

Trubky

Roman Buchal
Kamil Barciok
František Adamík
Petr Kabil

Trombóny

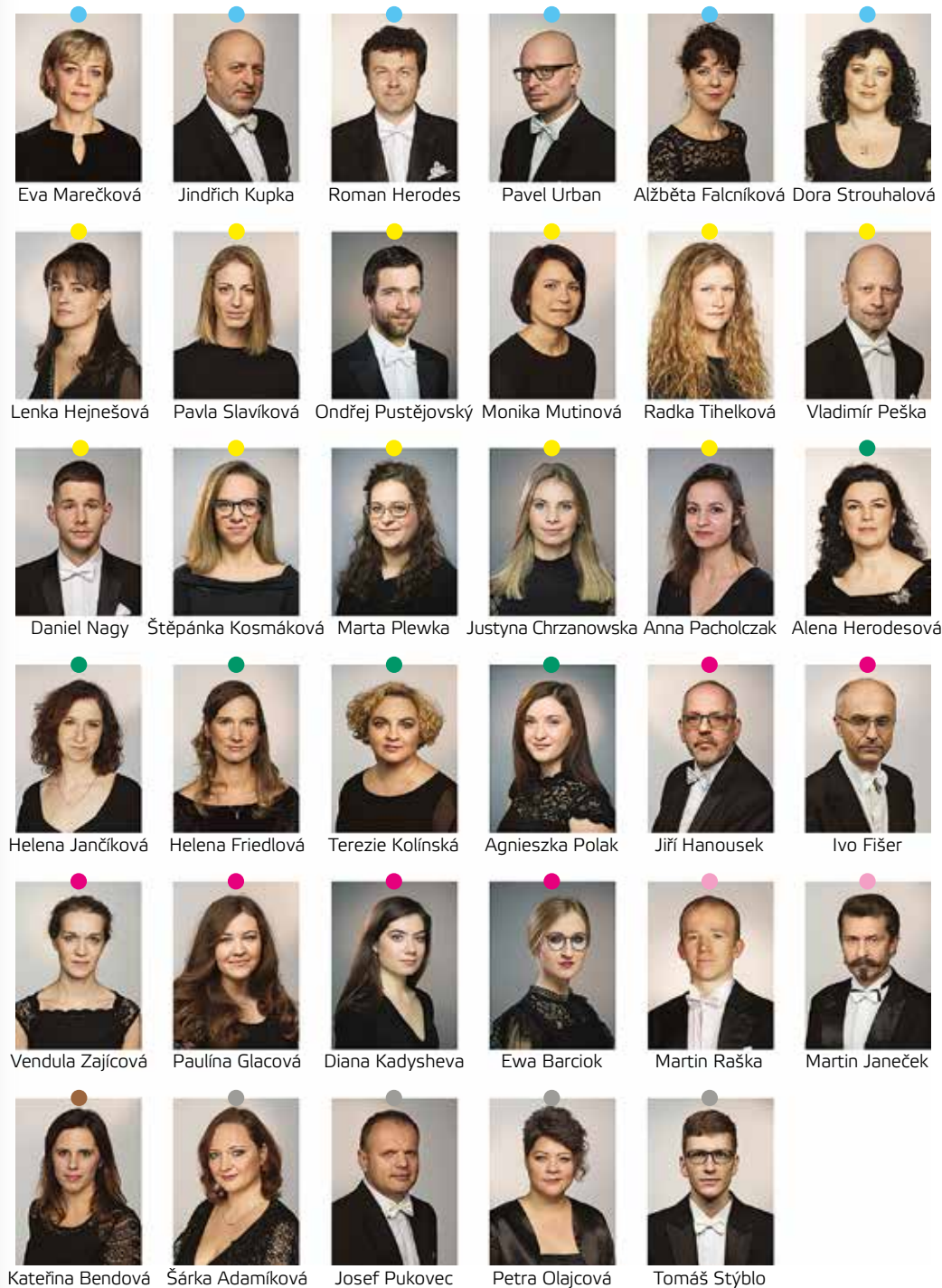
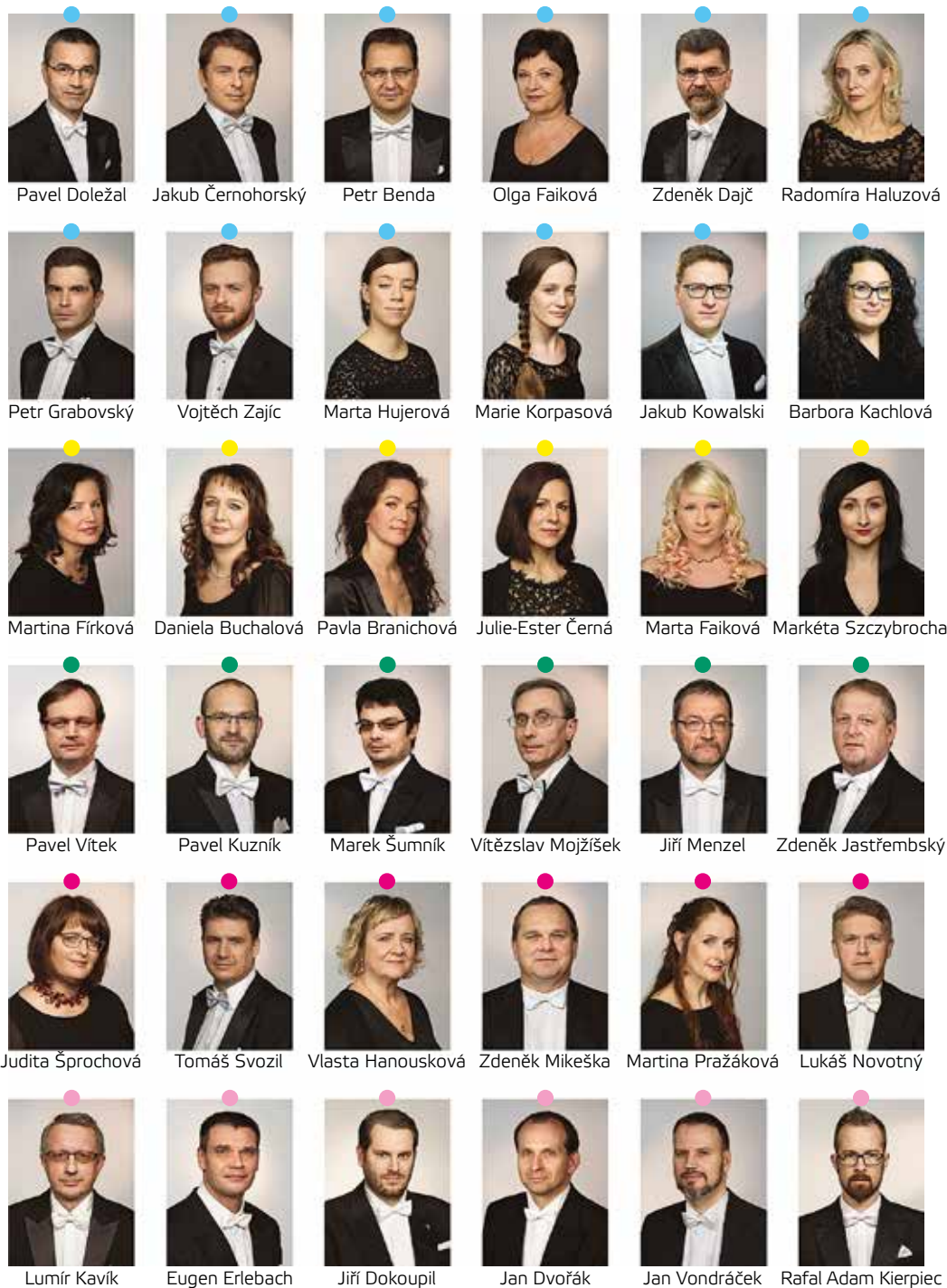
Vladimír Ševčík
Marlena Skoczylas
Milan Zatloukal
Věroslav Lanča

Tuba

Karel Šín

Bicí

Jiří Smrčka
František Škrála
Antonín Labanič
Saverio Rufo
Lenka Škrlová

Dušan Foltýn

Dominik Bunc

Paulina Konczal

Jiří Židek

Weronika Flisek

Roman Šimíček

Daniel Svoboda

Jakub Moník

Jiří Masný

Jiří Dřevjaný

Jan Šmíd

Zdeněk Fintés

Jaroslav Ježík

Věra Bartošová

Jindřich Molinger

Tomáš Pražák

Milan Krajiňák

Jana Chomoucká

Pavel Chomoucký

Roman Buchal

Kamil Barciok

František Adamík

Petr Kabil

Vladimír Ševčík

Marlena Skoczylas

Milan Zatloukal

Věroslav Lanča

Karel Šín

Oldřich Pelčák
Muž, který zůstal
na Zemi, protože
do vesmíru letěl
Vladimír Remek.

Jiří Smrčka

František Škrla

Antonín Labanič

Saverio Rufo

Lenka Škrlavá

Janáčková filharmonie Ostrava

Ostravský orchestr je žádaným a úspěšným tělesem, se kterým pravidelně spolupracují dirigenti světového formátu jako Christian Arming, Daniel Raikin či Andrey Boreyko. V nedávné minulosti s orchestrem vystoupili – ať už v Ostravě nebo na turné – významní hudebníci jako například cellista Gautier Capuçon, houslisté Lisa Batiashvili a Vadim Gluzman, zpěváci Anna Netrebko a Jonas Kaufmann, klavíristé Boris Giltburg a Simon Trpčeski a mnoho dalších. Od sezóny 2020/2021 působí v JFO na pozici šéfdirigenta a uměleckého ředitele Vassily Sinaisky.

Renomé JFO zajišťuje zejména stovka prvotřídních hudebníků nejen z České republiky, ale i ze zahraničí. Orchester vyniká jedinečnou měkkostí smyčců a ostrým zvukem žesťové sekce. Ročně odehraje pro domovské publikum přes padesát koncertů. Pravidelně je zván k účinkování na domácích i zahraničních festivalech a turné – v posledních letech vystoupil například v New Yorku, Soulu, Paříži, Pekingu a v Mnichově. Hostoval v Číně, Německu, Španělsku, Itálii, Švýcarsku nebo v Polsku.

V repertoáru JFO pochopitelně nechybí Leoš Janáček, jehož jméno orchestr s hrдостí nese, Antonín Dvořák a další čeští skladatelé. Nahrávky JFO vyšly na hudebních nosičích u mnoha prestižních nahrávacích společností. Orchester vytvořil hudbu k několika filmům, spolupracuje s populárními českými hudebníky, například s Tomášem Klusem nebo

Vojtěchem Dykem. Pozornost soustředí i na vzdělávací cykly pro mladší publikum a seniory či na výchovu nadaných sólistů a dirigentů, kteří dostávají možnost vystupovat s orchestrem dokonce v samostatné koncertní řadě. Od roku 2020 přispívá JFO k alternativnímu vzdělávání a profesnímu růstu mladých talentovaných hudebníků z celého světa projektem Mezinárodní orchestrální akademie.

JFO navazuje na tradici Ostravského rozhlasového orchestru, který vznikl v dobách, kdy město navštěvovaly takové osobnosti jako Paul Hindemith, Sergej Prokofjev a Igor Stravinskij. Symfonický orchestr byl pak založen v roce 1954. Velmi rychle si vybudoval pevnou pozici na domácí scéně a začal koncertovat i za hranicemi. Spolupracovali s ním například Václav Neumann, Karel Ančerl, Charles Mackerras, Plácido Domingo, José Carreras či Diana Ross.

Působíštěm orchestru JFO se během sezóny 2022/2023 stává ostravské kino Vesmír. JFO tak opouští na pár let svou domovskou scénu Domu kultury města Ostravy. Ten čeká rozsáhlá rekonstrukce, jejíž součástí je také přístavba koncertního sálu světových akustických parametrů. Autorem návrhu je architektonické studio Steven Holl Architects z New Yorku ve spolupráci s pražským studiem Architecture Acts. Po 150 letech od první myšlenky a po téměř 70 letech od založení JFO je tak orchestr jen krůček od nového koncertního sálu a kulturního centra.

Sídlo:
JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA
Příspěvková organizace
28. října 124
702 00 Ostrava

Fakturační adresa a sídlo managementu JFO od 1. 8. 2022:
JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA
Příspěvková organizace
Varenská Office Center
Varenská 2723/51
702 00 Ostrava

JANÁČEK POINT
prodejní místo (předplatné a vstupenky)
t: (+420) 720 077 743
e: janacekpoint@jfo.cz
Nově od 24. 8. 2022 vedle Centra Pant v Ostravě na ul. Čs. legií 1222.

JanackovafilharmonieOstrava

JanackovafilharmonieOstrava

@janackovafilharmonie
#janackovafilharmonie

@Janackova_Fil

Janáčková filharmonie Ostrava

Janáčková filharmonie Ostrava

www.jfo.cz

Jan ŽEMLA
ředitel JFO
e: zemla@jfo.cz

Marcela MARMOLOVÁ
asistentka ředitele
m: (+420) 605 114 836
e: office@jfo.cz

Ondřej DANĚK
manažer orchestru
m: (+420) 608 603 374
e: danek@jfo.cz

Petra JAVŮRKOVÁ
manažerka marketingu
a obchodu
m: (+420) 604 472 083
e: javurkova@jfo.cz

Jiří MOČIČKA
manažer uměleckého provozu
m: (+420) 720 071 754
e: mocicka@jfo.cz

Vladislav KLÍMA
správce notového archivu
e: noty@jfo.cz

Michaela DVOŘÁKOVÁ
PR manažerka
m: (+420) 732 372 424
e: dvorakova@jfo.cz

7586

Pozitivní hodnocení Její pastorkyně Richardem Straussem, osobností evropského formátu, pro Leoše Janáčka mnoho znamenalo...

Sám Janáček napsal:
„... vrací mi teprve plně důvěru v sebe [...] Cítil jsem dobře, že pro mnohé a mnohé pražské hudebníky bylo třeba úsudku R. Straussova. Báľ jsem se ho, nezapírám: vždyť mohlo být jeho ostří smrtícím.“

Hynek Lažanský jako Stárek
pro zkoušku kostýmů Její pastorkyně

Leoš Janáček o rozhovoru
s R. Straussem napsal:

„... III. jednání se mu zvláště líbilo pro
úsečnou tragiku v hudbě. Krojovou část
zvláště vyzdvihl. Právil jsem, že to
kroj našeho lidu na Moravě...”

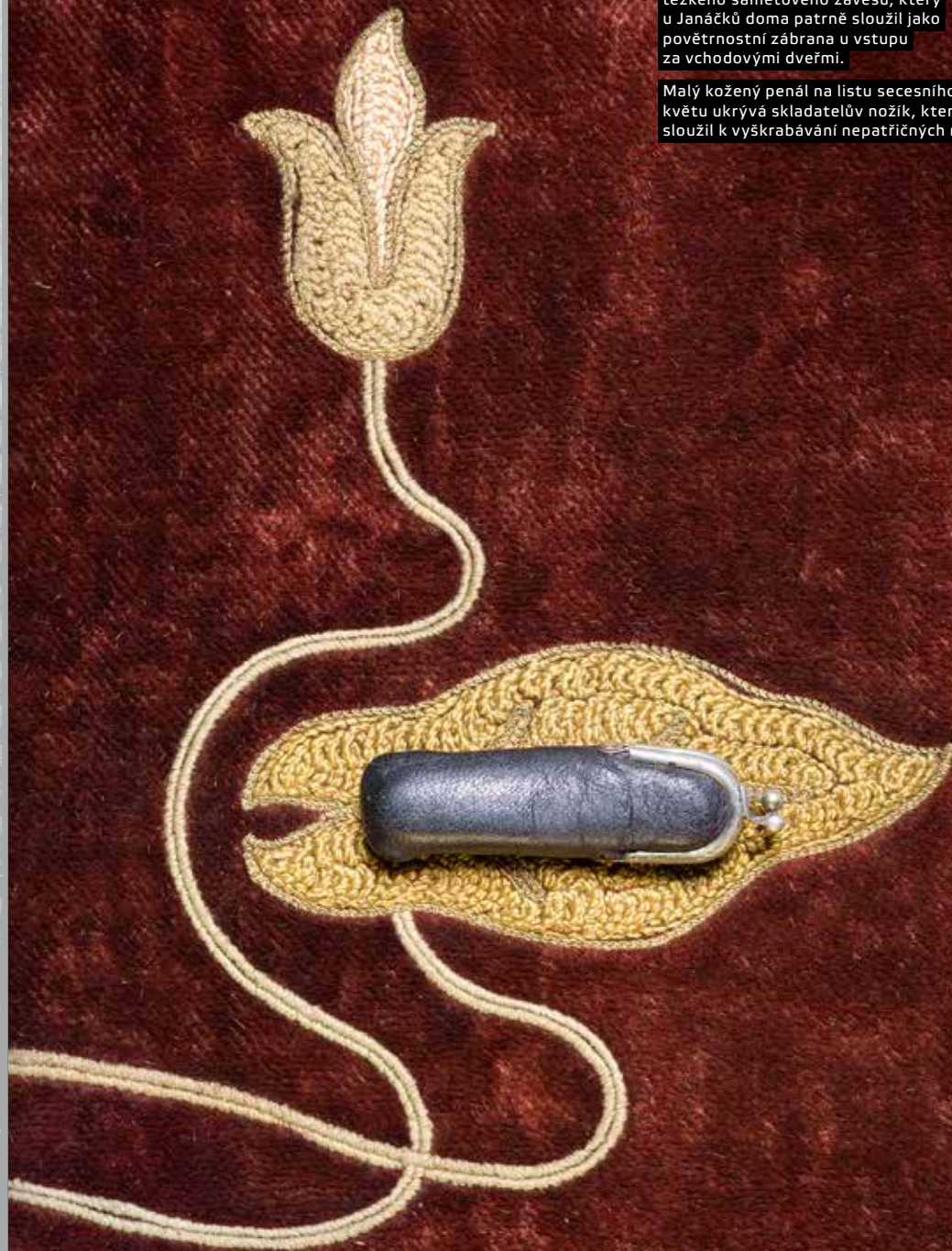
Strauss doporučil koncem roku 1918
provést Její pastorkyni v Berlíně.

Po premiéře Janáček obdržel desítky
gratulací od celé řady osobností, včetně
svých žáků. Mnohé byly odeslány
z fronty, některé dokonce z ruského
zajetí. Jeho velký obdivovatel a první
překladatel skladatelovy Nauky
o harmonii do němčiny Antonín
Váňa mu napsal, jak doufá, že uvidí
v Praze „nejen některou reprisu, nýbrž
i premiéru Osudu“. K tomu již bohužel
nedošlo, jelikož Antonín Váňa padl
krátce po napsání těchto řádků ve věku
pouhých dvaceti sedmi let.

Gabriela Horvátová
jako Kostelníčka
v inscenaci Její pastorkyně

Detailní záběr na květinovou výšivku
těžkého sametového závěsu, který
u Janáčků doma patrně sloužil jako
povětrnostní zábrana u vstupu
za vchodovými dveřmi.

Malý kožený penál na listu secesního
květu ukrývá skladatelův nožík, který
sloužil k vyškabávání nepatřičných not.

Bylo úžasné znovu slyšet potlesk

Kamil a Ewa Barciokovi jsou manželé a hudebníci. Kamil hraje v JFO na trubku, Ewa na violoncello. Když kvůli pandemii ztichly koncertní sály, měli jeden druhého a společně cvičili doma. I přes vzájemnou oporu se ale nemohli dočkat kontaktu s publikem.

Jak jste prožívali měsíce, kdy jste nemohli koncertovat? A co vám pomáhalo udržet si optimismus?

Kamil: Hudba. Protože ta nás přenáší do jiného rozměru života. Samozřejmě že to pro nás bylo těžké období, když jsme byli zavření a nikam jsme nemohli. Potom se zase mohlo koncertovat a my se strachovali, že lidé nepřijdou, že se budou bát. Bylo to ale naopak.

Ukázalo se, že lidé hudbu a kulturu potřebují.

Ewa: Přesně tak. Snad ještě víc než dřív. Všichni jsme potřebovali kontakt člověka s člověkem. Opravdu nás překvapilo, že na koncert přišlo víc posluchačů než kdy předtím.

Jak jste svůj první „pocovidový“ koncert prožívali?

Kamil: Bylo to nádherné, protože jsme po dlouhé době slyšeli potlesk! Samozřejmě jsme hráli i předtím, koncerty se streamovaly, ale chyběl tam přímý kontakt s publikem, který je pro nás důležitý.

Byli jste nervózní?

Ewa: Těšili jsme se. Vzpomínám si, že jsem ale měla trému, jako bych začínala, jako bych neměla zkušenosti. Koncerty pro živé publikum mi moc chyběly. Byl to takový pozitivní adrenalin. Doufám, že už se nebude nic zavírat.

Hádám, že jste během lockdownů hráli společně. V tom jste možná jako manželé měli výhodu, že jste byli spolu.

Kamil: Cvičili jsme společně, to je pravda. Jenže pak už sousedi ztráceli trpělivost. Asi jim připadalo, že hrajeme moc dlouho, tak za námi přišli. Stalo se to jen jednou. Museli jsme hrát, udržovat se v kondici. Ale je tomu tak většinou i v běžném koncertním provozu, že musíme cvičit i doma, protože jen zkouška nestačí. *Ewa:* Je moc fajn, že můžeme hrát spolu. Je to užitečné obzvlášť tehdy, když se připravujeme na těžší koncert. To pak hrají part violoncella a Kamil part trumpet. Zkoušíme to nejdříve spolu a až pak s celým orchestrem na zkoušce.

Jak jste se poznali?

Chodili jste spolu do školy?

Kamil: Ne, já jsem o šest roků starší.

Ewa: Ale není to vidět.

Kamil: Seznámili jsme se v orchestru, když Evička nastoupila do Orchestrální akademie JFO.

Ewa: Věděli jsme o sobě už předtím, měli jsme společné známé. Vlastně jsme čekali, že se tady v Ostravě potkáme.

Kamil: Ty jsi věděla, že tu pracuju. Zrovna jsme hráli Tristana a Isoldu, což je o lásce. Já jsem pořád koukal na Evičku. Měla krásné dlouhé modré šaty. Zatímco ona měla napilno, já jsem hrál jen občas krátké vstupy, a tak jsem měl možnost dívat se kolem sebe, a hlavně pokukovat po Evičce. Pak se mi asi čtyři dny neozývala, tak jsem se bál...

Ewa: Seznámila jsem se postupně se všemi lidmi z Polska, jen Kamil se mi neozval. Tak jsem si říkala: Ježíš, on mně nemá rád. Nakonec to bylo úplně naopak.

Tak to, myslím, bývá.

Pak jste spolu začali chodit?

Kamil: Měl jsem třicáté narozeniny a nevěděl jsem, jak to udělat. Nakonec mi kamarádka poradila, abych pozval všechny kamarády. A přišla i Evička.

Ewa: Teď už máme dva roky po svatbě.

Když na vás přijdou těžkosti, je nějaká skladba, která vám pomůže, abyste se pozitivně naladili?

Ewa: Nevím, jestli vůbec taková skladba existuje. Spíš mi pomáhá soustředit se na nějakou činnost, třeba na hraní. Být v tom ponořená.

Kamil: Taky žádnou skladbu, kterou bych si pustil a věděl, že mi bude dobře, nemám. Když Evička cvičí, tak je opravdu plně soustředěná a já vím, že nemůžu do pokoje, protože by se vylekala.

Ewa: To je pravda, vždycky se leknou. Když hraju sama, nevšímám si, co se děje okolo. S orchestrem je to samozřejmě jiné, to se soustředím i na ostatní hráče.

Kamil: Napadá mě, že si rád poslechnu dobré orchestry, které hrají skladby bezchybně, naprosto přesně, pokaždé stejně. Mně se do hry občas vloudí chyba.

To pak musíte odolat zklamání.

Kamil: Zahraju to znovu, a vyjde to. A pak mám radost a jsem šťastný. Je dobré nemyslet na to, co se nepodařilo, ale dívat se dopředu.

Ewa: Ty jsi filozof.

Kamil: Ale je to tak. Jednou jsem zažil, že se muzikant v orchestru spletl, hudba běžela dál, ale on zase udělal chybu, protože myslel na tu předchozí. A už se to vezlo.

Paralyzovalo ho to.

Ewa: A to je právě ta odolnost, o které se bavíme.

Kamil: V takové chvíli bychom se tomu neměli poddávat. Zapamatovat si chybu, to ano, abychom se jí příště vyhnuli. Ale hrát dál. A platí to nejen o hudbě, ale o životě obecně.

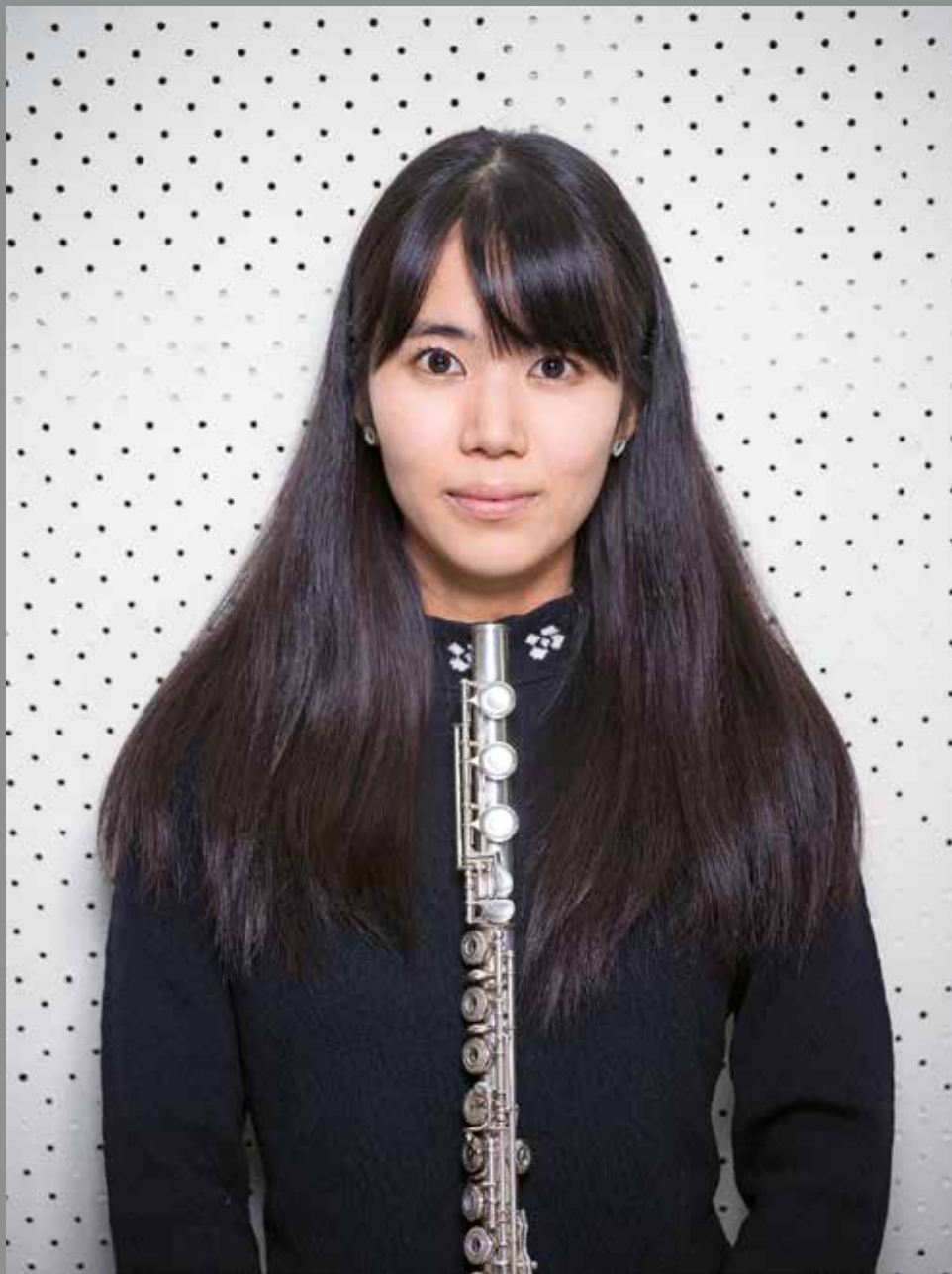

Ewa BARCIOK

Kamil BARCIOK

Naoko TAKEDA

Naoko Takeda: Češi? Ti prostě hrají a hrají a hrají

Flétnistka Naoko Takeda byla v sezóně 2021/2022 díky Mezinárodní orchestrální akademii součástí orchestru JFO. Hudbu studovala v Japonsku a později v Norsku, odkud do Ostravy přijela. V otevřené zpovědi vypráví, jak začínala, které skladby ji oslovují a jak se sžila s českými hudebníky.

Na flétnu hraju od druhého stupně základní školy. Ve škole byla hudební skupina, ke které jsme se s kamarádkou přidaly. Byl to kamarádčin nápad. Nechtěla se se členy skupiny setkat sama, tak mě požádala, abych šla s ní. Ve skutečnosti jsem se tehdy o hudbu moc nezajímala, ale než jsem školu dokončila, byla už jsem pro ni zapálená. Bylo to vůbec poprvé, co jsem zjistila, že když něčemu věnujete úsilí, vyplácí se to. Hudba mi pomohla najít si na střední škole, která měla hudební zaměření, pár skutečně dobrých přátel. Později jsem se kvůli studiu hudby odstěhovala do Tokia a posléze do Norska. To mi bylo dvaadvacet.

Víte, japonské školy mají soutěživého ducha, je tam hodně studentů, a pokud chcete získat stipendium, musíte být opravdu dobří. V Norsku byla situace velmi odlišná, uvolněnější. A lidé se moc nestarali o druhé. Proto mi přišlo fajn v Norsku zůstat. Začala jsem hrát s tamním orchestrem a opravdu mě to bavilo, mnohem víc než v Japonsku. Našla jsem si kamarády a jeden z nich mi řekl: „Naoko, děláme hudbu proto, abychom obohatili svůj život, nežijeme pro hudbu.“ A já si uvědomila, že je to pravda. Otevřelo mi to oči.

V Norsku, poté co jsem absolvovala hudební akademii, jsem byla na volné noze, hrála jsem v různých orchestrech a vyučovala jsem hudbu. Chtěla jsem zůstat, bylo mi tam dobře, finančně se mi taky dařilo, ale přišel covid. Najednou se vše zastavilo. Nic nebylo – žádné koncerty, žádná práce. Přestalo se hrát. Navíc jsem byla v Norsku cizinkou, a tak

jsem se potýkala i s imigračním systémem, s úřady. Přišla jsem o výdělky, takže nepřijali moji žádost o prodloužení pobytu. Nevzdala jsem to, vyjednávala jsem. Jenže to bylo náročné, vyčerpávající a nekonečné. Takže jsem si řekla, že je asi na čase vrátit se domů. Mezitím jsem ale objevila konkurz do Mezinárodní orchestrální akademie JFO, což mě zaujalo. První kolo proběhlo pouze vyhodnocením zaslaných videonahrávek, a tak jsem to zkusila. Vyšlo to. Přijali mě.

Jenže ve stejnou dobu mi norský imigrační úřad sdělil, že můžu – po celém dlouhém roce čekání – zůstat. Nastalo rozhodování. Mluvila jsem o všem se svým otcem, a ten mi řekl, ať zkusím odcestovat do České republiky. Bylo to podruhé v životě, co mi poradil. Poprvé mě povzbudil, když mi přišlo pozvání z Norské hudební akademie, tehdy mi řekl, že musím odjet. V japonštině máme slovo podobné pojmu osud. Je to goen a znamená, že pokud něco chceme, pokud chceme něco opravdu dělat, je třeba zachytit tato znamení, která jsou správně načasovaná.

Odjela jsem a byla jsem opravdu nervózní, protože jsem opouštěla místo, kde se mi líbilo. O České republice jsem neměla moc informací, ale pár lidí mi řekl, že je to krásná země. Začala jsem se těšit, že budu hrát s českým orchestrem, a musím říct, že ostravský orchestr zní opravdu jinak než norský, ve zvuku cítím větší sílu smyčců a muzikalitu. Po dvou nebo třech dnech v Akademii JFO jsem si to tu zamilovala. Lidé jsou vřelí, přátelští a upřímní. Kdykoli jsem něco potřebovala, pomohli mi, třeba i s vyplněním papírů pro Odbor azylové a migrační politiky MV ČR. Jsem moc ráda, že v orchestru můžu hrát po celý rok. A navíc se hraje každý týden! Je skvělé mít každý týden jeden koncert a pořád zkoušet a objevovat nový repertoár.

Také hodně i cestujeme, koncertovali jsme například na Slovensku, v Německu a v Pobaltských zemích. Byla to skvělá zkušenost. Také mám čas být s lidmi, povídat si s nimi. Musím říct, že JFO je útulné místo, cítím se tu spokojeně a šťastně.

A to je pro mě důležité. Cítit se dobře. Když jsem odjela do Norska, začala jsem asi po roce mít potíže s dechem, zpočátku na zkouškách, ve zkušebně. Bylo to jako hyperpnoe, nemohla jsem se nadechnout. Stávalo se mi to opakovaně. Při své následné návštěvě Japonska jsem zašla k lékaři, který mi vysvětlil, že tělo reaguje na stres, na nové prostředí, na lidi. Řekl mi, že mi dělá problém zvyknout si. Hudba mi pomáhala. Teď už více rozumím sama sobě. Pracuji na sobě. Tehdy jsem mluvila špatně anglicky. Rozuměla jsem třeba textu v e-mailu, ale bavit se s někým? Raději jsem vždycky žádala, ať si sdělení napíšeme. To není úplně dobré, když se chcete s někým sblížit. Nakonec mi doktor řekl, že mi může předepsat léky, kdybych dostala panickou ataku. Dodal ale, že jsem na ně ještě moc mladá a že bych si raději měla dát od hraní rok pauzu. Všechno jsem si napsala na papír – anglicky. Trvalo mi to několik hodin. A zašla za svým norským profesorem. Pochopil to a byl velmi laskavý. Řekl mi, že se můžu kdykoli vrátit. Takže roční pauza. A já pořád nevěděla, co chci dělat. Byla jsem ale zdravá a měla jsem otevřené dveře...

Vrátila jsem se pak do Norska a pokračovala v magisterském studiu. Měla jsem štěstí a v posledním ročníku jsem si našla pár dobrých přátel. Měli jsme se rádi a ta vzájemnost a důvěra mi pomohly začít si hudbu užívat. Takže když mám v životě problémy, je tu hudba, ale na prvním místě je blízký člověk, lidé, kterým můžu doopravdy věřit. Záleží na tom, koho kolem

sebe máte. Jsem opravdu šťastná a vděčná za to, jaký život nyní můžu žít a jakými lidmi jsem obklopená.

Když se dívám zpětně na svůj dosavadní život a na dětství, je zřejmé, že moje současnost nestojí na žádných masivních hudebních základech. Moje maminka mně jednoho dne přivedla k učitelce hry na piano, která žila jen kousek od nás. Byla to moc milá paní a vždycky si se mnou přátelsky povídala. A pak mi jednou řekla: „Naoko, dnes mi něco opravdu zahraj, aspoň tři minuty by byly fajn, protože tvoje máma mi za ty hodiny platí, takže si musím poslechnout, jak hraješ.“ Měly jsme krásný vztah, ale byla jsem opravdu špatná studentka. V té době jsem poslouchala hlavně hudbu, která byla součástí animovaných filmů pro děti z produkce studia Ghibli. Jsou zajímavé i pro dospělé, takže tento druh filmové hudby mám opravdu ráda. Nejradši mám Tonari no Totoro (Můj soused Totoro) nebo Sen to Chihiro no kamikakushi (Cesta do fantazie).

Teď poslouchám hudbu hlavně pracovně, kvůli různým projektům, koncertům, vystoupením. Nemám jednu skladbu, kterou bych si pouštěla pořád dokola. Pokud bych měla zmínit konkrétní skladby, tak miluju Mahlerovu Symfonii číslo 8, kterou jsem hrála společně se svým profesorem s Filharmonií Oslo. Když můžu hrát vedle někoho, koho skutečně respektuju, vyvolá to ve mně dobré emoce. Mám ráda i Janáčkovu Sinfoniettu, kterou jsem poslouchala, ještě když jsem žila v Japonsku. A dobrý dojem na mě dělá i další česká hudba.

Velmi ráda jsem si s orchestrem zahrála také Dvořákovu Symfonii č. 8 G dur. A jsem unešená ze spolupráce s Petrem Popelkou, je to můj oblíbený dirigent. Poprvé jsem se s ním setkala už v Norsku, nyní je šéfdirigentem Norského rozhlasového orchestru v Oslu. Také jsem v tomto orchestru

hrála, spolu s ním a s JFO jsme hráli Dvořákovu Symfonii č. 8 v Erlangenu. Opravdu mě tehdy ohromilo, jaký výkon orchestr předvedl, jak se věnoval každému zvuku, jak byl hudbě oddaný. Byl to můj šťastný okamžik.

Jeden kamarád mi řekl, že české orchestry a čeští hráči jsou opravdu silní a tvrdě pracují, před koncertem zkouší několik hodin na generálce a až pak jsou připraveni na koncert. Hráči z jiných zemí by vám řekli, že si musí šetřit rty na večerní koncert... Ale Češi, ti prostě hrají, hrají a hrají... A na koncertě je to znát. Je tam vidět velká snaha podávat konstantní výkon.

A ještě jednu věc musím dodat. Nedávno jsem se účastnila flétnového workshopu v Německu, kde jsem se zmínila, že studuju v JFO a že orchestr má opravdu silný zvuk, a že jsem se na workshop přihlásila s cílem hrát na flétnu sebejistěji. A pak mi jeden z učitelů řekl: „Aha, orchestr z Česka, teď už chápu, proč hledáš svůj nový zvuk.“

Andrey BOREYKO

Andrey Boreyko: Zvenčí to vypadá, že děláme jen příjemné věci

Život úspěšného dirigenta není jen nekonečná radost a potlesk. Ruská hvězda Andrey Boreyko za prací často cestuje. Po koncertech rychle svléká dirigentské sako, v noci nastupuje do taxíku a odjíždí do jiného města, kde ráno zkouší. Aby nápor zvládl, musí pěstovat odolnost.

Jsou odolnost a umění propojené?

Pro hudebníky je odolnost sama o sobě velmi důležitá. Zvenčí to může vypadat, že děláme jen příjemné věci. Například posloucháme hudbu, koncertujeme, lidé nám tleskají, a ještě za to dostaneme zapláceno. To je přece krásné. Ale jen málo lidí, opravdu jen malé množství, skutečně rozumí tomu, co obnáší práce dirigenta. Život dirigenta, ten skutečný život, je plný skrytých věcí. A aby bylo možné takový život žít a dělat dobrou hudbu, je potřeba odolnost a síla vůle. Samozřejmě, díky hudbě získávám energii zpět. Je to reciproční proces: dáš a dostaneš. Ale člověk si i tak musí některé věci ohlídat.

Které například?

Dobře se vyspat, dobře se najíst, neholdovat alkoholu nebo nikotinu. To vše člověka oslabuje. Odolnost podle mě znamená, že jste ve stavu, kdy můžete takový život žít. A věřte mi, že život dirigenta je opravdu náročný.

Zkusíte nám popsat svůj den?

Dám vám příklad. V sobotu jsem dirigoval velmi náročný koncert ve Varšavě. V neděli jsem dirigoval druhý koncert. Po jeho skončení jsem měl půl hodiny na to, abych se převlékl, skočil do taxíku a nechal se odvézt na nádraží, abych stihl vlak do Katovic, kde na mě čekal jiný taxík, kterým jsem odjel do Ostravy. Tam jsem se octl ve dvě v noci. Do tří hodin jsem řešil problémy s ubytováním v hotelu. Šel jsem tedy spát až kolem třetí a v sedm jsem se vzbudil. Od devíti byla zkouška. Tato

stránka samozřejmě na koncertním pódiu není vidět. Proto panuje všeobecná představa, že náš život je jedna velká radost a oslava. Musíme se o sebe však dobře starat, abychom vše vydrželi.

Máte nějaký trik, jak vše zvládnout?

Trik nemám. Ale všiml jsem si, že s postupujícím věkem – je mi přes šedesát – musím věci dělat trochu jinak. Čím jste starší, tím více si musíte dávat na životosprávu pozor. To je asi to nejdůležitější. Když mi bylo třicet, mohl jsem po koncertě zůstat do šesti do rána s přáteli a oslavovat. A další den jsem mohl jít klidně na zkoušku. Teď na odpočinek potřebuju více času. Všimněte si, že všechno je duální. Je den a noc, bílá a černá barva, napětí a uvolnění. Uvolnění neexistuje bez napětí. A napětí potřebuje uvolnění. To jsou dvě věci jednoho celku.

Jak odpočíváte?

Odpočinek nevnímám nutně jen jako spánek. Rád si otevřu hezkou knížku, podívám se na film nebo si poslechnu jiný hudební žánr. Věci, po kterých při odpočinku sahám, si vybírám intuitivně. Myslím, že bychom měli vůbec více věřit intuici. Hodně lidí má pragmatické vzdělání, pocházejí z pragmaticky vedených rodin, nevěří intuici, nevidí signály, které nám naše tělo dává.

Jakou hudbu si pouštíte?

Nebo na jaký film se po náročném koncertu podíváte?

To je různé. Naprosto přesně vím, že po poslechu určité hudby nebudu moci spát, protože mi bude ještě dlouhou znít v hlavě. Tak si ji nepustím. Místo toho sáhnu po filmu, třeba po úplně hloupém snímku bez přesahu a hloubek. Prostě s tím záměrem, že poslouží jako prášek na prání: Dostane se do mozku, vyčistí to tam, a já budu jako

znovuzrozený a připravený na nové zážitky. Ale po jiném koncertě bude takový film nevhodný a sáhnu po knize. Proto vám nemůžu dát konkrétní recept. Nejdříve je třeba stanovit diagnózu a pak léčbu, jestli mi rozumíte.

Myslím, že ano. Každá diagnóza je individuální, a proto i každý recept bude úplně jiný. Přesto se ale musím zeptat na jednu věc. Představte si, že za vámi přijde dobrý přítel, který se v hudbě nevyzná, a požádá vás, abyste mu pomohl se hudbě otevřít, aby ji mohl více prožívat. Co byste mu řekl?

Odpověděl bych, že hudba je přece jazyk. A jazyky tu jsou proto, abychom se domluvili. Když umíte japonsky, tak se lépe porozumíte s Japoncem. Když rusky, tak s Rusem. Nemusíte si brát třetí jazyk, třeba angličtinu, jako prostředníka. Podle mého je hudba univerzální řeč, která může spojit lidi ze zcela jiných kulturních prostředí, z jiných sociálních struktur. Může dokonce propojovat národy a kontinenty. Všechno je možné. Někdo kdysi řekl, že hudba je jazykem bohů, že bohové si své myšlenky nevyměňují prostřednictvím slov, ale pomocí hudby. Víte, také mám takové přátele z jiných sfér, třeba bankéře, právníky, lékaře. A oni mi říkají, že by chtěli hudbě rozumět stejně jako já, ale nemají vzdělání, neznají noty. Už roky jim dávám jednoduchý tip: Hudbu je třeba milovat, nemusíme ji rozumět. Stačí se otevřít. Jestli existuje duše, a já věřím, že ano, tak duše hudbě rozumí mnohem lépe než mozek.

Takže máme hudbu vnímat spíše skrze emoce?

Ano. Jsme bohužel až moc organizovaní, chceme všechno chápat, všemu rozumět. Ale hudba není věda. Hudba je svět emocí a tyto emoce známe všichni.

Můžu to přirovnat k bolesti: Když vám zmáčknu silně ruku, bude vás to bolet, a to samé ucítím já, když ji zmáčknete vy mně. Nebo ještě jinak: Když je ke mně někdo milý, tak ho chci spontánně obejmout a je mi jedno, na jakém kontinentu to bude. Ale abych odpověděl na vaši otázku, při poslechu hudby vypnete mozek. Nehleďte významy a myšlenky, nechte ji na sebe působit a zkuste prociťt, co ve vás vyvolává.

Souvisí podle vás prožitek hudby i s tím, do jaké rodiny jsme se narodili?

Myslím, že to není podmínka. Dám vám příklad ze svého života, to asi bude nejjednodušší. Narodil jsem se do rodiny, kde nebyli žádní muzikanti. Moji rodiče, prarodiče i praprarodiče neměli hudební vzdělání. Takže jsem hudební talent nepodědil.

Přesto se z vás stal světově uznávaný dirigent. Jak jste se k hudbě dostal?

Přišlo to ve škole. Navštěvoval jsem školu v Petrohradě, která byla založena v roce 1703, stejně jako toto město. Otevřel ji Petr Veliký pro osiřelé děti, které milují hudbu, rády zpívají, tancují a mají pro to všechny předpoklady. Škola začíná v osm ráno a do jedné se učí. Pak je přestávka a zhruba od dvou do čtyř, někdy až do sedmi do večera, je hudební výuka. Zajímavé je, že v naší třídě, kde bylo pětadvacet hochů, měli jen dva z nich v rodině hudebníky.

Proč se tolik rodičů, aniž by měli vazby k hudbě, rozhodlo poslat své syny na hudební školu?

Víte, v socialistickém Rusku, někdy v 70. a 80. letech minulého století, bylo povolání hudebníka velmi specifické. Když se z dítěte stal hudebník, rodiče byli na něj velmi pyšní, bylo to prestižní.

Všeho bylo málo, nezáleželo proto na tom, kolik vyděláte, ale kultura byla ceněná. Tehdy platilo, že všichni jsou víceméně stejní a jsou na tom stejně – jen s výjimkou těch hudebně nadaných, ti byli považováni za výjimečné. Už jsem vám řekl, že nás ve třídě bylo pětadvacet, ale z 625 kandidátů.

Chtěl jste na hudební školu?

Nebo to bylo spíše přání rodičů?

Ne, vůbec ne. Absolutně jsem na hudbu nepomýšlel. Bylo mi sedm. A o čem přemýšlím sedmiletý kluk? O fotbale. O tom, aby dostal peníze na zmrzlinu. O tom, aby šel s maminkou do cirkusu a s tatínkem do zoo. Do školy mě poslala maminka, tak jsem šel. Ale vzpomínám si, že jsem se sám sebe ptal, jestli jsem tam správně, jestli tohle bude až do konce života můj svět... Z naší třídy jen sedm, možná osm žáků nedělá hudbu, přestože jsou hudebně nadaní. Jeden je například matematik, druhý se věnuje jinému vědnímu oboru. Takže ne všichni následovali volbu svých rodičů.

Vy jste ale u hudby zůstal.

Vystudoval jste ji, jste úspěšný.

To je vlastně štěstí.

Štěstí hlavně bylo, že moje maminka, která milovala balet, měla jasnou představu o mé budoucnosti. Původně si přála, abych byl tanečník a dělal klasický balet. Proto mě do hudební školy přivedla. Já jsem šel ale nakonec trochu jiným směrem a jsem za to rád.

Lenka JABORSKÁ s dcerou Lindou

Lenka Jaborská: Vezměte dítě, klidně i vypůjčené, a přijďte

Čtyřikrát ročně pořádá JFO rodinné koncerty. Atmosféra je uvolněná, orchestr i posluchači se usmívají a často i hlasitě smějí. Scénáristkou a dramaturgyní netradičních koncertů je Lenka Jaborská, která zároveň vede ve filharmonii workshopy pro děti od dvou let až po dospělé. Také je autorkou interaktivních koncertů pro školky a školy a od letošní sezóny i koncertů cyklu C. V rozhovoru vypráví o tom, jaké byly začátky rodinných koncertů a svěřuje se, co pro ni znamená hudba.

Možná kdybych věděla, co mě čeká a jak náročná bude cesta k rodinným koncertům, nevím, jestli bych měla odvahu s projektem začít. A tak jsem dnes moc ráda, že jsem byla nevědoucí. Vrhla jsem se tak do práce plná energie a nadšení s jasnou vizí, jak má vše fungovat. Zároveň jsem však cítila obrovskou zodpovědnost a respekt. Tušila jsem, že budeme připravovat něco, co nebude úplně tradiční, a tak budeme moci narazit na nepochopení a obavy z neznámého. Velmi živě si pamatuji na první koncert v roce 2013. Seděla jsem v sále a měla jsem neskutečnou trému. Říkala jsem si: „Tak a teď to, co sis doma vymyslela, proběhne tady v sále.“

Obvyklý model těchto koncertů byl v režimu tzv. výchovňáků. A přesně tohle jsme nechtěli, a obzvlášť ne v neděli. Šlo nám – a jde stále – o to, aby se tento koncert stal příjemným a radostným zážitkem celé rodiny. Scénáře píšu od počátku tak, aby se bavily nejen děti, ale i dospělí. Hudba a herecké akce probíhající společně s hudbou jsou odrazem každodenního života, běžných situací. Herecké akce jsou jakýmsi překladem k pochopení klasické hudby, protože velice často našim začínajícím posluchačem není jen dítě, ale i jeho rodič. Ten by možná neměl odvahu zajít si na „klasický“ koncert, a tak přichází jakoby schován za své děti. A vím, že se to děje, že ho orchestr třeba svou hrou okouzlí natolik, že si říká „a co by ne, mámo táto, zajdeme si na filharmonii někdy večer“. A z toho mám velkou radost. A taky mám radost z toho, že k nám chodí tolik dětí, pro které

se poslech klasické hudby a setkání s orchestrem stává „normálním“. Vidí hudebníky se smát, dělat si legraci. Orchester totiž nejen hraje na hudební nástroje, ale také často hraje spolu s herci. A já musím zase říct, jak velkou radost mám z toho, že si hraje čím dál tím víc. Na začátku jsem cítila mezi herci a orchestrem neviditelnou stěnu. Jakoby si každý hrál na svém písečku. Dnes už tam žádná stěna není a hrají všichni společně. A za to jsem moc vděčná. Fakt moc. A dojatá. Fakt moc.

Možná v tom u sebe vnímám téma odolnosti. Byla jsem odolná vůči všem nesnázím, pochybnostem, nepříjemným kritikám. Věřila jsem si, byla jsem přesvědčena, že cesta, kterou jsme se vydali, je správná. Přicházelo stále více pozitivních ohlasů. Sál se plnil a stále více hudebníků se začalo usmívat. Navíc se mi dostávalo obrovské důvěry ze strany vedení. Nechali mi prostor pro tvůrčí svobodu. Nijak mě neomezovali. Vlastně jsem za to nikdy nepoděkovala. Tak tedy teď. Děkuji. Fakt moc!

Pokud se zamyslím dál nad spojitostí mezi hudbou a odolností, pak mě napadá slovo neodolnost. Ve smyslu neodolat. Když slyším hudbu, která má pro mě hloubku, sílu, téma – podlehnou jí. Zasáhne mě, roztančí, rozezpívá, dojme. Často se mi stává, že mi při našich koncertech tečou slzy. Jsem absolutně dojatá. Ale nejen z hudby samotné, ale i té společné silné energie, která se na mě hrne z orchestru. A tohle mám opravdu ráda. Hudba je nedílnou součástí i mých workshopů. Já sama miluji, když ji můžu pustit nahlas a ona se stává přirozeným partnerem pro rozvíjení daných hudebních dovedností. U dětí to vidím nejvíc. Přicházejí, neznáme se, v prostoru cítím stud a rozpaky. Pak pustím muziku a je to pryč. Krása.

Ve Španělsku jsem pravidelně navštěvovala úžasné pohybové workshopy

tzv. meditace v pohybu, nebo tance pěti rytmů. Prostě jen zavřete oči a hudba vás vede. Pustí to. Nech to být a naslouchej. Tělo se začne pohybovat, jak potřebuje. Neodolá. Emoce vycházejí ven, tělo se uvolňuje a hlava se čistí. Ale musí hrát prostě „dobrá“ hudba. A tam tedy byla. Jižní Španělsko, Andalusie, Afrika.

Hudba byla v mém životě přítomná vždycky. Od malička jsem hrála na klavír a zpívala, brácha a oba moji rodiče hráli na kytaru. Na všech rodinných oslavách se zpívalo. Milovala jsem to. S bráchou jsme po večerech natáčeli na kazeták naše společné improvizace. On hrál na kytaru a já jsem dost dobře zpívala.

Tatka se mnou cvičil na klavír. Hodinu denně. Hrozně jsem neměla ráda Bacha. Mým oblíbeným byl Čajkovskij. A nerada jsem dělala chyby. Tatka mě jasně motivoval. Když zahrají skladbu bez chyby, dostanu burák. Když udělám chybu, dá si burák on. U šestistránkové skladby bylo dost těžké chybu neudělat. On tak odcházel po hodině příjemně najeden. Já prosila paní učitelku, ať mi zadává kratší skladby.

Jako náctiletá jsem poslouchala nejvíc Guns N' Roses a Aerosmith. Celý pokoj jsem měla oblepený jejich plakáty a pečlivě jsem si opisovala, myslím tehdy z časopisu Bravo, do svého deníčku jejich životní příběhy. Měla jsem teda i takové nepodařené období s Pavlem Horňákem, což dost špatně nesl můj tatka „rocker a bigbiták“. I přesto že jsem jedno celé dopoledne projížděla desku pořád dokola a skutečně našla jednu píseň, kde hrály opravdické kytary, ani tak Pavla Horňáka nevzal na milost. Ale toto období bych nerada rozmazávala. Doma hrála hudba pořád. Olympic, Elán, Rottrová, Mišík, Pražský výběr, Nerez... No moc! Teda dechovka nikdy. Ani country. A z klasiky si pamatuju jen na Vivaldiho Čtvero ročních.

Lenka JABORSKÁ (vpravo) se sestřenicí Katkou na výletě a v nejoblíbenějším fotografickém výrazu.

I přesto, že jsem navštěvovala mnoho let základní uměleckou školu, hrála na klavír i na vysoké, koncert filharmonie jsem nikdy nenavštívila. Vážná hudba, vážný projev. Tohle mě vůbec nelákalo a taky jsem měla pocit, že tomu prostě nebudu rozumět. A možná proto jsem měla tak velkou chuť to zkusit změnit prostřednictvím našich rodinných koncertů.

Takže pokud jste ho ještě nenavštívili, vezměte děti, nemáte-li vlastní, tak si je někde půjčte, a přijďte. Děláme koncerty pro hravé a veselé posluchače. Věřím, že se vám budou líbit.

Jan ANTOŠ a Tomáš HRÁDEK

Architekt a jednatel, oba ze společnosti Aveton, která se věnuje nejen akustice nového koncertního sálu, ale také např. měření okolního hluku v prostorách stávajícího Domu kultury města Ostravy.

„Poslechl bych si Mahlera“, říká autor akustického modelu nového koncertního sálu

V Ostravě vyroste nový koncertní sál s kapacitou 1300 míst. Stavba bude připomínat pouzdro na hudební nástroj. Aby měl sál prvotřídní akustiku, vznikl zmešený model jeho interiéru v měřítku jedna ku deseti, který projektoval architekt Jan Antoš ze společnosti Aveton. Model vyrobili v dílně v Mnichově Hradišti, odkud poputuje do Ostravy.

Projektoval jste akustický model nového ostravského koncertního sálu. Jak práce probíhaly?

Nejdříve jsme získali vstupní data od autorů architektonického návrhu Olafa Schmidta a architektonického týmu Stevena Holla, jednalo se o 3D počítačový model. Pak jsme vytvořili kompletní dokumentaci pro fyzický model. Jsme akustická firma, s podobnými projekty máme poměrně velké zkušenosti. Práce trvaly asi půl roku. V červnu 2021 jsme podklady získali a v polovině prázdnin, po nějakých pěti šesti týdnech, jsme začali model vyrábět. Hotový byl v polovině prosince. Projekční práce tak jen o chlup předbíhají montáž. Když to řeknu zjednodušeně, tak kreslím podklady, chlapi si je berou do dílny a rovnou stavějí.

Z čeho jste akustický model postavili?

Vznikl primárně ze dřeva a z jeho derivátů. Aby model akusticky fungoval a bylo možné ho využít pro měření, musíme používat materiály, které jsou perfektně tuhé a mají hladký povrch. Dřevo se nabízí samo. Konkrétně jsme použili MDF desky, což jsou generační nástupkyně dřevotřísky. Mají středně hustou dřevovláknitou strukturu a ideální vlastnosti. Běžně se z nich vyrábějí třeba skříně.

Když se na model podívám, připadá mi, že je to vlastně taková skládačka.

Máte pravdu. Podobný systém se používá na dřevostavbách. Je to v podstatě rámová konstrukce, kterou

pak vyplňujeme jednotlivými segmenty podlah, schodišť a obkladů.

Napadá mě, jak odolný model je?
Jak dlouho vydrží?

Rozhodně musí prokázat jak odolnost v čase, tak odolnost při samotném testování. Pro strukturu je to dost náročné. Interiér akustického modelu je v neustálém kontaktu s řadou lidí, například s našimi kolegy z Nagata Acoustics, kteří budou měření provádět. Model musí zvládnout i to, že ho rozebereme, převezeme do Ostravy a tam ho znovu složíme. Konstrukce musí být pevná, a to i z hlediska měření. Všechny povrchy musejí být co nejtužší, aby se nerozkmitaly, což má vliv na pohlcování zvuku. Desky jsou proto hmotné, tuhé a tlusté. Celý model dohromady váží 4,5 tuny i s podstavou.

Ani se to nezdá.

Na první pohled ne, jednotlivé díly jsou lehké, ale dohromady je jich kolem dvou tisíc. Je to takové lego, ke kterému ale do poslední chvíle nemáte kompletní plány, znáte jen vizuál. Ke každému dílu se musí nakreslit půdorysná křivka, kterou pak vytvoří CNC obráběcí stroj. Díly se skládají v podstatě jako dort.

Takže je to opravdu tak,
že postupujete zespoda nahoru?
V tomto případě ano. Vychází to z toho, že nový hudební sál bude kompletně asymetrický.

Co dalšího stavíte, když neděláte zrovna modely koncertních sálů?

S kolegy se mimo projekci a výstavbu akusticky náročných interiérů zabýváme také vývojem nových akustických prvků. Jedním z výrobků, na které jsme pyšní, je akustické sklo Glasio. Vezmeme odpad z českého křišťálu, třeba ze skleniček nebo lustrů, a přetváříme ho

do speciálního panelu, který dokáže pohlcovat zvuk a má luxusní křišťálový povrch, takže je ideální do koncertních sálů.

Jak se z člověka stane
odborník na akustiku?

Většinou vystudujete elektrotechnickou fakultu, kde je dost příbuzných oborů, třeba elektroakustika. Samozřejmě, akustika je dnes spjata se stavebnictvím, s architekturou, týká se to zejména koncertních sálů, poslucháren či kinosálů. Sám jsem se k akustice dostal právě přes architekturu. S kolegy akustiky se setkáváme někde na půli cesty. Oni to skvěle spočítají, zatímco my na projektu zapracujeme konstrukčně a designově.

Co byste si v akusticky
perfektním sále poslechl?

Pokud by mělo jít o klasiku, tak asi Mahlera, velký ansámbl, aby to mělo pořádný zvuk. Hraju na elektrickou kytaru, takže spíš než klasické hudbě dávám přednost elektrifikovanému zvuku.

Co vás kromě hudby posiluje?

O co se opíráte, když je vám těžko?
Myslím, že člověk se musí jednou za čas oprostít od každodennosti, aby nejel pořád v těch samých kolejích. Rád sportuju, chodím do přírody, do hor – tam na chvíli zapomenu na šroubky a beton.

Zahalíme vás hudbou, říká expert na akustiku

Ostrava bude mít nový koncertní sál. Aby v ní orchestr zněl čistě a bohatě, vznikl zmenšený model, v němž měří zvuk experti z mezinárodní firmy Nagata Acoustics. „Hledáme akustické vady, aby byl zvuk čistý a vše, co orchestr hraje, bylo věrně přenášeno k publiku,“ říká Erik Bergal, jenž má měření na starosti.

Měříte zvuk. Zní to jednoduše, ale hádám, že není. Co je na vaší práci nejtěžší?

Měření zvuku v modelu, který vznikl podle architektonického návrhu koncertního sálu, je něco docela jiného než naše obvyklá pracovní rutina. Jsou to dlouhé dny, kdy jen posloucháte a posloucháte. To může být únavné. A pak se vynořuje plno výzev. Každý projekt má své mouchy a problémy, které předem neodhadnete. Musíme na ně umět rychle reagovat.

Takže zatnout zuby a vydržet.

Ano, musíme být velmi odolní. Kvůli covidu-19 jsme neměli možnost spolupracovat s architektonickou kanceláří a být přítomni přímo při stavbě modelu. I tak jsme jeho testování zvládli. Jsem ohromen tím, že se nám to s týmem podařilo, ačkoli jsme pracovali odděleně. Jinak jsme totiž zvyklí se vidat a diskutovat.

Akustický model interiéru
chystaného koncertního sálu
je zmenšenina jedna ku deseti.
Proč právě takové rozměry?

Je to osvědčené měřítko, většinou děláme modely právě jedna ku deseti. Kdybychom stavěli větší, nebylo by to praktické. Toto měřítko nám umožňuje získat přesné informace a provádět v modelu i fyzické změny. Navíc s těmito modely máme přes třicet let zkušeností a víme, že výsledky budou přesné a konzistentní.

Erik BERGAL

Jaké je vaše osobní
spojení s hudbou?

Hraju na klavír. Nejsem profesionální pianista. Chodil jsem do hudební školy, hrál jsem na vysoké a hraju dál. Bude to už přes dvacet let.

Je to pro vás důležité?

Ano. Chci být s hudbou neustále v kontaktu. Pomáhá mi to i v mé profesi, umím spolupracovat s muzikanty, rozumím jim, můžu se s nimi pobavit o repertoáru. Anebo o tom, jak je orchestr na pódiu rozmístěný. Hodí se to. Sice denně spolupracujeme hlavně s architekty, ale koncovými uživateli jsou samozřejmě hudebníci, a tak musíme vědět, co ke své práci potřebují.

Jak takové testování vypadá?

Napřed se vše odehrává v počítači, probíhá počítačové modelování. To je fáze, kdy rozvíjíme akustickou kvalitu sálu. Analyzujeme, jak se zvuk pohybuje v prostoru, abychom zajistili, že každé sedadlo v sále má dobré akustické podmínky. Samozřejmě že ne vše jde simulovat. Proto musíme mít skutečný model. V něm zvuk testujeme, vyhodnocujeme. Ke konci měření naplníme celý model dusíkem, protože uvnitř modelu musejí být použity desetkrát vyšší měřicí frekvence, ale pohltivost vysokých frekvencí ve vzduchu je jiná než u nižších frekvencí. Nahrazením vzduchu pouhým dusíkem ovlivníme pohltivost vysokých frekvencí a můžeme tak co nejvíce simulovat akustické podmínky skutečného sálu.

Jaký má zvuk ve výsledku být?

Čistý a bohatý. Bohatost znamená, že energii v prostoru uchováme po dlouhou dobu, takže se budete cítit, jako byste byli zvukem zahalení. To vyvažujeme čistotou zvuku, abychom se ujistili, že slyšíte celý orchestr, každý tón, každou nuanci. Že vše, co orchestr hraje, je věrně přenášeno k publiku.

Tak může vzniknout nádherný
společný zážitek.

Ano. Myslím, že dnes je to důležitější než kdy jindy. Koncertní síň je místem setkávání lidí, je v ní určitá intimita: všichni jsme v jednom prostoru a komunikujeme prostřednictvím hudby. Koncertní sál je skvělým místem, jak se k sobě přiblížit, být tvář v tvář, spojit se se svými bližními. Myslím, že nový koncertní sál toto vše naplní, protože pódium je umístěné uprostřed, lidé budou rozesazeni okolo. Budete sedět v publiku a budete moct pozorovat i ostatní. Myslím, že to ve finále bude opravdu intimní.

Tým, který se podílel na vytvoření akustického modelu interiéru koncertního sálu pro Ostravu v Mnichově Hradišti.

Horní řada zleva: René HORN, Miroslav ŤUKAL, Ladislav MLEJNEK, Jitka HUBAČOVÁ, Milan SMOLÍK, Jan HORÁK, Lukáš BEREŽNÝ.
Spodní řada zleva: Martin KUKENĚ, Martin ŠTASTNÝ, Jan ANTOŠ, Filip NOVOTNÝ.
Ležící: Jiří TOMÁŠ.

Benjamin FRAGNER

Benjamin Fragner: Se skladbami Erika Satieho se propadám mimo realitu

Historik architektury a industriální archeolog Benjamin Fragner se dlouhodobě zajímá o urbanismus a zachraňuje opuštěné stavby. V jeho životě má neodmyslitelné místo hudba, ke které ho nepřímo přivedl jeho otec, architekt Jaroslav Fragner, mimo jiné architekt Domu kultury města Ostravy, kde JFO od roku 1998 sídlí.

Hudbu ve svém životě potřebuji. Když píšu, poslouchám jazz nebo blues. Někdy jsou to vlastně i jen opakující se klasické hudební motivy, ale jsem až zaskočen tím, co se mnou dělají, jak mi s nimi naskakují slova a myšlenky. A pak je jiná hudba, třeba skladby Erika Satieho mě posouvají do zcela odlišné roviny, možná i tím, že si je spojuji s konkrétními zážitky jakoby mimo dnešek a realitu. Při poslechu zažiju jak rozlet, tak uzemnění. Záleží na tom, v jakém jsem rozpoložení.

V mém dětství se u nás hudba hrála, ale nebylo to tak, že by rodiče poslouchali skladby systematicky a cíleně. Spíš podle situace. Otec žil uměním, především výtvarným, hudba obohacovala jeho vnímání pestrosti barevných škál.

Samozřejmě že jde i o to, jak je skladba zahráná. Nehledě na to, co se říká o interpretaci, tak si myslím, že interpreti hudbu často posouvají. To se týká už zmíněného Satieho, a zcela jistě i Janáčka. Otec měl například rád skladbu Po zarostlém chodníčku, jak ji hrával Josef Páleníček, protože

do toho vnášel moderní interpretační prvky. Byla tam jistá abstraktnost. Někdo jiný ji bude hrát jinak, s jiným rytmem, s akcentováním jiných tónin. Najednou je minulá zkušenost transformována současným prožitkem.

Rodiče se mi pokusili zajistit hudební vzdělání. Docházel jsem na klavír k tetě, učitelce hudby, která bydlela v našem domě o patro níž. Bohužel jsem tehdy nedával pozor a nebyl jsem pilný. Nanevšest si teď jen amatérsky bluesově zaimprovizuji jen tak pro rozptýlení.

Víte, dnes už jsem to já, kdo je v roli pamětníka. A tak vůbec nechápu, proč pamětníkům hrají dechovou hudbu. To zpozorním a říkám si: Ježíšmarjá, vždyť já jsem přece nikdy nic takového neposlouchal. Ani jsem to neslýchával doma. Pouštím si jiné věci, spíš by se asi blížily tomu, co poslouchal otec a jeho generace kolem Devětsilu a Mánesa. To pak vidíte fotky, jak jsou třeba s Ježkem. Měl rád jazz. A když vznikla dobrá nálada, zastepoval si. To byla móda jeho dvacátých a třicátých let. Pohyb a hudba se tehdy s výtvarným uměním propojily.

Anna NEUWIRTHOVÁ

Muzikoterapeutka Anna Neuwirthová: Hudba s sebou nese obrazy

Psychoterapeutka a muzikoterapeutka Anna Neuwirthová se ve své praxi mnohokrát přesvědčila, jak nám hudba pomáhá zvládat zásadní životní okamžiky. Třeba i smrt. Doporučuje vnímat hudbu přes příběh a nechat zvuky, aby v nás vyvolávaly tělesný prožitek obrazy.

Anno, vy doporučujete vnímat hudbu přes příběhy. Proč?

Protože tak nám hudba může pomoci prožít určité téma, emoce. To, co ve skutečnosti léčí, je příběh. Když svůj příběh nebo životní zkušenost dokážeme identifikovat s hudbou, kterou slyšíme nebo vytváříme, s barvou zvuku, s tónem nebo třeba i s hudebním nástrojem, má to skvělý vliv na naše prožívání, a ještě obcerstvíme duši.

Přesvědčila jste se o tom osobně?

Ano. Muzikoterapii se věnuju od roku 2007 a pracovala jsem s různými klienty. Samozřejmě i já mám svůj vlastní příběh, ve kterém hudba sehrála důležitou roli. V našem oboru existují různé oblasti zaměření, například muzikoterapie v neurorehabilitaci. Když hrajete na nějaký hudební nástroj, tak jistým způsobem trénujete mozek, představivost, pružnost myšlení. A dá se říci, že i inteligenci. Také proto muzikoterapie může pomoci lidem po poškození mozku nebo při zpracování traumatu.

Znamená to, že když nás hudba provází od raného dětství přes dospělost až po stáří, jsme díky ní silnější, zdravější, odolnější?

Když jsou děti ještě v bříšku, jejich prvním plně funkčním smyslem je sluch. Zároveň když člověk umírá, když odchází, je sluch poslední smysl, který mizí. Proto se u paliativní péče a muzikoterapeutické paliativní péče hovoří k umírajícím tak, jako by byli při plném vědomí. Hudba nám skutečně může pomoci zvládnout nejdůležitější

okamžiky našeho života – zrození i smrt. Muzikoterapie je například zavedená v některých centrech pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Úkol nás muzikoterapeutů je vytvářet s pomocí hudby bezpečné prostředí, zpívat jim, zahřát je lidským hlasem. Zajímavé je, že pokud ženy v těhotenství pouštějí svým dětem hudbu, tak po narození se miminka dokážou uklidnit a utišit právě při této hudbě, protože v nich navozuje bezpečí lůna.

Mně třeba dělá dobře hudba, kterou jsem poslouchala v pubertě. Přesně si vybavím svůj pokojíček, bezstarostnost i konkrétní náladu.

Jasně, tohle hudba dokáže. Důležité je, jak se na ni dokážete naladit, co ve vás probouzí, s čím vám pomáhá se identifikovat. Hudba může sloužit jako jistý ventil. Hudba s sebou navíc nese obrazy. Je imaginativní, v tom je její velká síla.

Zajímá mě ještě, jak hudba může pomáhat při nemoci nebo třeba v posledních dnech člověka.

Hudba nás může doprovázet celý život a opravdu je skvělá v každém věku. Spojuje nás se vzpomínkami, s dobrými prožitky. Toho se využívá třeba u lidí s demencí nebo s Alzheimerovou chorobou. Onemocnění se nevytratí, ale s hudbou se oživí paměť a vzpomínky. To pomáhá zkvalitňovat konkrétní životní chvíle, což má terapeutický dopad na psychiku a v případě aktivního hraní i na motoriku. Proto je muzikoterapie vítaná i v domech pro seniory nebo v léčebnách.

A umírání? Doprovázení na smrt? I při dosažení tohoto životního milníku má muzikoterapie své místo. Muzikoterapie může pomoci lidem v jejich posledních dnech, může jim pomoci odejít v klidu a v míru.

Doprovázení na smrt je ale velmi citlivé téma a silná emocionální zkušenost.

Co když k hudbě nejsme v rodině vedení? Jak si užít koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava když mě k tomu nikdo nepřivedl? Jak to v sobě probudit?

Zase se vrátím k příběhům. Zkuste se s hudbou, s konkrétní skladbou, identifikovat právě přes příběh a sledujte, co se uvnitř ve vás probouzí. A nechte to na sebe působit, ať se to prostě jen děje. Třeba zrovna Janáčkova filharmonie je nádherně příběhová! Vždyť v ní hraje tolik zajímavých lidí. A celá ta pestrost vůbec... Stačí se tomu otevřít.

Možná se ale necítím v publiku dobře. Nevím, kdy mám tleskat, nevím, co přesně se ode mě očekává.

To už souvisí s kulturním prostředím, se socializací, s výchovou. Je to otázka toho, jak moc jsme svázáni s tím, co se má, co se nemá, co je společenský úzus. Víte, když na vás jde třeba kašel, klidně si zakašlejte. Mám k tomu historku z opery v Sydney. Hrál se, všichni byli jako na trní, a když byla konečně přestávka, tak se rozkašlali. Víte, kolik tomu asi museli věnovat energie, aby to vydrželi? Koncert si samozřejmě neužijete naplno, když při něm myslíte na to, že si potřebujete odkašlat.

O co se opíráte ve své muzikoterapeutické praxi?

Vycházím z hlubinného přístupu a ze zásad analytické psychologie C. G. Junga, což zahrnuje i práci se sny, s obrazy, s imaginacemi a propojením seberozvoje v jeden smysluplný celek. Věnuju se individuální i skupinové muzikoterapii, pracuju například s dětmi s poruchami učení a chování a s poruchou autistického spektra.

Nedávno jste vyhrála konkurz a budete zastřešovat nově vznikající modul muzikoterapie na Ostravské univerzitě. Co chystáte?

Pracujeme nyní na modulu, kde si studenti budou moci vyzkoušet, jak muzikoterapie funguje, budou si moci osahat některé techniky nebo specifické hudební nástroje. Půjde o sebezkušenostní setkávání, takže prožitek bude jiný než při běžném koncertu. Už teď pořizujeme zajímavé nástroje, například gongy, tibetské mísy, bubny a rezonanční kolébky. Zajistíme také ochutnávku různých praktik, třeba rezonanční terapie.

Bude moci přijít i veřejnost, nebo bude modul jen pro studenty? Koncept ještě pořád ladíme. Možná, že připravíme i zážitkový program pro veřejnost. Primárně se ale soustředíme na studenty Ostravské univerzity.

Napadá mě, že když se muzikoterapie dostává na univerzitní půdu, že je to další krok k jejímu ukotvení jako oboru.

Snad ano. Obecně teď muzikoterapie zažívá vzestup. Ve světě se s ní ale pracuje mnohem víc než u nás. Každopádně věřím, že se nám modul na Ostravské univerzitě povede, protože je to něco, co na univerzitě dlouhodobě chybělo.

„Za dobře známého prvního veřejného léčitele hudbou lze považovat postavu biblického Davida, který za pomoci hry na svou harfu vyléčil krále Saula z jeho depresivních stavů.“

Vlastimil Marek

Hudba mě drží nad vodou, říká válečný veterán

Při raketovém útoku v Afghánistánu v roce 2012 byl český voják Lukáš „Hiro“ Hirka těžce zraněn. Byla to jeho druhá mise v této zemi. Domů ho odvezli s poraněním mozku, byl v kómatu. Podstoupil řadu operací a učil se dýchat bez přístrojů, znovu mluvit, jíst, chodit. V nejtěžších chvílích mu byla oporou rodina a nejbližší kamarádi. Útěchou se mu stala hudba, sport a vyjížděky na motorce – v „sajdkáře“.

Vždycky to byla hudba, která mi pomáhala, když mi bylo těžko. A drží mě doteď. Hraju na africký buben, bubnuju palci, jinak to nesvedu. Samozřejmě že Afričani jsou jiní šoumeni než já, mají to v krvi. Pak беру do rukou basovou kytaru. Hrál jsem na ni už před zraněním. Naučil jsem se hrát i na mandolínu, kterou jsem si koupil v jednom obchodě se starými věcmi.

Hraní na hudební nástroje je skvělá rehabilitace a ergoterapie. Podstoupil jsem sice něco jako muzikoterapii, ale spíš jsme dostávali takové zvláštní zadání – třeba vyjádřit pomocí hudebního nástroje vztek, nenávist a podobně. Víc mě baví skutečné hraní, ačkoli mi trvalo dlouho, než jsem znovu dokázal zmáčknout struny. Dobrý rok jsem trénoval, abych vůbec strunu stiskl, aby se rozezněl tón. Pak už to šlo lépe a teď si hraju písničky, které se mi kdysi líbily. Pomáhá mi to fyzicky i duševně.

Poslední roky, kdy jsem podstupoval jednu operaci za druhou a mezitím rehabilitoval, mě naučily být trpělivý. Šance, že bych se znovu postavil na nohy, byly minimální. Operace chodidel byla hodně náročná a bolestivá. Dal jsem si ale úkol: zase jednou chodit. A jdu tomu naproti. Jedny z nejhorších chvil, které jsem prožil, byly, když jsem ležel ve špitále, nemohl se pohnout a nemohl jsem mluvit. Rok a půl jsem se dorozumíval mrknutím oka. Hodně věcí si z té doby nepamatuju, na jeden okamžik ale nikdy nezapomenu: Na to, když jsem se probíral po operaci, kdy mi doplnili část chybějící lebky. Bylo to jako rozbřesk, nádherný pocit štěstí. Pořád jsem se pak smál a pamatuju si,

Lukáš HIRKA

foto © Petr Toman

jak mi brácha říkal, že jsem se snad zbláznil. Ale já byl jen neskutečně šťastný.

Vím, že nic z toho by se nepodařilo bez pomoci všech členů mojí rodiny, našeho gangu, jak nám říká. Velikou podporou mi jsou i moji kamarádi, kluci z armády i mimo ni. Petr Toman, skvělý fotograf, oslovil mého tátu v době, kdy jsem ležel v kómatu, zda by mohl pořizovat snímky mé cesty v časové ose. Což se ukázalo jako skvělý počín. Mohli jsme se podívat na můj stav a formu v průběhu času, což nám hodně pomáhalo při rehabilitaci a mělo to přínos i pro moji psychiku. Později jsem se na jeho popud vypisoval ze svých stavů, trápení, bolesti, ale i radosti. Byly to perfektní terapie. Z těchto zápisků by v budoucnu mohla vzniknout i kniha.

Moc rád maluju. K tomu si používám hudbu francouzského multiinstrumentalisty Yanna Tiersena. V jeho skladbách zní akordeon, piano a další nástroje, hraje snad na všechno. S ním se dostávám do svého světa, všechny problémy a starosti a trápení nechávám za sebou. Jsem tam jen já, hudba a obraz, který maluju. Hudba má pro mě obrovský význam, přenáší mě jinam, do jiných sfér a světů. Z klasiky mám rád Beethovena nebo Vivaldiho. Líbí se mi taky věci od Ennia Morriconeho, který skládal hlavně filmovou hudbu.

Muziku jsme poslouchali i na misích. Samozřejmě že jsme kolikrát měli strach. Na raketové útoky ze zálohy, které byly v Afghánistánu časté, se nejde připravit, nejde si na ně zvyknout. V Afghánistánu jsem nebyl poprvé, byla to moje druhá mise v této zemi a celkově třetí zahraniční mise. Soustředili jsme se na práci, měli jsme za úkol zajistit bezpečnost českým inženýrům, kteří v zemi pracovali. Útoky byly na denním pořádku, přicházely nečekaně, nešlo to uhlídat. A pak přišel den, na který se vůbec nepamatuju, ačkoli mi zásadně změnil život. Raketový

útok. Rozezvučely se sirény. Utíkali jsme do krytu, kamarád doprava, já doleva. Už jsme se pak neviděli.

K armádě jsem si hledal cestu postupně. Studoval jsem programování, chtěl jsem pracovat v IT. Na střední škole jsem ale poznal skvělé kluky, chodili jsme pořád do lesa, na dlouhé pochody, tábořili jsme. Byl jsem ve skautu. Hodně mě bavila i vojenská historie. A když jsem se rozhodoval, co dál, dávalo mi smysl jít do armády. Šel jsem tam, kam mě táhlo srdce.

Když jsem ležel v nemocnici, měl jsem různé prožitky. A hledal jsem vysvětlení. Hodně mi pomáhalo povídat si s mým skvělým kamarádem, vojenským kaplanem, který mě později pokřtil. Probírali jsme spolu dost věcí a našel jsem svou víru. Byla to právě víra, která mi velmi pomáhala v nejtěžších chvílích, modlil jsem se za to, abych byl silnější a všechno ustál. Byly dny, kdy jsem si říkal: „Proč se to všechno stalo?“ Došel jsem k názoru, že nejhorší bolest je taková, která nemá smysl. A přál jsem si, aby můj život smysl měl. K pochopení osudu je třeba otevřená mysl i srdce. Pak do sebe všechno zapadlo... Víra je velmi důležitou součástí mozaiky, jedním ze zásadních kamenů, které mi v mém příběhu pomohly.

Jak to jen jde, cvičím a trénuju paraatletiku. Někdy to bolí, někdy je to náročné, ale stojí to za to. Nejradši mám hod oštěpem. *(Poznámka editora: Lukáš o svých úspěších nemluví, ale v roce 2021 se stal v této disciplíně paraatletickým mistrem České republiky.)*

Sliboval jsem si, že až se vrátím z mise, koupím si konečně motorku, o které jsem dlouho snil. Řekl jsem o tom tátovi a ten pořídil motorku i se sajdkárou. Když je krásně, vyjíždíme si spolu. Táta řídí, já jsem v sajdce. Je to nejlepší terapie a moc rád poslouchám melodii, kterou nám po cestě hraje motor.

foto © Petr Toman

DJ Pepa

Josef Sudek se o klasickou hudbu zajímal už od svého mládí. Později vzpomínal, jak složitě hledal cestu například k Leoši Janáčkovi. Kolegou a přítelem z prvních fotografických let mu byl i kontrabasista České filharmonie Arnošt Pikart a právě s tímto tělesem se Sudek vypravil v roce 1926 na turné do Itálie. Rozsáhlejší kolekci gramofonových desek měl už za 2. světové války, kdy se u něj v pražském ateliéru na Újezdě 28 začaly vždy v úterý konat poslechové večery. Výběr hudby byl na panu domácím, skoro nic se nejedlo a nepilo. Řeči se nevedly, zejména ne o politice. Osazenstvo tehdy tvořili zejména mladí lidé, v té době byli v ateliéru hned tři učňové, kterým hrozilo nucené nasazení na práci (totaleinsatz) pro Říši. Byli to výtvarníci Václav Sivko, Vladimír Fuka a nedostudovaný medik Jaroslav Kysela, který jako jediný obdržel i řádný výuční list. Dále se jednalo o mladé muzikanty, ale i o divadelníky. Jednou z nich byla herečka Milena Vildová, kterou známe z klasického Sudkova díla, z jejího mánesovského aktu. Po válce se úterní návštěvníci částečně proměnili, přibyla mimo jiné i židovská dívka Sonja Bullaty, která se po návratu z koncentračního tábora v ateliéru učila, aby se po vystěhování do Spojených států stala jednou z prvních popularizátorek Sudkova díla v zámoří. A nezůstalo jen u toho, pravidelně svého starého učitele zásobila gramofonovými deskami, které nebyly v těžkých 50. a v jen málo lepších 60. letech v tuzemsku k dostání. Ale nebyla jediná, v Americe usazený lékař Josef Brumlík, spolupracovník meziválečného hudebního odboru Umělecké besedy, byl také pilným zásobitelem přítele fotografa. Když do ateliéru doputovala zásilka, v přátelských kruzích se to rychle rozneslo. Protože se někdy jednalo o jedinou v Praze dostupnou

nahrávku, k návštěvníkům patřili i někteří muzikanti. Sonja i pan doktor byli pravidelně při svých jmeninách a na Vánoce obdarováni Sudkovými fotografiemi. Mezitím se ale i ve stalinských časech v Praze konaly ateliérové hudební večírky, které byly nejen kulturním zážitkem, ale měly i prokazatelné léčebné účinky. Dovolily účastníkům alespoň na jeden večer zapomenout na drsnou realitu dne a ponořit se do ozdravující hudební lázně. Krásné vzpomínky na ta léta nám zanechal osobní lékař a Sudkův přítel lékař Petr Helbich, stejně jako pánové Josef Hlavatý (architekt) a Zdeněk Kirschner, který se později věnoval Sudkovu dílu v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze. Sudek ale také chodíval k rodině architekta Otto Rothmayera, kde měla hudba také svoje místo. V 60. letech se pak už úterní setkání pomalu vytratila. Po smrti Josefa Sudka v roce 1976 zdědila jeho desky sestra Božena a ta je následně darovala Petru Helbichovi, od něhož pak sbírka doputovala do fondů Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, kde je uložena dodnes. Petr Helbich se také k přítelovu životu a dílu nejčastěji a nejzasvěceněji vrací. Pamětníků na Sudkův vztah k hudbě byla celá řada, některé jejich vzpomínky vyšly i tiskem. O vztahu Josefa Sudka k hudbě existuje řada přímých dokladů, jeho vlastní vzpomínání a rozhovory, ale i kapitola v knize Anny Hostomské Hudba a lidé (Editio Supraphon, Praha – Bratislava 1969) a film E. M. Bergerové Sudek a muzika (Krátký film, Praha 1974). Je dohledatelný na internetu.

Poznámka závěrem: Podle některých přátel Sudek také trochu zpíval, zpravidla falešně. Ale nermoutil se kvůli tomu, dělalo mu to radost...

Jan Mlčoch
Historik české fotografie, kurátor fotografické sbírky Uměleckoprůmyslového muzea v Praze

Zřizovatel:
Statutární město Ostrava

OSTRAVA!!!

JFO finančně podpořili:
Moravskoslezský kraj
Ministerstvo kultury ČR
Statutární město Opava

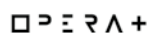
Generální partner:
Liberty Ostrava, a. s.

Partneři:
VÍTKOVICE STEEL, a. s.
Veolia Energie ČR, a. s.
Krajská hospodářská komora
Moravskoslezského kraje
Dolní oblast VÍTKOVICE, z. s.
OVANET, a. s.
Vinařství Mikrosvín Mikulov, a. s.
Dopravní podnik Ostrava, a. s.
BeWooden Company, s. r. o.
Tiskárna HELBICH, a. s.
Mattbox.cz, s. r. o.

Mediální partneři:
Český rozhlas Ostrava
Harmonie
KlasikaPlus.cz
OperaPlus.cz
Opus musicum
Magazín PATRIOT
Ostravan.cz
Program všech Ostravanů

Spolupracující organizace:
Národní divadlo moravskoslezské, p. o.
Galerie výtvarného umění v Ostravě, p. o.
Dům kultury města Ostravy, a. s.
Moravské zemské muzeum
Ostravská univerzita
Vysoká škola báňská –
technická univerzita Ostrava
PLATO Ostrava, p. o.

Janáčkova
filharmonie
Ostrava

foto na obálce:
Pohled na nebe
z jurty lesní školky
Mraveniště ve Staré
Vsi nad Ondřejnicí.
Videltné planety
Sluneční soustavy
vyrobily děti společně
se svými průvodci.

ilustrace na obálce:
Ilustrace z románu Julese Verneho
Okolo měsíce (1870, Autour de la Lune)
od francouzského ilustrátora a foto-
graфа Émila-Antoine Bayarda.
Okolo měsíce je první Verneovou knihou,
která vyšla česky s názvem Cesta okolo
měsíce, a to už také v roce 1870.
(Kolorování nepůvodní.)

Dobová fotografie Leoše Janáčka na str. 74
je v majetku Moravského zemského muzea –
Oddělení dějin hudby, Archiv Leoše Janáčka
(inv. č. F-I-179 E), fotografie Aloise Kalvody
a Martina Benky na str. 86 pochází ze sbírky
Muzea ve Šlapanicích (inv. č. Hf100).

Fotografie kostýmů z inscenace Její pastorkyně
jsou součástí sbírky Národního muzea
(str. 105: Národní muzeum, inv. č. H6E-7586,
Hynek Lažanský v inscenaci jako Stárek v insce-
naci Její pastorkyně, foto Karel Váňa;
str. 106: Národní muzeum, inv. č. H6E-7588,
Gabriela Horváthová jako Kostelníčka v in-
scenaci Její pastorkyně, foto Karel Váňa).
Děkujeme za možnost jejich použití.

PROGRAMOVÝ KATALOG 69. KONCERTNÍ SEZÓNY JANÁČKOVY FILHARMONIE OSTRAVA

Vydala: Janáčkova filharmonie Ostrava
příspěvková organizace

Koncept: Dita Pepe, Petra Javůrková, Štěpán Malovec
Fotografie: Dita Pepe ve spolupráci s Petrem Hrubešem,
další autoři jsou uvedeni u jednotlivých fotografií
Grafická úprava: Štěpán Malovec
Úprava fotografií: Radek Typovský, Michal Janata
Texty: Jana Poncarová
Jazyková korektura: Olga Štajnrtová
Produkce: Ondřej Peterka
Tisk: Tiskárna Helbich, a. s.
Náklad: 5000 ks

Janáčkova filharmonie Ostrava
příspěvková organizace, 2022

Redakční uzávěrka 14. 3. 2022.
Změna programu a účinkujících vyhrazena.

Vřele děkujeme, že jsme mohli čerpat z knih:
— Svatava Přibáňová, Jiří Zahrádka: Leoš Janáček
ve fotografiích. Moravské zemské muzeum, 2008;
— John Tyrrell: Leoš Janáček I.,
Osiřelý kos. Host 2018;
— Šárka Zahrádková, Jiří Zahrádka:
Po stopách Leoše Janáčka. Tic Brno, 2017;
— Jiří Zahrádka a Šárka Zahrádková (eds.) Mářina
kuchařka. Recepty. Kronika našeho života.
Zapsala Marie Stejskalová. Tic Brno, 2020;
— Jiří Zahrádka: „Pravdu, první věci pravdu,
ne krásu.“ Příběh Janáčkovy Její pastorkyně.
Moravské zemské muzeum, 2021.

Pořizovat zvukové a obrazové záznamy bez
souhlasu Janáčkovy filharmonie Ostrava
je na všech koncertech zakázáno.

Mísa s řízký z jedné z posledních velkých akcí ve stávajícím Domě kultury města Ostravy. Řízky svému prvotnímu účelu a přeměně v jinou konzistenci odolávaly do dne focení 37 dnů. Výsledkem je rozmanitý vznik plísňových kultur.

Gastronomické zázemí bylo v Domě kultury města Ostravy od počátku plánováno tak, aby bylo možno v jednu chvíli obsloužit až 3200 lidí. Dvě stovky z nich v prostorách restaurace a dalších několik tisíc na probíhajících akcích. V přístavbě koncertního sálu se navíc počítá s kavárnou, která bude mít výhled do parku. Její zásobování pak bude zajištěno podzemním propojovacím tunelem se stávajícím gastronomickým provozem v prvním podzemním podlaží stávajícího domu.

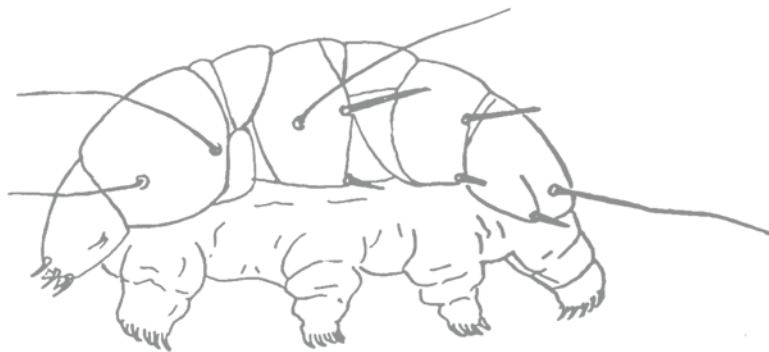

FIG. 293.—A tardigrade. (Original.)

Želvuška

Velká maximálně 1 mm, bezobratlá, žije nejčastěji v mechu.

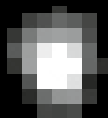
Odolá a přežije:

- zahřátí na 120–150 °C, • teplotu blízkou absolutní nule (–272,8 °C),
- nadměrnou koncentraci různých dusivých plynů, • vystavení methylbromidu i etanolu po dobu několika minut, • tlak 7,5 gigapascalů,
- radioaktivní i ultrafialové záření,
- pobyt ve volném vesmíru bez jakékoli ochrany.

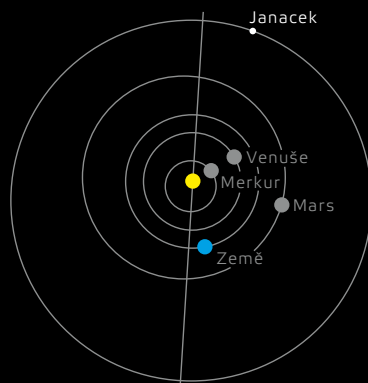

planetka Janacek (2073)

Objevena:
19. února 1974

Objevil:
Luboš Kohoutek (1935) –
světoznámý astronom,
objevitel komet a asteroidů,
člen International
Astronomical Union.
Nejznámější je Kohoutkova
kometa objevená roku 1973.
Od roku 1970 žije a pracuje
v Německu. Jeho bratr je
skladatel a hudební teoretik
Ctírad Kohoutek (1929–2011).

poloha planety v den Janáčkových
narozenin 3. 7. 2022

